dEPutáció

epp képviselőcsoport európai parlament

2016.
IV. SZÁM

Tőkés László európai parlamenti képviselő sajtóirodájának értesítője

Szerkeszti: **Dénes László** Lapterv és tördelés: **Mohácsi László Árpád** E-mail: press@tokeslaszlo.eu

ISTEN HŰSÉGES SZOLGÁJÁRÓL AZ EURÓPAI PARLAMENTBEN

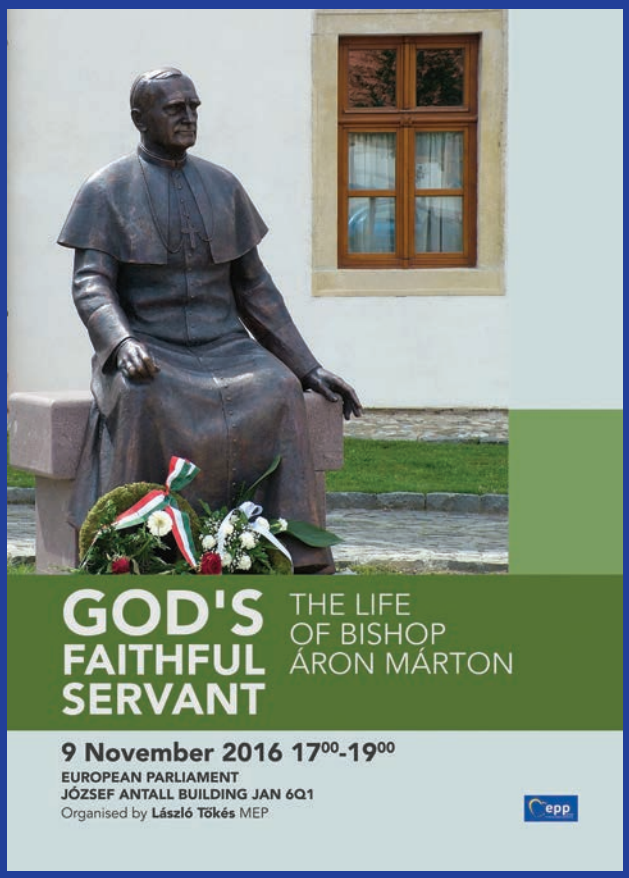

Az európai törvényhozás brüsszeli székhelyén 2016. november 9-én rendezték meg a **Márton Áron** (1896–1980) erdélyi római katolikus püspök életéről és hitvallásáról szóló konferenciát *Isten hűséges szolgája* címmel, **Tőkés László** erdélyi képviselő irodájának szervezésében. Erre a napra esett egy székelyföldi utazócsoport brüsszeli látogatása, amelynek tagjai az előző napon a magyar kulturális intézetben rendezett 56-os megemlékezésen is részt vettek. Itt a Balassi Intézet igazgatója, **Vitézy Zsófia** és a Magyar Köztársaság belgiumi nagykövete, **Nagy Zoltán** mellett felszólalt az 1956-os belgiumi magyar közösség képviselője is.

A látogatócsoportot fogadta az Európai Közösség Püspöki Konferenciáinak Bizottsága (COMECE) brüsszeli képviselete székhelyén a testület főtitkára, **Olivier Poquillon** is, aki bemutatta az iroda tevékenységét, és elmondta, hogy munkatársaival együtt az Európai Unió intézményeinek döntési folyamataiban igyekeznek a keresztény szempontokat érvényesíteni. **Johanna Touzel,** a COMECE szóvivője előadásában azt hangsúlyozta, hogy az európai intézmények immár partnerként, nem egyszerű lobbiszervezetként tekintenek képviseletükre, éppen ezért nagyobb esélye van annak, hogy különböző tervezetek, direktívák, európai normák kidolgozásánál érvényesíteni tudják keresztény felfogásainkat és értékeinket.

Az Európai Parlamentet bemutató szeminárium keretében **Láng Péter,** a magyar látogatócsoportok fe- ›

lelőse tartott szakavatott előadást, majd **Hannu Takkula** finn liberális képviselő köszöntötte a székelyföldi csoportot, aki barátjának és szövetségesének nevezte Tőkés Lászlót. Finnország sok tekintetben példa számunkra, elsősorban a svéd közösségnek biztosított autonómiája miatt, mondotta **Gergely István (Tiszti)**, amikor a látogatócsoport nevében átadta a képviselőnek a csíksomlyói kegytemplomot ábrázoló ajándékot.

A rendezvény házigazdája, Tőkés László EP-képviselő megnyitó beszédében a hit hősének nevezte Márton Áront, akire Székelyföld és Erdély népe valóságos szentként tekint. **Mindszenty József** hercegprímás, **Ravasz László** református és **Ordass Lajos** evangélikus püspökök mellett a magyarok méltán büszkék Erdély egykori püspökére. Majd így folytatta: „Kettős kisebbségben élő népét oltalmazva mind hitéért, mind magyarságáért börtön és egész életére szóló üldöztetés lett az osztályrésze. A kommunista internacionalizmus állítólagos nemzetek fölöttiségével éles ellentétben a román nacionálkommunizmus brutális módon elnyomta a közel kétmilliós magyarságot. (…) Hitvalló élete és példája legyen örök tanulság számunkra. A Gonosszszal szemben soha ne hátráljunk meg. Mert: »mi nem vagyunk meghátrálás emberei, hogy elvesszünk, hanem hitei, hogy életet nyerjünk«" – zárta szavait erdélyi képviselőnk a Szentírást idézve (Zsid 10,39).

A COMECE főtitkára előadásában példaképnek nevezte Márton Áront, mivel ő életével, tetteivel a közjóért és a békéért harcolt. Példája jól mutatja, hogy a keresztény élet mindennapi döntéseken alapul, ezért ő azt kéri, hogy Áron püspök példájához hasonlóan mi is legyünk aktívak a közéletben, családjainkkal egyetemben vegyünk részt a társadalmi döntések alakításában.

Ezt követően **Máthé Vilmos** brassói plébános az erdélyi püspök életét mutatta be, majd **Csapai Árpád**

Szilárd csíkszeredai egyetemi lelkész beszélt azokról a meghatározó háborús élményekről, amelyek Márton Áron erős személyi karakterét formálták, és később a papság felé irányították.

A rövid előadásokat **Petényi Katalin** és **Kabay Barna** *Szigorúan ellenőrzött életek* című dokumentumfilmjéből készített, Márton Áron börtönéveit bemutató összeállítás vetítése követte. A jilavai és máramarosszigeti börtönökben készített, megrázó képek jól érzékeltették azt a szenvedést, amelynek próbatételei által a kommunista hatalom igyekezett megtörni a hitéhez s nemzetéhez mindvégig hűséges püspököt.

Ezután a brüsszeli magyar katolikus közösség lelkipásztora, **Havas István** emelkedett szólásra. A kommunizmus alatt semmilyen hír nem jött a „szomszédos baráti országok" ellenállóinak szenvedéséről. Ki más mutassa be Brüsszelben Márton Áront, ha nem mi? Nekünk kell ismertté tenni példáját, ezáltal is felmutatva európai, demokratikus és keresztény gyökereinket és múltunkat – mondotta.

A felszólalók sorát a székelyföldi látogatócsoport vezetője, Gergely István zárta, aki egyebek mellett ezeket mondotta: „Áldom az emlékét a megidézett Márton Áron püspöknek. Emlékezésünk célja szellemi utódok nemzése. Hagyatékát 'megemészteni', felszívni és ezáltal új erőre kapni. A gyökérből így lesz magyar jövő" – zárta szavait az egykori csíksomlyói plébános.

A konferencia néma főhajtással tisztelgett a pár nappal korábban elhunyt **Ferencz Béla Ervin** gyergyószárhegyi ferences szerzetes emléke előtt, akinek legendás életét az evangéliumért és az igazságért való kiállás jellemezte, aki a kommunizmus ideje alatt „sok csatát vívott" egyházáért és nemzetéért.

A konferencia az ősi székely himnusz közös eléneklésével zárult: „Vándor székely reménységét, / Jézus, áldd meg Erdély földjét…"

*

A továbbiakban közzétesszük Tőkés Lászlónak a konferencián elhangzott nyitóbeszédét.

A HIT HŐSE: MÁRTON ÁRON

Az Úr születésének 2016. esztendejét a magyar kormány **Márton Áron Emlékévnek** nyilvánította, melyhez a romániai katolikus egyház is természetszerűleg csatlakozott. Az emlékév keretében rendezvények sorozatára került sor szerte a Kárpát-medencében. Ezek sorába illeszkedik mai **brüsszeli megemlékezésünk**, mely a nagy erdélyi egyházfő életének és szolgálatának egyetemes – európai – jelentőségét hivatott felmutatni.

Szülőfalujában, Csíkszentdomokoson múzeum őrzi emlékét. A csíki régió központjában, Csíkszeredában impozáns szoborcsoport felállításával tisztelgett előtte **Székelyföld** katolikus népe, mely valóságos szentként tekint reá. De nem csupán egyházának hívei, hanem **Erdély** egész magyarsága és a protestáns testvéregyházak – reformátusok, evangélikusok és unitáriusok – hívő népe is kimagasló szellemi vezetőjének tartja.

Szent II. János Pál pápa annak idején „integerrimus Domini famulus"-nak, vagyis „az Úr legigazabb szolgájának" nevezte Márton Áront. Már a '90-es évek elején, közvetlenül a Ceauşescu-diktatúra bukása után beindult boldoggá avatásának folyamata, melynek posztulátora, **Kovács Gergely** pápai káplán rövidesen előterjeszti a Szentszéknél erre vonatkozó jelentését.

Ki is ez a jeles férfiú, akit hazájában, népe körében és a katolikus világban ilyen nagy szeretet és megbecsülés övez, akit méltatói „Erdély lelki vezetőjeként, az erőszakmentesség és a lelkiismereti szabadság apostolaként" emlegetnek? Az 1956-os magyar forradalom mostani 60. évfordulóján hasonlóképpen szokás megemlékezni **Mindszenty József** esztergomi érsekről, hercegprímásról, valamint **Ravasz László** református és **Ordass Lajos** evangélikus püspökökről, akik az istentelen és embertelen kommunista diktatúra üldöztetését vállalva fordultak szembe azzal, és állottak a szabadságharc oldalára. Az egykori **Karol Wojtyła** krakkói érsek kortársaiként azokról a kimagasló kelet- és közép-európai vezető egyházi személyiségekről van szó, akik hitük erejével és Krisztus Urunk példáját követve, ha kellett, életük kockáztatása vagy odaáldozása árán, rendíthetetlen bátorsággal szálltak szembe az ateista-kommunista „Gonosz Birodalmával" (Ronald Reagan). Néhai Márton Áron gyulafehérvári püspök ezen lelki nagyságok közé tartozott, akiket Pál apostol szavával „**hitünk hőseinek**" nevezhetünk, „akikre nem volt méltó ez a világ" (Zsid 11,38).

Erdély püspöke mind a nemzeti szocializmus, mind a bolsevizmus, mind a liberalizmus eszméit elutasította, s ezekkel szemben ama evangéliumi „keskeny utat" (Mt 7, 14) követte. A II. világháború idején védelmére kelt az üldözött **zsidóknak** – amiért utóbb a Népek Igaza címmel tüntették ki. A kommunista hatalomátvétel után viszont a kollektív deportálás sorsára jutott erdélyi **svábokat** és az erőszakkal megszüntetett **román görögkatolikus egyház** sorsüldözött híveit vette védelmébe. A sors keserű iróniája folytán ekképpen vált egyaránt ellenségévé a náciknak és a kommunistáknak.

Kettős kisebbségben élő népét oltalmazva mind hitéért, mind magyarságáért börtön és életre szóló üldöztetés lett az osztályrésze. A kommunista internacionalizmus állítólagos nemzetek fölöttiségével éles ellentétben a román nacionálkommunizmus brutális módon elnyomta a közel kétmilliós **magyarságot**. A kommunista ateizmus viszont – a vele cinkosságot vállaló pánortodoxia jegyében – valamennyi **kisebbségi egyház** elsorvasztására törekedett. Erdélyi magyar történelmi egyházaink és hithű vezetőik emiatt válhattak a román kommunista rezsim elsőszámú célpontjává.

Márton Áron lánglelkű püspök a bolsevik típusú román vallásüldözést túlélő **mártírként** vívta mindennapi küzdelmét az igazságért és a vallásszabadságért, egyházáért és magyarságáért, és lett valamennyi üldözött védelmezője. Nem volt hajlandó az elnyomó rezsimet

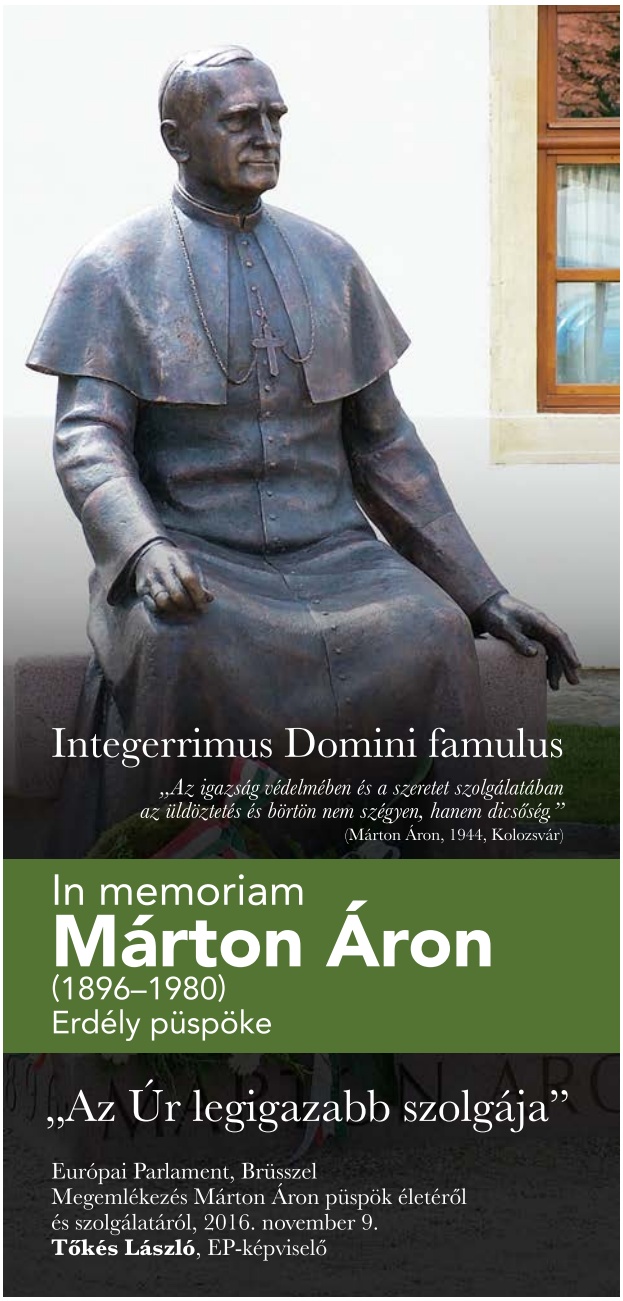

magasztalni. A kommunistabarát békepapi mozgalommal szembeszállva, a Vatikánnal kötött konkordátum egyoldalú felmondása (1948) után inkább vállalta a pszeudo-illegalitás állapotának a fenntartását, mintsem hogy annak **autonómiáját** feladva, egyházát alárendelje az ateista államnak.

A visszaemlékezések ritkán vagy hiányosan szólnak Áron püspöknek a román titkosszolgálattal, a hírhedt **Securitatéval** szembeni helytállásáról. Reményeink szerint rövidesen nyilvánosság elé kerül közel 80 ezer oldalra rúgó titkosszolgálati dossziéja. Istennek különleges kegyelme, hogy a fogságban vértanúhalált halt római és görögkatolikus sorstársaival – köztük boldog **Scheffler János** szatmárnémeti és boldog **Bogdánffy Szilárd** nagyváradi püspökökkel – ellentétben ő maga túlélte a rabságot, és korlátozott módon ugyan, de hivatása gyakorlását tovább folytathatta. 1951-től 1955-ig tartó fogságából szabadulva, a dokumentumok tanúsága szerint, szinte egész főpapi környezetét ügynöknek szervezte be a politikai rendőrség olyannyira, hogy még a gyóntatópapjának is jelentenie kellett róla. „**Anton**", „**Breban**", „**Apulum**" és „**Moldovan**" fedőnevű besúgóival és társaik népes csapatával, valamint megbízóikkal szemben Áron püspök töretlenül állta a sarat, és a hit „ama nemes harcát" megharcolva (2Tim 4,7) nem életfogytiglanra szóló börtönbüntetése foglalkoztatta, hanem Istenére, rábízott népére és az „örökkévaló dolgokra" tekintett.

Hitvalló élete és példája legyen örök tanulság számunkra. A Gonosszal szemben soha ne hátráljunk meg. Mert: „mi nem vagyunk a meghátrálás emberei, hogy elvesszünk, hanem a hitei, hogy életet nyerjünk" (Zsid 10,39).

Brüsszel, 2016. november 9.

Tőkés László

OKTÓBERI ESEMÉNYNAPTÁR

2016. október 1. • Sólyomkővár

A Partiumi Keresztény Egyetem gólyatáborának meglátogatása. *(Lásd lapunkban a vonatkozó tájékoztatást.)*

• **Nagyvárad**, olaszi református templom

A Hangok és Harangok Klasszikus Zenei Fesztivál záróhangversenye

A teljes Kárpát-medencében élő magyarságot megszólító rendezvénysorozat keretében **Mága Zoltán** hegedűművész és rangos meghívottai Magyarország több városában, valamint Kárpátalján, Erdélyben, a Vajdaságban és Felvidéken koncerteztek, különböző templomokban, jótékony céllal. A nagyváradi hangverseny védnöke és házigazdája **Tőkés László** lelkipásztor, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület korábbi püspöke, európai parlamenti képviselő volt, aki az eseményt egyben az 56-os forradalmi emlékhónap nyitókoncertjének nyilvánította.

Október 2. • Budapest

Népszavazás az Európai Unióba érkezett migránsok Magyarországra történő kötelező betelepítéséről

A kormány kezdeményezésére a magyar parlament május 10-én országos referendumot rendelt el, amelyen a szavazójogosult magyar állampolgárok arról nyilváníthattak véleményt, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhassa-e nem magyar állampolgárok Magyarországra történő **kötelező betelepítését** az európai migrációs válság folyományaként. A népszavazás ugyan érvénytelennek bizonyult, mivel a szavazásra jogosultak kevesebb mint a fele adott le érvényes szavazatot (44%), ám az érvényesen szavazó több mint 98%-a, azaz több mint 3,64 millió polgár – köztük Tőkés László EP-képviselő is – **nemmel** válaszolt a feltett kérdésre.

Október 3–6. • Strasbourg

Európai parlamenti munkahét

Október 7. • Nagyvárad, EP-iroda

Sajtóértekezlet

E havi sajtótájékoztatóján **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke több aktuális témát is érintett, és nyilatkozatot adott ki a küszöbön álló egyházkerületi és parlamenti választások tárgyában. *(A tájékoztatóról szóló közlemény és a szóban forgó nyilatkozat lapszámunkban olvasható.)*

Október 8. • Nagyvárad, olaszi református templom
Esketései szolgálat
• **Nagyvárad,** PKE székháza
Kiállításmegnyitó és közéleti fórum
Kettős, kulturális és politikai rendezvény helyszíne volt a Partiumi Keresztény Egyetem székháza. Az aulában előbb *Felvidéki polifónia* címmel kortárs szlovákiai magyar képzőművészek kiállítását nyitották meg, ezt követően **Tőkés László** és **Csáky Pál** európai parlamenti képviselők tartottak közéleti fórumot a Bartók-teremben. *(Lásd részletes beszámolónkat.)*

Október 9. • Budapest, budafoki református templom Igehirdetés és keresztelési szolgálat

Október 10–13. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

Október 14. • Nagyvárad, PKE székháza
Egyetemi tanévnyitó
A **Partiumi Keresztény Egyetem** 2016–17-es tanévének hivatalos, ünnepélyes megnyitóját az egyházkerületi székház dísztermében tartották, köszöntőbeszédet Tőkés László, az Alapítók Tanácsának elnöke mondott. *(Lásd erről szóló tudósításunkat.)*

• **Nagyvárad,** EMNT-EMNP-székház
Az Erdélyi Magyar Néppárt elnökségi ülése

Október 16. • Nagyvárad, olaszi református templom Vasárnapi istentisztelet. Igehirdetés

Október 17–20. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

.**Október 21. • Budapest,** EP-iroda
Fogadónap
• **Csömör**
1956-os jubileumi emlékünnepély
Az antikommunista magyar forradalom és szabadságharc kitörésének 60. évfordulója előtt két nappal a csömöri (Pest megye) **Gloria Victis Emlékműnél** ünnepi megemlékezést tartottak, amelynek egyik szónoka Tőkés László volt. *(Lásd erről szóló beszámolónkat.)*

Október 23. • Budapest, Kossuth tér
Díszünnepség az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulóján

• **Budapest**, Országház
A Magyar Becsület Rend díjátadó ünnepélye *(Tőkés László átvette a Magyar Becsület Rendet az Országházban címmel olvasható összefoglaló a két eseményről kiadványunkban.)*

Október 24–27. • Strasbourg
Európai parlamenti munkahét

Október 28. • **Budapest,** EP-iroda
Sajtóértekezlet
Tőkés László európai parlamenti képviselő és **Lomnici Zoltán**, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke együtt tájékoztatták a sajtót az erdélyi és felvidéki jogsértések ügyében az európai fórumokon folytatott petíciós küzdelem állásáról. *(Lásd az erről szóló közleményt.)*

LÁTOGATÁS A PARTIUMI KERESZTÉNY EGYETEM GÓLYATÁBORÁBAN

Tőkés László, a Partiumi Keresztény Egyetem Alapítók Tanácsának elnöke **Tolnay István** alelnök és **Molnár Erzsébet** dékántársaságában 2016. október 1-jén meglátogatta az egyetemi hallgatók gólyatáborát a Bihar és Szilágy megye határán található Sólyomkőváron. A frissen bejutott elsőéves hallgatók – folytatva a sokéves hagyományt – az idén is a festői szépségű természeti környezetben található református ifjúsági központban töltöttek egy hetet a közösségteremtés, az egyetemi életbe való beilleszkedés céljából.

Igei bevezetőjében Tőkés László az erdélyi felsőoktatás történetének fontosabb mozzanatait felelevenítve hitbeli és nemzeti önazonosságunk megtartásának fontosságát hangsúlyozta, a mai szekularizált és

globalizált világban. Az erdélyi történelmi egyházak által alapított, nagy küzdelmek árán akkreditált, önálló magyar nyelvű egyetemet, a **Partiumi Keresztény Egyetemet**, majd testvérintézményét, a **Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemet** azért hoztuk létre, hogy itthon biztosíthassunk anyanyelvű felsőfokú oktatást, hogy itthon, a szülőföldön maradva találják meg helyüket a fiatalok. Az intézményépítés terén ma is sok akadályt kell legyőzni: nemzeti közösségünk megmaradásának zálogát, az autonómiát egyházi és egyetemi szinten részlegesen elértük ugyan, de a hatalom visszaélései, sajnos, továbbra is nyilvánvalóak (lásd. a törvény szerint visszaszolgáltatott, majd az állam által „újraállamosított" egyházi ingatlanok eseteit vagy az egyházi oktatás megnyirbálásának elszomorító tényét.)

Tolnay István az egyetemalapítás nehéz, de szép éveire emlékezett. Emlékeztetett arra, hogy a rendszerváltás utáni első magyar egyetem nem jöhetett volna létre Nagyváradon a „temesvári szellemiség" nélkül: az egyetemalapítás „hőskorában" is ugyanarra a forradalmi lendületre volt szükség, mint '89-ben Temesváron. Amit akkor, a változás hevében elindítottunk az egyházi és a világi magyar oktatás terén, tulajdonképpen azzal is maradtunk. Istennek hála, lett egyetemünk, s ma már elmondható, hogy a **Sulyok István Református Főiskola** és a Partiumi Keresztény Egyetem több mint ötezer felsőfokú végzettséggel rendelkező szakembert adott nemzeti közösségünknek. Legtöbbjük itthon találta meg a helyét. Az intézmény

eredeti küldetési nyilatkozatában foglalt célokon mit sem változtattunk: anyanyelven tanítani-tanulni és a szülőföldön megmaradni.

Egyebek mellett szó esett az állam nyelvének elsajátításáról, az idegennyelv-tudásról a magyarságtudomány és a vallástudományok szerepéről, a diákszervezeti életről, az egyetemi hitélet alkalmairól.

Molnár Erzsébet az egyetem felépítéséről, a vezetői testületekről, az egyetemi hierarchiáról, a diák-tanár kapcsolatról, a vizsga- és kollokviumrendszerről, a diákélet mindennapjairól beszélt.

A látogatók részesei lehettek egy igen érdekes, „életszagú" marketingjátéknak, majd válaszoltak az elsőéves hallgatók által feltett kérdésekre.

A MAGYAR OKTÓBERRŐL STRASBOURGBAN

Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából meghirdetett **emlékév** keretében nemcsak Magyarországon és a külhoni magyarság körében, hanem Európa- és világszerte megemlékezésekre kerül sor. Az Európai Parlament magyar néppárti küldöttsége szintén bekapcsolódott az évfordulói rendezvényekbe, „**Első a szabadság!**" (Freedom first!) jelmondatával utalva a magyar '56 egyetemes jelentőségére.

Tőkés László európai képviselő ez év júniusában az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformjával és a budapesti Nemzeti Emlékezet Bizottságával közösen, az emlékév részeképpen szervezett konferenciát **Brüsszelben**. Szeptember közepén hasonló emlékülésre került sor **Prágában**, a csehországi parlament égisze alatt, az előbbiek részvételével, valamint a Magyar Országgyűlés közreműködésével.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc októberi emlékhónapja alkalmából erdélyi képviselőnk október 3-án **Strasbourgban**, az Európai Parlament plenáris ülésén elmondott felszólalásában méltatta a történelmi esemény jelentőségét. Egyebek mellett arra a történelmi folyamatra világított rá, melyet a magyarországi forradalom beindított, és amely az 1968-as **prágai tavaszon** és a '80-as években kibontakozott lengyel **Szolidaritás** szabadságmozgalmán át elvezetett a szovjet kommunizmus bukásához, utóbb pedig a megosztott Európa újraegyesüléséhez.

Az említett prágai emlékkonferencián **Karel Schwarzenberg** parlamenti külügyi bizottsági elnök, korábbi cseh külügyminiszter sajnálattal állapította meg, hogy míg a magyarok bátrak voltak, és mertek harcolni céljaikért, ezzel szemben a csehek (és szlovákok) erre nem voltak képesek 1968-ban. Tőkés László felszólalásában az európai szolidaritás szellemében hangsúlyozta, hogy az 1956-os szabadságharcosok példáját követve kell folytatnunk küzdelmünket minden elnyomó hatalom és totalitárius rezsim ellen. A **Visegrádi Együttműködés** országait közösen megszenvedett történelmi múltjuk is arra predesztinálja, hogy immár az Európai Közösség tagjaiként, együtt éltessék és folytassák közös szabadságharcaik hagyományát.

„ERKÖLCSI KÖTELESSÉGEMNEK TARTOM, HOGY SZÓLJAK”

Október 7-i nagyváradi sajtótájékoztatóján több aktuális témát is érintett **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke. Elöljáróban szólt pár olyan közelmúltbeli eseményről, amelyekben személyesen is érintett volt.

Irodájának szervezésében emlékeztek meg múlt pénteken a 125. éve született **Olosz Lajosról**, a költő nevét viselő nagyzeréndi irodalmi kör tagjainak és mentoruknak, **Csanádi János** nyug. magyartanárnak, közírónak és helytörténésznek a közreműködésével. Utóbbi a személyesség hitelességével szólt tűnt idők tanújaként a Partium nagy költőjéről, aki a Királyhágómelléki Református Egyházkerület főgondnoka is volt, de 1960-ben lemondott e tisztségről, tiltakozásul az egyházára nehezedő diktatórikus nyomás ellen.

Október 1-jén **Mága Zoltán** hegedűművész és zenésztársai adtak nagysikerű jótékonysági koncertet a váradolaszi templomban, amely hangverseny egyben a magyar forradalmi emlékhónap zenei nyitányának is beillett. A világhírű előadó ötmillió forintnyi saját adománnyal támogatja az erdélyi hátrányos helyzetű iskolásokat, egymilliót a Krassó-Szörény megyei magyar szórványnak ajánlott fel, a 7500 lejnyi perselypénzt ugyanezen célra gyűjtötte az esemény szervezője, Tőkés László parlamenti irodája.

Erdélyi képviselőnk megemlítette még, hogy hétfőn az Európai Parlament strasbourgi plenáris ülésén felszólalt az **1956-os magyar forradalom és szabadságharc** közelgő 60. évfordulója alkalmából, mondván: az Európai Közösség egyik legfőbb alapértéke a szabadság, méltó hát, hogy közös történelmünk egyik legkiemelkedőbb eseményeként emlékezzünk meg a magyar ’56-ról és azokról, akik életüket áldozták a szabadságért. „Az ő példájukat követve kell folytatnunk harcunkat minden elnyomó hatalom és totalitárius rezsim ellen” – emlékeztetett Tőkés László az európai törvényhozásban.

Az október 2-i **magyar népszavazás** kapcsán elmondta: nem úgy tevődik fel a kérdés, hogy sikeres vagy kudarcos volt-e a jogilag érvénytelen, de gyakorlatilag nagyon is sokat mondó eredménnyel zárult referendum. Egy olyan igaz ügyben mutatott páratlan egységet a határon inneni és túli magyarság, ami megérdemli a legteljesebb támogatást. Szinte előzménytelen nemzeti egység bontakozott ki az ország, a haza és népünk, közösségeink és családjaink, hagyományaink és értékeink védelmében – ezért is oly visszataszító a nemzetidegen elemek erősködése, amivel semmissé tennék a megnyilvánult népakaratot. Nem lehet gyurcsányi módra kétfelé sántikálni – mondta Tőkés László –, vagy a nemzettel, vagy ellenében lehet csak haladni.

Az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** elnökeként elmondta a sajtótájékoztatón: az EMNT és az **Erdélyi Magyar Néppárt** derekasan kivette a részét mind a kvótareferendumon való mozgósításból, mind a szükséges felvilágosításból, mind pedig az erdélyi voksok begyűjtéséből. Munkatársai és hívei ezzel a határok fölötti magyar nemzetegyesítés nemes folyamatát segítették elő, tartalommal telítve a kettős állampolgárság intézményét.

A továbbiakban Tőkés László a közelgő parlamenti és egyházkerületi választásokról fejtette ki röviden véleményét, az erről szóló **Nyilatkozatot** csatoljuk jelen közleményünkhöz. Ami a decemberi romániai törvényhozói választásokat illeti, kénytelen megállapítani: az országot gúzsba kötő mérhetetlen **korrupció** már most rájuk vetül. A felmérések a kétes figuráktól hemzsegő posztkommunista erők fölényét prognosztizálják, köztörvényes bűnözők és deklasszált elemek készülnek ismét beülni a törvényhozásba. Sajnos az RMDSZ is

készül futtatni hitelüket vesztett, erodált, korrupciós ügyekben vergődő politikusokat, dacára a fennhangon hirdetett újratervezésnek és megújulásnak. De olyanok is nyüzsögnek a szervezetben, akik valóságos szállás-csinálói Erdélyben a balliberális, nemzetidegen magyarországi politikának. A folyamatosan csökkenő szavazatszám és erősödő közéleti passzivitás is arra intené a szövetség vezetőit és maradék tisztes tagságát, hogy nézzen szembe önmagával, és legalább most, az utolsó órában **vizsgálja felül a jelöltlistáit** – ne indítson hiteltelen embereket a választásokon, ne engedjen teret a Bihar-szindrómának. Mert ebben a megyében „igaz ugyan, hogy Kiss Sándor, a ’keresztapa’ sűrű méltatások közepette megyei elnöki tisztségéből visszavonult – a parlamenti jelöltlistákon azonban Szabó, Biró és Cseke személyében ugyanazokat a régi-új arcokat látjuk viszont” – mutatott rá Tőkés László, de újságírói kérdésre válaszolva az egész RMDSZ-es „káderpolitikát” megegyezőnek vélte azzal, ami a korrupcióval átszőtt román pártok folytatnak. Ezért is támogatná a maga részéről azt, hogy az Erdélyi Magyar Néppárt induljon el a választásokon: **alternatívát** kell állítani a jelenlegi romlott politikai osztállyal szemben.

Ami az egyházkerületi választásokat illeti, Tőkés László elmondta: a mindmáig kellően fel nem tárt **tit-**

kosszolgálati múlt vetül rá egyházaink életére (is). Szomorúan kellett konstatálnia az utóbbi időkben előkerült adatok alapján, hogy saját utódja a **Királyhágómelléki Református Egyházkerület** élén egykor együttműködött a Securitatéval, s mégis újabb püspöki mandátumra pályázik, holott korábbi megválasztásakor írásban ígérte meg: visszavonul, amennyiben fény derülne titkolt múltjára. Az EP-képviselő egy füzetben összegyűjtve juttatta el a püspökválasztásban illetékesekhez és tette le a nyilvánosság asztalára a **Csűry Istvánt** terhelő, eddig előkerült dokumentumokat *„Amennyiben bármikor kiderülne…"* címmel, azzal a megjegyzéssel: hét éve vár hiába arra az egyházkerületi átvilágító bizottság, hogy az illetékes bukaresti hivatal kiadja a volt szalárdi lelkipásztor szekus dossziéját. Tőkés László elismerte: bírálatok és **nehezteléseket** kereszttüzében fogalmazza meg kritikáit, kéri számon egyeseken a múltjukat és cselekedeteiket, szorgalmazza rendületlenül a tisztulást, az igazi rendszerváltást, de másként nem tehet. „Az 1989-es Temesvár lelkipásztoraként, az RMDSZ volt tiszteletbeli elnökeként, a romániai református egyház korábbi elöljárójaként **felelősséggel tartozom** mindazért, ami az erdélyi magyar politikai és egyházi életben történik."

NYILATKOZAT
A KÜSZÖBÖN ÁLLÓ VÁLASZTÁSOK TÁRGYÁBAN

„Meddig sántikáltok kétfelé?" (1Kir 18,21)

Véglegesítette az RMDSZ a parlamenti jelöltlistáit – adja hírül a sajtó. A bihari RMDSZ bejutó helyre rangsorolt képviselőjelöltjei **Szabó Ödön** és **Biró Rozália**, szenátorjelöltje pedig **Cseke Attila**. A küszöbön álló királyhágómelléki egyházkerületi választások vonatkozásában pedig azt olvassuk, hogy a püspöki tisztségre **Csűry Istvánnak** nincs kihívója.

Már a helyhatósági választásokat megelőzően felhívtam a figyelmet arra, hogy mind az egyházi, mind a politikai közéletben **tisztulásra** és **megújulásra** van szükség. Annak előtte is és azóta is sürgetem magyar politikai életünk korrupciótól való megtisztítását és az egyházi és politikai közszereplők titkosszolgálati átvilágítását.

1. Ez év június elején arra szólítottam fel **Pásztor Sándor** és **Huszár István** RMDSZ-es önkormányzati vezetőjelölteket, hogy nyilvános módon határolódjanak el az előttük járó és mögöttük álló Kiss Sándor–Lakatos Péter–Szabó Ödön–Biró Rozália-féle „Mecénás"-csapattól. Enélkül ugyanis mit sem ér az RMDSZ-pártkongresszus által meghirdetett „újratervezés" és az „új arcok" fellengzős politikája. Ehelyett azonban mi történt? Igaz ugyan, hogy **Kiss Sándor**, a „keresztapa" sűrű méltatások közepette megyei elnöki tisztségéből visszavonult – a parlamenti jelöltlistákon azonban Szabó, Biró és Cseke személyében ugyanazokat a régi-új arcokat látjuk viszont. Talál reájuk a szintén visszalépő **Markó Béla** mondása: „Azt kell feladatként rónunk azokra, akik utánunk következnek, hogy folytassák a mi munkánkat." Az ugyancsak leköszönő **Borbély László** viszont így fogalmazott: „Egy kicsit hátrébb lépünk, de nem állunk félre, mert nem olyanok vagyunk."

A mi bihari képviselőink, illetve jelöltjeink még a marosi pártvezéreken is túltesznek, mert sem félre nem állnak, sem hátrébb nem lépnek, hanem így folytatják – az általuk beáldozott – Kiss Sándor „munkáját". Kár, hogy az Udvarhelyszékről kibuktatott, a spága-kultúrájáról elhíresült **Biró Zsolt** MPP-elnököt nem rokona mellé, a bihari parlamenti jelöltlistára igazolták át, hiszen igazából itt volna a helye…

A **bihari RMDSZ** korrupciós hátterének ismeretében még mindig nem volna késő, hogyha az RMDSZ Szövetségi Állandó Tanácsa felülvizsgálná előző döntését, és más, viszonylag tiszta jelölteket állítana a mostaniak helyébe.

2. A **püspökválasztásra** térve, csak azt mondhatom, amit a mellékelt kiadványunk előszavában írtam: – most – Csűry István püspökön a sor, aki 2009-ben kelt püspökjelölti **Nyilatkozatában** kijelentette: „Tisztelettel kinyilatkozom, hogy soha nem voltam a román titkosszolgálat munkatársa. (…) Ezzel együtt, amennyiben bármikor kiderülne, hogy nyilatkozatom nem fedi a valóságot, azonnal és készséggel lemondok akár a jelöltségről, vagy később a tisztségről, amennyiben megválasztanak." Az *„Amennyiben bármikor kiderülne…"* című füzet szaván fogja és komoly választás elé állítja a kihívó nélküli püspökjelöltet, de a választók Közgyűlése számára is nehéz helyzetet teremt. Egyházkerületünk ezt a súlyos erkölcsi, törvényességi és lelkiismereti kérdést aligha kerülheti meg.

3. A két választás főszereplőinek összefo**nódása** egymásra kiható módon még csak súlyosbítja a bihari–partiumi helyzetet. Püspökké válását követően Csűry István a csontja velejéig romlott bihari RMDSZ-nómenklatúra karjaiba kormányozta féltve szeretett Egyházkerületünket, mely azelőtt a romániai, illetve az egyházi rendszerváltozásban vállalt kiemelkedő szere-

pével tűnt ki. Viszonzásképpen az egyházunk templomaiban kampányoló RMDSZ Csűry legfőbb pártpolitikai támaszává vált – és ezzel zárult is a kör. Az Egyházunktól elkobzott **Ady-k**özpont elhíresült esete kirívó módon jelzi, hogy még egyházkerületünk meglopásában is cinkosságot vállalnak egymással. Többé vagy kevésbé **Temesvár** örökségét és szellemét mindketten megtagadták.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület volt elöljárójaként és a Romániai Magyar Demokrata Szövetség volt tiszteletbeli elnökeként 1989-től, vagyis a kezdetektől fogva részese voltam a romániai-erdélyi politikai, társadalmi és egyházi rendszerváltozásnak. Éppen ezért súlyos **felelősséget érzek** magyarságunk és Anyaszentegyházunk mostanra kialakult helyzetéért. „Nem hallgathatok a Sionért, és nem nyughatom Jeruzsálemért, amíg föl nem derül igazsága, mint a fényesség, és szabadulása, mint az égő fáklya." (Ézs 62,1)

Sokan kételkednek benne, hogy van-e értelme. Mások úgy vélekednek, hogy úgysem fog változni semmi. Olyanok is vannak, akik elítélnek az elmondottak miatt, mivel nem is igen értik, hogy miről van szó.

Mindezek ellenére erkölcsi kötelességemnek tartom, hogy szóljak. Dixi et salvavi animam meam.

Nagyvárad, 2016. október 7.

Tőkés László

ERDÉLYI–FELVIDÉKI „CSÚCSTALÁLKOZÓ"

Kettős, kulturális és politikai rendezvény helyszíne volt október 8-án a Királyhágómelléki Református Egyházkerület 1937-ben átadott, 2001-ben felújított nagyváradi palotája, amely jelenleg a Sulyok István Egyházi, Oktatási és Művelődési Központnak, illetve a Partiumi Keresztény Egyetemnek is helyet ad. A református püspöki palotaként is emlegetett belvárosi épület aulájában előbb **Felvidéki polifónia** címmel kortárs szlovákiai magyar képzőművészek kiállítását nyitották meg, ezt követően pedig **Tőkés László** és **Csáky Pál** európai parlamenti képviselők tartottak közéleti fórumot a Bartók-teremben.

A tárlatnyitóra érkezetteket **Sz. Horváth István,** a társszervező Partiumi Magyar Művelődési Céh igazgatója köszöntötte, majd átadta a szót a szlovákiai magyar nemzeti közösség egyik legismertebb vezetőjének, Csáky Pálnak, aki rövid beszédében fontosnak tartotta kiemelni, hogy a Partiumba elhozott kiállítás megjárta Brüsszelt is, mégpedig azelőtt, hogy az év második felére Szlovákia átvette volna az Európai Uniós soros elnökségét. Fel szerették volna hívni ezzel is Európa figyelmét arra – mondotta a Magyar Közösség Pártjának EP-képviselője –, hogy a Trianonban idegen uralom alá került felvidéki magyarság teljes és pezsgő szellemi életet élve küzd a megmaradásért, valamint hogy államalkotó tényezőnek számít az EU-tag Szlovákiában.

Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke házigazdaként üdvözölte a közéleti személyiségekből, művészekből, közírókból álló felvidéki küldöttséget, kitérve vázlatosan az erdélyi és felvidéki magyarság közötti történelmi kapcsolatokra és párhuzamokra, méltatva a gyümölcsöző egyházi, kulturális és felsőoktatási együttműködést. **Miglinczi Éva** művészeti író, a kiállítás kurátora személyes hangvételű bevezető után szakmai ismérvek mentén ismertette a 28 alkotóművész munkáiból összeállított tárlatanyagot, majd **Kopócs Tibor**, a Magyar Alkotóművészek Szlovákiai Egyesületének elnöke mutatta be röviden az alkotói közösséget és köszönte meg a meghívást e történelmi, szakrális térbe, Szent László király városába. **Thurzó Sándor József** brácsaművész az alkalomhoz illően felvidéki komponista, Lavotta János (1764–1820) műveiből adott elő kettőt az ünnepélyes tárlatnyitón.

Ezt követően a két európai parlamenti képviselő Ügyünk Európában címet kapott fórumára került sor, amelynek moderátora, **Szilágyi Zsolt**, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke aktuálpolitikai felvetésekre kért reagálásokat Csáky Páltól és Tőkés Lászlótól. A felvidéki EP-képviselő többrendbeli válaszaiból az a konklúzió volt leszűrhető, hogy mind ő maga, mind az egész szlovákiai magyarság **többet várt** a negyedszázaddal ezelőtti rendszerváltozástól éppúgy, mint az ország

NATO- és EU-csatlakozásától. Sőt, többet vártak a többségi nemzettől is, amellyel együtt élni kénytelenek, de önmaguktól is. „Féloldalasra sikerült minden" – mondotta vallomásszerűn a felvidéki politikus, aki ennek okát és magyarázatát több általa írt könyvben is igyekezett feltárni és megadni.

Tőkés László a maga során egyetértett képviselőtársa megállapításaival, az erdélyi magyarságra nézve is érvényesnek tartva azokat. S noha az elszakadt nemzetrészek közötti szolidaritás példás, és az anyaországgal való kapcsolataik is szép fejlődésen mentek át, a nemzetegyesítés politikája pedig áldott gyümölcsöket termett, mégis: elfáradás mutatkozik az **autonómia-küzdelemben**, politikailag töredezik a magyarság, elhagyja szülőföldjét a könnyedebb boldogulás reményében – mutatott rá erdélyi képviselőnk, amit a felvidéki vendég azzal toldott meg, hogy a Magyarország határain túl élő magyarok **közösségi tudat**át változatos terhek erodálják: az asszimilációs nyomástól a demográfiai negatívumokon át a mentális tévelygésekig. Ráadásul most nyakunkon a **migránsválság**, a globalizáció legújabb kori vadhajtása – utaltak rá mindketten, sajnálattal állapítva meg ugyanakkor: a magyar politikai képviseletnek szinte semmit sem sikerült elérnie az európai porondon, ami az őshonos nemzeti kisebbségek jogait, törekvéseit, igényeit illeti, sőt még a régebbi idők súlyos sérelmeit sem rendezték a hatalmasok – lásd a Benes-dekrétumok vagy az elbitorolt vagyonok kérdését. Jelenleg a **petíciók** és **perek** rögös és végeláthatatlan útját járják a közösségi képviselők, szószólók, küldöttek – de feladni sosem szabad „ügyünket Európában".

E konklúzió mentén hangzott még el, hogy az erdélyi és felvidéki magyar felsőoktatásért folytatott harc közötti hasonlóságok és különbözőségek tanulságosak, ugyanakkor a magyar nemzetpolitikát úgy kellene alakítani **oktatási** téren is, hogy a támogatások és könnyítések, csereprogramok és kapunyitások a fiatalok szülőföldön maradását szolgálják, hiszen minden határon túli magyar intézménynek megtartó hatást kell kifejtenie.

HIVATALOSAN IS MEGNYÍLT AZ ÚJ TANÉV A PKE-N

A **Partiumi Keresztény Egyetem** 2016–17-es tanévének hivatalos, ünnepélyes megnyitóját október 14-én tartották Nagyváradon. **Szomor Abigél** frissen kinevezett egyetemi lelkész igehirdetésével kezdődött az esemény, majd **Pálfi József** rektor köszöntötte a jelenlévőket: az akadémiai szféra képviselőit, az elsőéves hallgatókat, hozzátartozóikat, az egyetemi polgárságot – oktatókat, hallgatókat, alkalmazottakat –, a politikai és gazdasági élet, valamint a sajtó képviselőit.

Tőkés László püspök, a PKE Alapítók Tanácsának elnöke igei alapú köszöntőbeszédében az alig elmúlt idők súlyos terheire emlékeztetett, a csauseszkánus diktatúra és posztkommunista nacionalizmus éveire, amikor már-már a felszámolás küszöbére ért az erdélyi-partiumi magyarság. A változások eltelt időszakára nézve a Szentírást idézte: „Mindeddig megsegített bennünket az Úr" (1Sám 7.12) – ugyanakkor nem hallgatva el, hogy a szekularizáció és az elanyagiasodás

körülményei között mily sokan hódoltak a hatalom bálványainak. Sajnos a rendszerváltásnak hitt és mondott momentum után sem sikerült mindent helyrehozni. Kisebbségi érdekvédelmünk és közképviseletünk politikai kudarcai az oktatás terén közismertek, hiszen nemhogy a felszámolt állami magyar egyetemet nem tudta visszaküzdeni a különböző román kormányok szekerét gyakran tologató RMDSZ, de 26 évnyi parlamenti politizálás után még csak teljes körű anyanyelvi közoktatásról és intézményi hálózatról sem beszélhetünk. Az erdélyi magyarság alapvető igényeinek kielégítésére sem volt kapható a többségi románság. Ezért is illeti elismerés a **magyar** államot, amely erejéhez mérten próbálta és próbálja pótolni azt, amit a román állam nem hajlandó megadni magyar nemzetiségű adófizető polgárainak.

AZ EP-képviselő röviden vázolta az **alapítványi hátterű erdélyi magyar felsőoktatás** létrejöttének útját s az elért eredményeket, nem hallgatva el, hogy a 2008-ban elsőként akkreditált romániai magyar egyetem, a PKE pár ével ezelőtt válságba került. Egy velejéig korrupt romániai társadalomban, zavaros és kaotikus közállapotok mellett, a törvényi keretek folytonos ingatagsága közepette visszaütött a nagyvonalú, felelőtlen gazdálkodás. Ezért a már időközben beindult egyetemi reformmal egy időben a **válságkezelésre lett szükség**, a megújulás és talpra állás reményével. Az egyetemalapító elnök méltatta mind a magyar kormányzat, mind a Sapientia Alapítvány, mind a testvérintézmények és önzetlen támogatók segítő hozzáállását.

Kitért korunk néhány nagy kihívására is, hiszen a ránk szakadt migrációs válsággal párhuzamosan élesen vetődik fel a **helyben maradás** kérdése. Egyetemeink nem csupán a tudományosság fellegvárai kell legyenek,

hanem közösségmegtartó szellemi központok is. Sem ország- és nemzetépítő nagy elődeinkre nem hozhatunk szégyent, sem a most mellénk álltakra – mondotta Tőkés László. Országos feladat és nemzeti ügy a kiés elvándorlás megállítása, „nem rúghatjuk ki magunk alól a haza földjét" – fogalmazott az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület korábbi püspöke, így zárva köszöntőbeszédét: „Múltunk ás remélt jövőnk kötelez. Kérjük Istent, és mi magunk is legyünk 'munkatársai' ebben, hogy féltve szeretett tanintézetünk tovább épüljön és erősödjön, és az itt folyó tanítás és tanulás, hitünk és tudásunk népünk és Anyaszentegyházunk javára megteremjék áldott gyümölcseiket!"

A továbbiakban megtörtént a Partiumi Keresztény Egyetem idén megválasztott új rektorának ünnepélye beiktatása **Dávid Lászlónak**, a Sapientia EMTE rektorának levezetésében. Pálfi József docens, a teológiai tudományok doktora székfoglaló beszédében hitvalló emelkedettséggel kötelezte el magát az erejéhez mért helytállás mellett. Az ünnepi köszöntések rendjén **Szilágyi Péter** nemzetpolitikai helyettes államtitkár az egyetemfenntartó magyar állam nevében szólt a gyülekezethez, majd **J**ávor András, a Debreceni Egyetem általános rektorhelyettese és **Nagy Éva,** a román tanügyminisztérium képviselője kapott szót. Az elsőéves hallgatók fogadalomtételét követően a történelmi magyar egyházak képviselői adták áldásukat az egyetemre és annak egész közösségére.

Zenei momentumokkal a **Kovács Gábor** docens vezényelte szegedi **Argenteus** vegyeskar, illetve a **Benedek Árpád** irányította nagyváradi **Csillagocska** néptánccsoport ének- és zenekara szolgált a tanévnyitón, amely nemzeti imádságunk eléneklésével ért véget.

MEGALAKULT BRÜSSZELBEN AZ EU–ALBÁNIA BARÁTI KÖR

2016. október 18-án az Európai Parlament brüsszeli székhelyén **David Sassoli** olasz szocialista képviselő, az EP alelnöke és **Monika Hohlmeier** német néppárti képviselő, a bel- és igazságügyi bizottság (LIBE) tagja kezdeményezésére, valamint **Federica Mogherini** külügyi és biztonságpolitikai főképviselő támogatásával megalakult az **EU–Albánia Baráti Kör**. Az EP politikai csoportjainak széles körű közreműködésével sorra kerülő eseményen **Eduard Kukan** szlovák néppárti képviselő, az EP külügyi bizottsága (AFET) Nyugat-Balkánnal foglalkozó munkacsoportjának elnöke és **Giovanni Pittella**, a Szocialista Frakció olasz elnöke teljes támogatásukról biztosították Albánia európai integrációját. Albániának szüksége van barátokra, és meg is érdemli barátságunkat – mondotta a volt szlovák külügyminiszter. Hozzá kapcsolódva **Tunne Kelam** észt néppárti képviselő azt hangsúlyozta, hogy Európának is szüksége van Albániára.

Felszólalásában **Tőkés László** mindenekelőtt gratulált a baráti kör megalakulásához, Magyarország elkötelezett támogatásáról biztosítva mind Albánia, mind a többi nyugat-balkáni állam uniós csatlakozását. Visszautalva **Apponyi Geraldine** egykori albániai magyar királynéra, másfelől pedig **Sali Berisha** rendszerváltó államfő temesvári látogatására, történelmi közösségünk szellemében fejezte ki jókívánságát az integráció útján járó országnak, nevezetesen a szintén jelen lévő **Ditmir Bushati** albán külügyminiszternek.

A miniszter meghatódással állapította és köszönte meg, hogy kicsiny országának sok barátja van az Európai Parlamentben. Beszámolt arról, hogy a csatlakozás útján járva Albánia komoly előrelépést és eredményeket könyvelhet el az Unió által megkövetelt **reformok** terén – különösképpen olyan kulcsfontosságú területeken, mint az igazságügy és a közigazgatás, melyek a **jogállamiság** megvalósításához elengedhetetlenek. Ugyanakkor önkritikával szólt a mindmáig fennálló korrupcióról és a szervezett bűnözésről, melyekkel szemben kormánya következetesen felveszi a küzdelmet. A regionális együttműködés, a biztonság és stabilitás iránti elkötelezettséggel arra kérte a képviselőket, hogy továbbra is támogassák **Tirana** európai irányba tett erőfeszítéseit.

David Sassoli, az EU–Albánia Baráti Kör elnökének minőségében a kölcsönösen vállalt feladatok és felelősség jegyében értékelte a testület megalakulását.

BRÜSSZELI KONFERENCIA EURÓPA „ELRABLÁSÁRÓL”

Október 19-én az Európai Parlament Yehudi Menuhin csarnokában **Sandra Kalniete** európai parlamenti alelnök, volt lett külügyminiszter szervezésében, jeles szakelőadók részvételével került sor az **Európa elrablása akkor és most** című rangos konferenciára. Ugyanezen a helyszínen az előző estén nyitották meg az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 60. évfordulója előtt tisztelgő reprezentatív kiállítást, mely méltó keretet biztosított a kivételes rendezvénynek.

„Kelet-Európa a múlt század szinte egész idejére foglyául esett a totalitárius rendszernek. A szovjetek ráerőltették uralmukat, de a szabadság eszménye mindvégig elevenen élt népeiben” – olvasható a beharangozó szövegben, mely a térségbeli **szabadságmozgalmak** folytonosságában emlékezik meg a berlini felkelésről (1953), a magyar forradalomról (1956), a prágai tavaszról (1968), valamint az 1980-as évek lengyel Szolidaritásáról és a balti államok függetlenségi törekvéseiről.

A konferenciát **Manfred Weber**, az Európai Parlament néppárti frakciójának elnöke, valamint **Miklas Dzurinda**, a Wilfried Martens Európai Tanulmányi Központ elnöke nyitotta meg. Az **„Akkor”** címet viselő, a kommunista diktatúrával szembeni ellenállásról és forradalmakról szóló első panel keretében – többek mellett – **Stéphane Courtois** történész, A kommunizmus fekete könyvének hírneves szerzője tartott előadást.

A **„Most”** című második részben, mely Európa jelenkori „elrablásának” a kérdésével foglalkozott, **Alexandr Vondra** volt cseh külügyminiszter, **Christoph von Marschall** német vezető újságíró és **Taja Vovk van Gaal**, a rövidesen létrejövő Európai Történelem Házának szlovéniai igazgatója értekezett az egyesült Európa előtt álló, az 1989-es kelet-közép-európai rendszerváltozást követő kihívásokról. Az előadók őszinte elismeréssel értékelték az 1956-os magyar forradalmat. Az 1989-es változások értő tanújaként a német újságíró kivételes empátiával szólt a mostanra kialakult magyar- és lengyelországi helyzetről, másfelől pedig az egész Európát megviselő migrációs válságról, elítélve ugyanakkor a nyomában támadó jobb- és baloldali szélsőségeket, valamint populizmust.

A kerekasztal-beszélgetés rendjén **Tőkés László** európai képviselő az egykori „rab népek”, nevezetesen a szovjet fogságba hurcolt lett nép jeles képviselőjeként méltatta Sandra Kalniete alelnököt, akit szibériai születési helye is arra predesztinált, hogy az egyesült Európa szószólójává váljon. Keresztény szemszögből közelítve meg a kérdést, erdélyi képviselőnk egyként „Európa elrablásának” nevezte **az ateista kommunizmus** uralmát, valamint a nyugat-európai **szekuláris vallásellenesség** eluralkodását, melyek egymáshoz hasonló módon igyekeztek/igyekeznek megfosztani kontinensünket keresztény gyökereitől és értékeitől. A kívülről jövő muzulmán térhódítás mellett ezek is olyan „**belső kihívások**”, melyek a „keresztény Európa elrablásával” fenyegetnek. Ennek összefüggésében a volt szovjet tömb egyes országaiban – köztük Romániában – a posztkommunista visszarendeződés is komoly „kihívást” jelent – mondotta Temesvár volt református lelkipásztora.

A konferencia disszonáns epizódját képezte egy magyarországi újságíró azon felszólalása, melyben – a témától eltérve – **Orbán Viktor** Magyarországát becsmérelte, és a **Népszabadság** című baloldali

lap megszűnése kapcsán heves indulatossággal kérte számon a magyar sajtószabadságot. Az EP magyar néppárti küldöttségének nevében elmondott válaszában Tőkés László rámutatott, hogy fonák dolog azt a napilapot siratni, mely a vérbe fojtott magyar szabadságharc nyomán restaurálódó kommunista diktatúra, nevezetesen a **Kádár-rezsim** szócsöveként jött létre, és az 1989-es rendszerváltozást követően is a régi rezsim folytonosságát testesítette meg.

Zárszavában **Roland Freudenstein** ülésvezető, a Wilfried Martens Központ igazgatója amellett szállt síkra, hogy az egyesülő Európában a Nyugatnak és a Keletnek nem egymást kell vádolnia vagy hibáztatnia, hanem mindkettőjüknek a kölcsönös megértés útját kell keresnie.

A rendezvény házigazdájaként Sandra Kalniete **az egyesült Európa** eszménye mellett tett hitet, és azt hangsúlyozta, hogy nem „feketében és fehérben”, hanem az európai demokrácia „sokszínűségében” kell gondolkoznunk és keresnünk közös jövőnk útját.

AZ 1956-OS FORRADALOM ÉS SZABADSÁGHARC HŐSEIRE EMLÉKEZTEK CSÖMÖRÖN

Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének évfordulója előtt két nappal, október 21-én ünnepi megemlékezést tartottak az a csömöri (Pest megye) Gloria Victis Emlékműnél. Az ünnepséget Csömör Nagyközség Önkormányzata – amelyet **Fábri István** polgármester képviselt –, a Gloria Victis Közhasznú Alapítvány és a helyi Petőfi Sándor Művelődési Ház közösen szervezte.

Mátyás Sándor alapítványi elnök, a rendezvény főszervezője köszöntőbeszédében kiemelte: a fundációt 2005 tavaszán a kettős mérce elleni történelmi felvilágosító munka jegyében hozták létre. Az akkori politikai kurzus gáncsoskodásai közepette, az önkormányzat segítségével közadakozásból, megfeszített munkával felépítettek egy emlékművet az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 50. évfordulójára, amely az egyetemes kommunizmus áldozatai előtt is tiszteleg. A Víg János képzőművész által tervezett mű avatóünnepségének fővédnöke **Orbán Viktor** korábbi miniszterelnök, egyik szónoka pedig **Tőkés László**, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület akkori püspöke, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke volt. Mátyás Sándor hangsúlyozta: alapítványuk tudományos síkon is igyekszik konstruktív nyomokat hagyni, kiadói és konferenciaszervezői munkával, de közművelődési és irodalmi rendezvényekkel is büszkélkedhetnek. A totalitárius rezsimek megítélésében alkalmazott **kettős mérce** ellen azért is kell küzdeni, mert ez napjaink közéletét is képes megfertőzni, lásd az aktuális példát: nemzetközi hisztériázásig fajult egy olyan magyarországi újságnak a gazdasági okokból történt megszűnése, amely a Kádár-rezsim szócsöve volt évtizedeken át, majd a rendszerváltozás után is azonos címmel és ideológiai irányultsággal jelent meg negyedszázadon keresztül. Vajon elképzelhető lett volna, hogy a háború utáni Németországban a náci rezsim központi lapja, a Völkischer Beobachter zavartalanul megjelenjen? – tette fel a korántsem költői kérdést Mátyás Sándor.

A csömöri rendezvény ünnepi szónokai **Tuzson Bence**, a Miniszterelnöki Kabinetiroda kormányzati kommunikációért felelős államtitkára, a térség országgyűlési képviselője, valamint Tőkés László európai parlamenti képviselő voltak. Előbbi egyebek mellett azt hangsúlyozta: az 1956-os forradalom a hétköznapi emberek, az egyszerű magyar ember forradalma volt, átfogta az egész Magyarországot, de erőteljes visszhangot, megható szolidaritást váltott ki a határokon túl is, szerte a világban. Máig szóló üzenete: meg kell védeni a magyar nép szabadságát és önrendelkezését, országa szuverenitását.

Tőkés László EP-képviselő elöljáróban leszögezte: arra kell törekedni, hogy lemossuk azt a **gyalázatot**, ami Magyarországon és a magyar szabadságon esett, amikor az 50. évfordulón ünneplők ellen karhatalmi erőket vezényelt az akkori szocialista kormányzat. Erre a jóvátételre is irányul a mostani 60. évforduló megünneplése. Beszédében kiemelte a jubileumi év emlékalkalmainak gazdagságát, sokrétűségét és változatos helyszíneiket, határokon innen és túl. A hét elején épp Brüsszelben, az Európai Parlamentben nyitották meg az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc hatvanadik évfordulója előtt tisztelgő reprezentatív kiállítást, majd rendezték meg az **Európa elrablása akkor és most** című rangos konferenciát, amelynek keretében sok szó esett a szabadság mindenek felettiségéről és a kelet-európai szabadságmozgalmakról.

Az erdélyi képviselő méltatta Csömör nagyközség felelősen gondolkodó, antikommunista bázisdemokratáit is, akik annak idején létrehozták a **Gloria Victis Alapítványt** azzal a céllal, hogy az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulójára felépítsék **a világ első** olyan emlékművét, amely a kommunizmus 100 milliónyi áldozata előtt tiszteleg. A 2006-ban felavatott emlékhely két évvel előzte meg a hasonló üzenetű washingtonit, s mára már szinte zarándokhellyé vált.

Tőkés László felhívta a figyelmet: noha egyre erősebbek azok a törekvések, amelyek egyetemes igénnyel vállalják fel a kommunizmussal való szembenézés, az igazság- és jóvátétel ügyét – s e téren a csömöriek együtt haladnak a nemzetközi folyamatokkal, sőt meg is előzték azokat –, mégis tovább él és hat az a kettős mérce, amivel a totalitárius rendszereket és kártételeiket kezelik szerte a világban. E kettős megítélést ideje lenne kiiktatni – ezen is dolgozik például az **Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformja** nevű nemzetközi hálózat, amely védnöki testületének ő maga alapítása óta tagja. Ugyanakkor a negyedszázada zajló **rendszerváltozást** is tovább kell vinni, 1956 jubileuma is erre emlékeztet – figyelmeztetett Temesvár volt lelkipásztora. Hatvan évvel ezelőtt a kommunista bálványimádás és önkényuralom ellen lázadt fel a magyar

nemzet, de csak 1989-ben sikerült lerázni a béklyókat, ma viszont a keresztény Európa elrablása zajlik.

A történelmi összefüggések és jelenkori aspektusok taglalása közepette az EP-képviselő rámutatott: kontinensünket, életterünket újból **veszély fenyegeti,** és változott módon bár, de ugyanazok állnak a folyamat hátterében, mint a bolsevizmus idején. Megint az „idegen istenek" veszélyeztetik a hitében, gyökereiben, kereszténységében meggyengült, önfeladásra hajló Európát, s azon belül magyarságunkat. A kommunista internacionalizmus helyére a globalista kozmopolitizmus türemkedik be a balliberálisok és volt kommunisták ügyködése révén. Mindent el kell követnünk, hogy Magyarország megmaradjon magyar országnak, Európa pedig Európának, vagyis **magyar és európai identitásunk** a tét napjaink kihívásai és válságai közepette. Ragaszkodnunk kell szabadságunkhoz, hogy magunk dönthessünk sorsunkról, jövőnkről, szuverenitásunkról – fogalmazott az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke.

A megemlékezésen közreműködtek **Sasvári Sándor** és **Kautzky Armand** Jászai Mari-díjas színművészek, valamint a Csömöri Mátyás Király Általános Iskola **diákjai**, akik színvonalas, lélekmelengető ünnepi műsorral szolgáltak. Megtisztelte jelenlétével a rendezvényt több egykori forradalmár, ellenálló, börtönviselt hazafi is, élükön **Dömötör Zoltánnal**, az „1956 Magyar Nemzetőrség" társadalmi szervezet elnök-főparancsnokával.

TŐKÉS LÁSZLÓ ÁTVETTE A MAGYAR BECSÜLET RENDET AZ ORSZÁGHÁZBAN

Október 23-án, az 1956-os magyar forradalom 60. évfordulóján állami díszünnepséget rendeztek Budapesten, az Országház előtti Kossuth Lajos téren, ahol **Orbán Viktor**, Magyarország miniszterelnöke mondott ünnepi beszédet. A kormányfő külön köszöntötte a „nemzet főterén" az ünnepség díszvendégét, **Andrzej Duda** lengyel államfőt, de a meghívott vendégek között ott volt **Tőkés László** püspök, az Európai Parlament tagja is, aki a Fidesz-KDNP nemzeti listáján Erdélyt képviseli az Európai Unió törvényhozásában. A teret betöltő, magyar és lengyel zászlókat lengető tömeg méltósággal emlékezett az antikommunista forradalom és szabadságharc hőseire, bár az ünnepséget szélsőbaloldali tüntetők megpróbálták – sikertelenül – megzavarni.

A díszünnepség után bensőséges ceremónia keretében adták az Országházban a Magyar Becsület Rendet **Olofsson Károly** (Placid atya) bencés szerzetesnek, tanárnak és **Tőkés László** református lelkipásztornak, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület korábbi püspökének. Jelen volt **Erdő Péter** bíboros, Magyarország prímása, **Várszegi Asztrik** pannonhalmi bencés főapát, **Bogárdi Szabó István** dunamelléki püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnöke, **Kövér László**, az Országgyűlés elnöke, **Rogán Antal**, a Miniszterelnöki Kabinetiroda vezetője, továbbá több jeles közéleti és politikai személyiség, valamint a **Tőkés család** néhány tagja.

A kitüntetéseket átnyújtó Orbán Viktor miniszterelnök **laudációjában** kiemelte: a bátornál is bátrabb a két kitüntetett, „embert próbáló időben tettek tanúbizonyságot hitről és becsületről, szabadságról és hazaszeretetről". Olyan határhelyzetekben álltak helyt a rájuk bízottakért, amelyekben sok ember elbukott

volna. „Bebizonyították, hogy a hősök igazsága mindig jövő idejű" – tette hozzá a kormányfő, aki a magyar szabadság és az európai keresztény kultúra két bátor tanúságtevőjének nevezte a kitüntetetteket.

A Tőkés László kitüntetéséről szóló rendelet már március 11-én megjelent a Magyar Közlönyben, pár nappal azután, hogy **Klaus Iohannis** román államfő visszavonta tőle a 2009-ben, a romániai forradalom 20. évfordulóján kapott **Románia Csillaga** állami kitüntetést. Mint ismeretes, ezt egy szocialista-nacionalista politikuscsoport kezdeményezésére és nyomására vonták vissza Temesvár hősétől azok után, hogy egy 2013-as fórumon ismételten felkérte Magyarországot: vállaljon védnöki szerepet Erdély és az itt élő magyarság érdekében. A Magyar Becsület Rend odaítélésének indoklása Tőkés László esetében hasonló, mint a román állami kitüntetésé: „bátorságának és emberi mél-

tóságának – ami a személyes példa erejével a kommunista diktatúrát megdöntő temesvári forradalom kirobbanásához vezetett, s ezáltal megnyitotta a szabadság útját Románia és az erdélyi magyarság előtt – kivételes elismeréseként" adományozta neki a kitüntetést **Áder János** köztársasági elnök.

A századik életévében járó **Placid atyát** 1946-ban tíz évre a szovjet gulágra internálták, és hazatérte után sem dolgozhatott sem papként, sem tanárként. Az indoklás szerint a kitüntetést a kivételes élethivatását a legembertelenebb körülmények között is reményt adó derűvel megélő, a sokféle megpróbáltatás ellenére is töretlen és lelkiekben egyre gazdagodó, páratlanul hosszú és példaadó életútja elismeréseként kapta.

Tőkés László köszönő beszédében áldott emlékű **Ravasz László**, hite és nemzetének ügye melletti kiállása miatt meghurcolt dunamelléki püspök 1956. november 1-i rádióbeszédének szavaival adózott a nemzeti felkelés hősei emlékének, kiemelve: „A magyar református egyház büszke arra, hogy ez a forradalom tiszta volt és a nemzeti becsület védelme alatt állott." A költő szavával szólva a harcba szálló „suhancok", a pesti srácok „helyreütötték a nemzet becsületét", melyet „sehonnai, bitang emberek", a sztálini, rákosista rezsim haza- és nemzetáruló vezetői gyaláztak meg. **Temesvár** egykori lelkipásztora „hitünk hőseinek", nevezetesen **Mózesnek** a példáját idézte, aki „hit által tiltakozott" a Fáraó udvara ellen, „inkább választván az Isten népével való együttnyomorgást, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét" (Zsid 11,24-25) – megmentve ezáltal sanyargatott népe életét és becsületét. 1956 hősei is ekképpen szállottak szembe a gonosszsal, és mindmáig mutatják számunkra a szabadulás útját: „Nem engedhetünk a '48-ból, nem engedhetünk az '56-ból, nem engedhetünk a '89-ből" – zárta szavait Tőkés László, rámutatva végül arra a példás egységre, mely 1956-ban hatotta át a nemzetet, és amely utóbb, 1989-ben, a Ceaușescu-diktatúrával szembeni elutasításban született újjá határon innen és túl.

*

A kitüntetések átnyújtásával szinte egy időben zajlott Nagyváradon a **Szent László Egyesület** szervezésében egy emlékező, tisztelgő gálaműsor, amelynek meghívott ünnepi szónoka Tőkés László lett volna. Az EP-képviselő erre az alkalomra szánt beszédét **Török Sándor**, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács Bihar megyei elnöke olvasta föl, gratulálva egyúttal a magas állami elismeréshez. A filharmóniában összegyűlt ünneplő-emlékező gyülekezet ovációval nyugtázta a püspök kitüntetését, majd nagy figyelemmel hallgatta meg ünnepi üzenetét.

Ebben többek között így fogalmazott: „Az 1956-os forradalom és szabadságharc öröksége ma is **emberségünkben** és **magyarságunkban** erősítsen meg bennünket. Akkor jó volt magyarnak lenni – de a szabadságharcosok példája és hősiessége ma is kimeríthetetlen erőforrás lehet számunkra. Szükségünk is van erre, hiszen az alattomos Kádár-rendszerben, ideát pedig a kíméletlen Ceaușescu-diktatúra uralma alatt emberi méltóságunkban és nemzeti öntudatunkban is elerőtelenedtünk, becsületünkben is csorbát szenvedtünk – olyannyira, hogy sokszor nem is ismerünk magunkra. Magyarként okkal kérdezzük: ez volna hát **Árpád** és **Kossuth** népe?; keresztényi mivoltunkban pedig azt: **Krisztus** tanítványai és **Szent István** örökösei mi volnánk?"

Majd így folytatta: „1956-ban még teljességgel érthető volt, hogy a várható üldöztetés, börtön vagy halál elől százezrek mentek neki a határnak. Ők igazi **menekültek** voltak. Most viszont, amikorra az Isten-ellenes és nemzetidegen, jogfosztó diktatúrától végre megszabadultunk, miért választanánk a hontalanság, a **gazdasági kivándorlás**, az idegenség reményvesztett útját? Hiszen nekünk hazát adott az Isten, melyet atyáink örökségül hagytak reánk. Hát akkor miért lennénk jövevények és zsellérek idegen földön – ahogyan a Szentírás mondja –, miért ennénk a **migránsok** keserű kenyerét?"

Tőkés László rámutatott: „A migrációs válság jelenkori körülményei között nemzetünk valóságos szabadságharcot folytat annak érdekében, hogy **Magyarország** magyar maradhasson. Történelmi magyar hagyomány szerint, akarva-akaratlanul az erejében és identitásában meggyengült **Európát** is védelmezzük. A nagyobbik veszélyt azonban maholnap nem a **bevándorló**

migránsok áradata, hanem sokkal inkább a mi tömeges **kivándorlásunk** és elapadásunk jelenti. 1956, a haza és a szabadság iránti hűség szellemében – változott körülmények között – ezt az önpusztító folyamatot kell feltartóztatnunk. Nemcsak a külső, hanem a belső veszélyektől is meg kell védenünk magyarságunkat, valamint a létében megingott keresztény Európát." Adja a jó Isten, hogy Európa mostani urainak általános értetlenségével szemben legalább mi megértsük, hogy „mit mond a Lélek a gyülekezeteknek", és eszerint éljünk és cselekedjünk – zárta üzenetét erdélyi EP-képviselőnk.

A gálaműsorban az **Al Fresco Régizene Együttes** lépett fel egy válogatással a Kájoni Kódexből, valamint a szegedi **Argenteus Vegyeskar** egy összeállítással magyar szerzők műveiből. **P**éterfy Lajos színművész verset mondott, **Buzási Patrik** diák pedig egy '56-os fiatal nemrég előkerült naplójából olvasott föl részleteket. A rendezvényen megtekinthető volt az 1956-os forradalom és szabadságharc, valamint a nagyváradi Szabadságra Vágyó Ifjak Szervezete történetét bemutató tárlat.

*

A továbbiakban közzétesszük Tőkés László Nagyváradon felolvasott október 23-i ünnepi üzenetét.

MAGYARNAK ÉS SZABADNAK LENNI

Addigi életem egyik legfélelmetesebb órája volt az, amikor a szilágysági **Menyőbe** való elhurcoltatásunkat követően, több napja tartó szakadatlan vallatásom után, 1989. december 20-án este a szilágyszegi rendőrség legnagyobb helyiségébe terelték össze az épületben tartózkodókat – a takarítónőtől fogva a helybéli milícia főnökéig –, és ott, a Securitate vallatótisztjeinek társaságában, vigyázzban állva kellett végighallgatnunk **Nicolae Ceaușescu** pártfőtitkárnak az ország népéhez intézett, habzó szájú szózatát. A temesvári „huligánokat" megbélyegző, fenyegető „napiparancsa" egy pillanatig sem hagyott kétséget afelől, hogy a temesvári felkelők számára nincsen kegyelem, sorsunk megpecsételődött.

Ott és akkor fogvatartóink példát akartak statuálni: így jár mindaz, aki a hatalom ellen lázad. A hatás dermesztő volt. Akkor és ott önkéntelenül a **Rákosi Mátyás** nyomába léptetett **Gerő Ernő** pártvezér hírhedt 1956. október 23-i rádióbeszéde jutott eszembe, melyben annak idején, a román Kondukátor módjára, ellenforradalmi csőcseléknek titulálta a Budapest utcáin felvonuló békés tüntetőket, szigorú megtorlást helyezve kilátásba ellenük. Megfélemlítő diktátuma azonban csak olaj volt a tűzre, és a rádiónál eldördülő fegyverekkel együtt visszafelé sült el, és a kitörő forradalom, majd a szabadságharc elsöpörte az isten- és embertelen kommunista rezsimet.

Másmilyen módon és több mint három évtizeddel később ugyanez ment végbe **Romániában** is. 1956 vetése nem csupán kis Magyarországon, hanem az egész szovjet kommunista táborban beérett. Amint **Horst Seehofer** bajor keresztényszocialista pártelnök a minap fogalmazott: „1956 nélkül 1989 elképzelhetetlen lett volna." A félelmen felülkerekedett a szabadságvágy, és a berlini falhoz hasonlóan az egész szovjet diktatúrát romba döntötte.

Mi, magyarok büszkék lehetünk arra, hogy a „rab népek" sorában élen jártunk „a gonosz birodalma" elleni küzdelemben. Egyházaink közösségében csak megismételni tudjuk, amit 1956-os rádióbeszédében áldott emlékű **Ravasz László** püspök ekképpen fejezett ki: „A magyar református egyház csodálattal és hódolattal adózik a nemzeti felkelés hőseinek: diákoknak, munkásoknak, katonáknak, férfiaknak és nőknek, akik erkölcsi felszabadulásunk győzelmét vérük hullásával kivívták."

Petőfi Sándor „sehonnai bitang embernek" nevezte azokat, akiknek „drágább rongy életük, mint a haza becsülete". A szabadságra ébredő nép, „a pesti srácok", **Tóth Ilonka** és **Mansfeld Péter**, velük együtt pedig az erdélyi, partiumi „Szabadságra Vágyó Ifjak", „a számtalanok és névtelenek" valósággal megmentették a **magyar becsületet**, mely két világháborúban, a trianoni diktátum és a párizsi békeszerződés miatt, majd a sztálini-rákosista önkényuralom idején végletesen megrongálódott. Kiállásuk és lázadásuk vonatkozásában – **Ady Endrével** szólva – joggal tette fel a kérdést a nagyváradi Holnaposok másik költője, **Dutka Ákos**: „Lehet-e az ember ember és magyar?" A nemzeti önbecsülésében talpra állott magyarság nevében adott, egyetemes érvényű válasza pedig mi is lehetett volna más, mint amit az egész nagyvilág is nagy elismeréssel hitelesített: „Öt nap s öt véres, szörnyű éjszaka / A csillagokba írta szentelt nevetek, / Köszönöm néktek drága, szent fiúk, / hogy visszaadtátok a csüggedő hitet, / S a barrikádok hunyó szent sugarinál / Adynak kiáltsuk szabadon ma már / Mit az ég falára vérrel írtatok: / Emberek vagyunk, újra magyarok!"

Az 1956-os forradalom és szabadságharc öröksége ma is **emberségünkben** és **magyarságunkban** erősítsen meg bennünket. Akkor jó volt magyarnak lenni – de a szabadságharcosok példája és hősiessége ma is kimeríthetetlen erőforrás lehet számunkra. Szükségünk is

van erre, hiszen az alattomos Kádár-rendszerben, ideát pedig a kíméletlen Ceaușescu-diktatúra uralma alatt emberi méltóságunkban és nemzeti öntudatunkban is elerőtelenedtünk, becsületünkben is csorbát szenvedtünk – olyannyira, hogy sokszor nem is ismerünk magunkra. Magyarként okkal kérdezzük: ez volna hát **Árpád** és **Kossuth** népe?; keresztényi mivoltunkban pedig azt: **Krisztus** tanítványai és **Szent István** örökösei mi volnánk?

1956-ban még teljességgel érthető volt, hogy a várható üldöztetés, börtön vagy halál elől százezrek mentek neki a határnak. Ők igazi **menekültek** voltak. Most viszont, amikorra az Isten-ellenes és nemzetidegen, jogfosztó diktatúrától végre megszabadultunk, miért választanánk a hontalanság, a **gazdasági kivándorlás**, az idegenség reményvesztett útját? Hiszen nekünk hazát adott az Isten, melyet atyáink örökségül hagytak reánk. Hát akkor miért lennénk „jövevények és zsellérek" idegen földön – ahogyan a Szentírás mondja –, miért ennénk a **migránsok** keserű kenyerét?

1956 a hazafias helytállást, **a haza** és **a szülőföld** szeretetét és megbecsülését is reánk hagyta, ami emberi és nemzeti önazonosságunknak szerves része. Magyar népünk 1956-ban saját hazájában kereste a boldogulást, szabadsága kivívása által ennek a feltételeit kívánta megteremteni, akár emberfeletti áldozatok árán. Mi, mai magyarok miért mondanánk le önként arról, amiért ők a harcot is vállalták és életüket is adták?

A migrációs válság jelenkori körülményei között nemzetünk valóságos szabadságharcot folytat annak érdekében, hogy **Magyarország** magyar maradhasson. Történelmi magyar hagyomány szerint, akarva-akaratlanul az erejében és identitásában meggyengült **Európát** is védelmezzük. A nagyobbik veszélyt azonban maholnap nem a **bevándorló** migránsok áradata, hanem sokkal inkább a mi tömeges **kivándorlásunk** és elapadásunk jelenti. 1956, a haza és a szabadság iránti hűség szellemében – változott körülmények között – ezt az önpusztító folyamatot kell feltartóztatnunk. Nemcsak a külső, hanem a belső veszélyektől is meg kell védenünk magyarságunkat, valamint a létében megingott keresztény Európát.

1956-ban időlegesen, 1989-ben pedig véglegesen megszabadultunk a kommunista önkényuralomtól. Akkor a szabadságot vívtuk ki, utóbb pedig ezt a szabadságot kell megvédelmeznünk és kiteljesítenünk – mondotta **Orbán Viktor** miniszterelnök e heti, müncheni beszédében.

Adja a jó Isten, hogy Európa mostani urainak általános értetlenségével szemben legalább mi megértsük, „mit mond a Lélek a gyülekezeteknek" (Jel 2,7), és eszerint éljünk és cselekedjünk.

Nagyvárad, 2016. október 23.

Tőkés László

LEGFŐBB CÉL: AZ IRAKI KERESZTÉNYSÉG MEGMENTÉSE

Az iraki kormányerők és a kurd pesmerga milíciák, Washington és szövetségesei légi támogatásával, mintegy tíz napja indították el közös offenzívájukat Észak-Irak és legfontosabb városa, **Moszul** felszabadítása végett, az **Iszlám Állam** uralma alól. A térségben kimondhatatlanul kegyetlen háborús viszonyok uralkodnak, párját ritkító humanitárius katasztrófa fenyeget, és a helyzet súlyosbodása a migráció további eszkalációját idézheti elő.

1956-ban a nagyhatalmak szinte tétlenül nézték a magyar forradalom és szabadságharc vérbefojtását, illetve a kelet-közép-európai rab népek fokozódó elnyomását. Ehhez hasonlóan – megváltoztatva a megváltoztatandókat – jelenleg a közel-keleti térség szenvedi meg a nagyhatalmi és regionális hatalmi érdekek pusztító következményeit.

Az **Európai Unió** még közvetve sem válhat cinkosává az anarchiába torkolló, féktelen háborúskodásnak. A szenvedők iránti szolidaritás, valamint a rázúduló migrációs népvándorlás egyre határozottabb fellépésre készteti az EU-t a szíriai és az iraki helyzet megoldása érdekében.

A Moszul visszafoglalására és az Iszlám Állam megtörésére irányuló totális ellentámadás rendkívüli időszerűséggel tette szükségessé az **Európai Parlament** újabb fellépését az iraki helyzet rendezése céljából. **Lars Adaktusson** svéd néppárti képviselő kezdeményezésére a parlament már ez év februárjában szokatlan élességgel és szókimondással állott ki a dzsihadista terrorszervezetek által elkövetett **tömeggyilkosságok áldozatai**, illetve az azok célpontjává váló **vallási kisebbségek** védelmében. Az EP napirendjére került aktuális határozati indítvány szintén az üldözött etnikai és vallási kisebbségekre összpontosít, köztük is elsősorban **a keresztényekre**. Az évezred elején Irakban még másfél millió őshonos keresztény élt – egy évtized alatt azonban számuk 200–250 ezerre apadt. Többségük szülőföldje éppen az az ország északi részén fekvő

terület, ahol most a hadjárat folyik, és ahol a legádázabb harcok dúlnak. Túlzás nélkül állítható, hogy az iraki – és egészében véve a közel-keleti – kereszténység puszta léte és túlélése forog kockán.

Tőkés László EP-képviselő az észak-iraki keresztények, a jazidik, a türkmének és más kisebbségek **megmentéséért** szállt síkra a határozati indítványhoz fűzött október 26-i hozzászólásában, akiknek kiirtása és elűzése – bevallott módon – az iszlám dzsihadisták főbenjáró célja. „A nemzetközi és az európai közösség csak együttes erővel vethet véget a térségben folyó tömeggyilkosságnak és népirtásnak, a háborús és emberiség ellen elkövetett bűnöknek" – mondotta erdélyi képviselőnk. Mértékadó helyi egyházi vezetők véleményével egybehangzóan továbbá azt hangsúlyozta, hogy „a legfőbb prioritást az elűzött keresztények és más kisebbségek szülőföldjükre való **visszatelepítése** jelenti". Az európai migrációnak is ez az egyetlen életképes alternatívája.

Végezetre Tőkés László elismeréssel szólt arról, hogy **a magyar kormány** önálló államtitkári hivatalt hozott létre az üldözött keresztények megsegítésére – ezáltal is példát mutatva elvhűségből és szolidaritásból.

Az észak-iraki helyzetről szóló parlamenti határozatot az EP október 27-i déli plenáris ülésén nagy többséggel fogadták el. A dokumentum – egyebek mellett – amellett foglal állást, hogy az elüldözöttek és a menekültek hazatelepítését követően a **Ninivei-fennsíkot,** valamint a **Tal Afar** és **Sinjar** tartományokat magába foglaló észak-iraki terület autonóm jogállást nyerjen.

HOZZÁSZÓLÁS

AZ ÉSZAK-IRAKI HELYZET EP-VITÁJÁHOZ

Elismerésemet fejezem ki **Lars Adaktusson** képviselő úrnak az észak-iraki etnikai és vallási kisebbségek helyzetével és jövőjével kapcsolatos európai parlamenti határozat kezdeményezéséért. Hitből fakadó lelkiismereti, erkölcsi és politikai kötelességünk fellépni a puszta létükben fenyegetett **Moszul** környéki, a **Ninivei-fennsíkon** élő őshonos keresztények, jazidik, türkmének és más kisebbségek védelmében. A nemzetközi és az európai közösség csak együttes erővel vethet véget a térségben folyó tömeggyilkosságnak és népirtásnak, a háborús és emberiség ellen elkövetett bűnöknek.

A másfél millióról mintegy 200–300 ezerre apadt **iraki kereszténység megmentése** elsőrendű cél. Az eszkalálódó **migrációval** szemben a legfőbb prioritást az elűzött keresztények és más kisebbségek szülőföldjükre való **visszatelepítése** jelenti.

Üdvözlöm és példamutatónak tartom, hogy **a magyar kormány** önálló államtitkári hivatalt hozott létre az üldözött keresztények megsegítése céljából.

Strasbourg, 2016. október 26.

Tőkés László
EP-képviselő

PETÍCIÓKKAL AZ ERDÉLYI ÉS FELVIDÉKI JOGSÉRTÉSEK ELLEN

Október 28-án délben sajtótájékoztató helyszíne volt **Tőkés László** európai parlamenti képviselő budapesti irodája. **Nemes Csaba** irodavezető üdvözölte a megjelenteket, majd átadta a szót a két előterjesztőnek, Tőkés Lászlónak, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökének és **Lomnici Zoltánnak**, az Emberi Méltóság Tanácsa elnökének.

Erdélyi EP-képviselőnk az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója kapcsán köszöntötte a média, a nyilvánosság képviselőit ezen a jeles napon, amely a forradalom „**futó győzelmének"** napja, hiszen éppen hatvan évvel ezelőtt jött létre az egyezség a Magyarországot megszállva tartó Szovjetunióval az idegen csapatok kivonásáról. Későbbi leverettetése ellenére is győztesnek érezhette magát ekkor a fellázadt magyar nép, s e győzelem a kommunista diktatúra fölött és a szovjet megszállók ellen örök időkre bevonult a történelemkönyvekbe. Tőkés László megragadta az alkalmat, hogy elismerését fejezze ki **Wittner Máriának,** '56 halálra ítélt szabadságharcosának az Emberi Méltóság Tanácsától kiérdemelt idei kitüntetéséért, valamint **Oloffson Károly Placid** bencés atyának, akivel együtt vehette át október 23-án a Magyar Becsület Rendet az Országházban. A püspök emlékeztetett: történelmi egyházaink mindig kiálltak népünk szabadsága mellett – **Mindszenty József, Ravasz László, Ordass Lajos** kimagasló példája is mutatja ezt –, 1956-ban

is szembeszálltak az istentelen és embertelen szovjet kommunista diktatúrával és csatlósaival. Ugyanezt a kiállást példázza **Márton Áron** erdélyi püspök élete és küzdelme.

Az erdélyi és felvidéki jogsértések mentén a sajtóértekezlet több ponton kapcsolódott e szabadságharcos magyar múlthoz. „Folytatódó jogharcunk, jogvédelmi küzdelmünk a kommunizmusban, sőt Trianonban gyökerező jogfosztás, jogsérelmek és hatalmi önkény ellen zajlik" – szögezte le Tőkés László. Ennek a küzdelemnek volt élharcosa a 105. életévében nemrég elhunyt **Tamás Aladárné Ilonka** felvidéki tanítónő, a Magyar Becsület Rend korábbi kitüntetettje, aki bár sohasem hagyta el a ma Szlovákiához tartozó szülőföldjét, szlovák állampolgárságától azért fosztották meg, mert visszakapta a történelem viharaiban elveszített magyar állampolgárságát. Egyébiránt a szlovák állampolgárságuktól önkényesen megfosztott felvidéki magyarok ügyében is fekszik egy petíció az **Európai Parlament Petíciós Bizottságának** (PETI) asztalán – számolt be róla az EP-képviselő –, éppen Lomnici Zoltán és az érintett kettős állampolgárok által benyújtva.

Ezen kívül még két másik ügyben a PETI-hez benyújtott három folyamodványt vették számba a sajtótájékoztatón. Tőkés László köszönetét fejezte ki Lomnici Zoltán EMT-elnöknek, a magyarországi Legfelsőbb Bíróság volt elnökének, aki a felvidékiek mellett az erdélyi magyarokért is kiáll: a kommunizmus idején elkobzott **egyházi ingatlanok** visszaszolgáltatása ügyében immár másodízben fordult társszerzőként petícióval EP-hez. A harmadik ügy a **Benes-dekrétumoké**, amelyek hatályon kívül helyezése céljából immár több rendben keresték meg polgárok az európai fórumokat. Petíciót nyújtottak be immár másodízben a Hunnia Baráti Kör képviselői – **Hahn-Seidl Alida** elnök és **Juhász Imre** –, illetve ezzel párhuzamosan a felvidéki Nobilitas Egyesület és az Emberi Jogok Közép-Európai Bizottsága **Práznovszky Miklós** és **Thajnay Mári**a elnökök által. E hosszasan elhúzódó ügyek mögött megalapozott **sérelmek** állnak – szögezte le az EP-képviselő. Erdélyben például a tulajdonjog és a vallásszabadság megsértésével állunk szemben a román hatóságok részéről, hiszen a kommunisták által elbitorolt közösségi és egyházi vagyonok jó részének elmaradt restitúciója akadályozza a magyar civil szervezetek és történelmi egyházak működését, társadalmi szerepvállalását. Konkrét példát is mondott a püspök: szeptemberben az illetékes bukaresti restitúciós bizottság 12 elutasító határozattal sújtotta a romániai magyarságot. A **közösségi** és egyéni sérelmek rendjén a diszkrimináció, az etnikai megkülönböztetés és alkotmányellenes jogfosztás mellett a rasszizmus és xenofóbia is gyakran felüti a fejét az erdélyi és felvidéki magyarokkal szemben. Az utóbbiak kollektív bűnösségét statuáló Benes-dekrétumok azért is produkálnak jelenkori jogkövetkezményeket, mert 2007-ben a szlovák parlament nemhogy eltörölte volna, hanem megerősítette azokat.

Elsődleges cél tehát az említett petíciók napirenden tartása. Már az is eredmény, hogy befogadták őket, intézésük folyamatban van, mert már kettőt intézetlenül zártak le – mondta Tőkés László, aki épp egy nappal korábban tárgyalt **Cecilia Wikströmmel**, a PETI elnökével, aki arról biztosította őt, hogy a bizottság kész napirendre tűzni mindhárom ügyet, de a menetrend zsúfoltsága miatt erre minden bizonnyal már csak a jövő év elején kerülhet sor. Annyi előrehaladás mindenképpen történt, hogy a román és szlovák kormány álláspontja és az Európai Bizottság szakvéleménye ki van kérve ezen ügyekben. **Csáky Pál** felvidéki képviselő a PETI alelnökeként és **Peter Jahr** német képviselő koordinátorként sokat tehetnek, az Európai Néppárt támogatásával, az ügymenetben – rövidesen el fog hát dőlni, hogy a Petíciós Bizottság továbbra is a bürokratikus ügykezelés, a problémák látszatkezelésének vonalán marad-e, s a főbenjáró magyar ügyek süllyesztőjének bizonyul-e, vagy pedig az európai polgárok érvényesíteni tudják a közvetlen demokrácia alapelvén alapuló petíciós jogukat – zárta mondandóját Tőkés László.

Cecilia Wikström

Lomnici Zoltán, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke előbb gratulált Tőkés Lászlónak a Magyar Becsület Rendhez, majd leszögezte: **Romániával** és **Szlovákiával** javulnak ugyan a magyar kormány kapcsolatai, de mindkét országban folytatódik a **magyarellenes politika**. Ráadásul az Európai Parlamentben a román és szlovák képviselők együttes erővel, összehangoltan próbálják elgáncsolni a magyar sérelmek miatt benyújtott petíciókat. Üdvözölte a tényt, hogy Tőkés Lászlónak sikerült a PETI elnökétől reményt keltő válaszokat kapnia, hiszen mind az elkobzott ingatlanok, mind a Benes-dekrétumok ügyében beadott petíciók közül egyet-egyet méltánytalanul kezeltek korábban az EP illetékesei. Ígéretes, hogy politikai vita várható az EP-ben a határon túli magyar sérelmekről. Az **Európai Néppárt** segítségét is jó lenne megkapni, és fontos lenne, hogy a Bizottság eljárást indítson Szlovákia ellen az állampolgárságuktól önkényesen megfosztott felvidéki magyarok ügyében – fogalmazott Lomnici Zoltán, aki szerint az a cél, hogy az EU hívja fel Romániát és Szlovákiát arra, hogy az uniós jogszabályokat tartsa be. Kiemelte: a szlovákiai és a romániai magyarság fogyásának megállítása érdekében határozottan fel kell lépni a jogsértésekkel, a beolvasztó törekvésekkel szemben.

SZERBIA AZ EURÓPAI CSATLAKOZÁS FOLYAMATÁBAN

2016. október 27-én, az Európai Parlament strasbourgi ülésszakának hetében tartotta soron következő ülését a kisebbségi frakcióközi csoport (az ún. intergroup) **Gál Kinga** és **Nils Torvalds** társelnökök irányításával. Arra való tekintettel, hogy az **Európai Unió** és **Szerbia** között zajló csatlakozási tárgyalások rendjén legutóbb az emberi és kisebbségi jogokkal foglalkozó 23. fejezetet is megnyitották, az intergroup a Szerbia által benyújtott kisebbségi **Cselekvési Tervet** (ún. Action Plan) vitatta meg, melynek elkészítése előfeltételét képezte a – mondhatni – legkényesebbnek nevezhető tárgyalási fejezet útjára indításának. A tanácskozáson olyan jeles szerb és szerbiai magyar vezető emberek szóltak a kisebbségi témakörről, mint **Ana Brnabic** közigazgatási és önkormányzati miniszter, **Cedomir Backovic** igazságügyi helyettes államtitkár, **Nyilas Mihály**, Vajdaság Autonóm Tartomány kormányának titkára, valamint **Hajnal Jenő**, a Magyar nemzeti Tanács elnöke.

A nevezett fejezet júliusi megnyitásakor **Aleksander Vucic** szerb miniszterelnök túláradó elégedettséggel jelentette ki, hogy „nagy nap ez Szerbia számára". Ugyanakkor **Szijjártó Péter** magyar külügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy Magyarország minden támogatást megad Szerbia csatlakozásához, és elfogadhatatlannak tartja, ha bármely tagállam vagy európai uniós intézmény blokkolni akarná ezt a folyamatot.

Bevezető beszédében **Deli Andor**, a Fidesz-KDNP délvidéki illetőségű néppárti EP-képviselője azt hangsúlyozta, hogy az EU részéről olyan nagyok az elvárások Szerbia iránt, miként egy iskolában a mégoly jó tanulók irányában is.

Ana Brnabic miniszter valóságos „**kisebbségi sikertörténetként**" szólt az országában élő 26 etnikai kisebbség „sokszínűségének gazdaságáról", illetve a „példamutató" szerb kisebbségvédelemről. Vele együtt Backovic államtitkár is felsőfokon beszélt a régóta halasztódó Cselekvési Terv tartalmáról és gyakorlatba ültetéséről. Nyilas Mihály és Hajnal Jenő visszafogott kritikai megállapításai ellenére a tanácskozáson az az összbenyomás alakulhatott ki a részvevőkben, hogy a kisebbségi ügyek napirendre tűzése nem annyira azok felmutatását és orvoslását, hanem sokkal inkább Szerbia kisebbségpolitikájának a népszerűsítését és integrációs érdekeinek a szolgálatát célozta.

Hozzászólásában **Tőkés László** európai képviselő – minekutána gratulált az elért eredményekhez, és felidézte az előző években eszközölt szerbiai, belgrádi delegációs utazásait – a következő kérdéseket intézte a magas rangú szerb vezetőkhöz:

* Megfelel-e a valóságnak a szerbiai **nemzeti tanácsok** egyes képviselőinek az a panasza, hogy a Cselekvési Terv elkészítésébe nem vonták be kellőképpen az ebben elsősorban illetékes kisebbségi tanácsokat?

* Román állampolgárként tette fel a kérdést: a 2012-ben megkötött román–szerb kisebbségvédelmi egyezményt sikerült-e életbe léptetni, különös tekintettel a Timok-völgyi népes **vlach közösség** román identitásának és jogainak az elismerésére nézve?

Marian Jean Marinescu néppárti román képviselő a szerb kisebbségvédelmi törvény alkalmazásának elégtelenségeit és az anyanyelvi oktatás hiányosságait bírálva intézett kérdéseket az előadókhoz.

Balczó Zoltán jobbikos EP-képviselő kétségbe vonta, hogy „sikertörténetnek" lenne nevezhető a szerbiai kisebbségek védelme, majd annak okáról érdeklődött, hogy közel négy évvel az alkotmányíróság vonatkozó döntése után **miért késlekedik** még mindig a nemzeti tanácsokról szóló törvény módosítása, illetve elfogadása.

Válaszaiban a szerb politikusok kitértek a konkrét kérdések megválaszolása elől, és betanultnak tűnő megfogalmazásaikat ismételgetve általánosságokat hangoztattak.

Szerbia integrációs folyamata vissza nem térő lehetőséget kínál arra, hogy kisebbségeinek jogos követelései az elvárt módon és mértékben megvalósuljanak. Ennek elemi feltétele viszont a kisebbségi **Cselekvési Terv** maradéktalan életbe léptetése, illetve számonkérése. Magyar szempontból legitim autonómiaigényeink megfogalmazása és teljesítése számít prioritásnak.

NOVEMBERI ESEMÉNYNAPTÁR

November 1. • Nagykároly, református temető
Igei virrasztó Balogh Sándor ny. esperes emlékére

November 2. • Nagyvárad, EP-iroda
EP-munkaülés

November 3. • Nagyvárad, EP-iroda
EMNT-sajtóértekezlet
Tőkés László európai parlamenti képviselő az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökének minőségében tartott sajtótájékoztatót nagyváradi parlamenti irodájában a lezajlott **egyházkerületi** és a közelgő **törvényhozási választások** tárgyában. *(Lásd az erről szóló közleményt lapunkban.)*
EP-fogadónap
• Kolozsvár
F**órumbeszélgetés** 1956 és 1989 forradalmi összefüggéseiről
A Kincses Kolozsvár Egyesület székhelyén **Tőkés László** európai parlamenti képviselővel, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökével **Csinta Samu** újságíró beszélgetett a Forradalmár a forradalomról című fórum keretében.

November 4. • Nagyvárad, PKE székháza
Gyertyagyújtás '56 hőseinek emlékére
A Magyar Polgári Egyesület szervezésében rövid, bensőséges megemlékezésnek volt helyszíne a Partiumi Keresztény Egyetem belső udvara. Gyertyagyújtás után megkoszorúzták az itt található 56-os emléktáblát.

November 5. • Nagyvárad, Állami Filharmónia
Bogányi Gergely zongoraestje
A világhírű Kossuth-díjas zongoraművész erdélyi jótékonysági turnéjának utolsó helyszínén **Tőkés László** európai parlamenti képviselő mondott köszöntőbeszédet a koncerttermet megtöltő közönség előtt, méltatva **Bogányi Gergely** hangszerépítő munkásságát és nemzetszolgálatát.

November 7. • Berettyóújfalu
Kurucz Imre szobrászművész életmű-kiállítása

A Nadányi Zoltán Művelődési Központ Bihar Vármegye Képgalériájában nyílt jubileumi tárlat a 70 éves berettyóújfalui (Hajdú-Bihar m.) szobrász alkotásaiból, akinek több mint 40 köztéri műve áll szerte a Kárpát-medencében. **Tőkés László**, a régió európai parlamenti képviselője is megtisztelte jelenlétével az eseményt, a nagyváradi egyetemalapítók nevében köszönte meg, hogy a Partiumi Keresztény Egyetem díszudvarán kialakított panteonban **Kurucz Imre** négy domborműves emléktáblája – Kazinczy, Liszt, Kodály, Erkel – mellett egy Trianon-kisplasztikája is helyet kaphatott.

November 8–10. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

November 9. • Brüsszel
Márton Áron Emlékkonferencia – Erdélyi utazócsoport brüsszeli látogatása
Az Európai Parlament belgiumi székhelyén november 9-én rendezték meg a **Márton Áron** életéről és hitvallásáról szóló konferenciát *Isten hűséges szolgája* címmel, **Tőkés László** erdélyi képviselő irodájának szervezésében. A rendezvényre egy **székelyföldi látogatócsoport** is kiutazott, amelynek tagjai részt vettek a brüsszeli magyar kulturális intézetben rendezett 56-os megemlékezésen is.

November 10. • Budapest, EP-iroda
Fogadónap

November 14–17. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

November 17. • Nagyvárad, EP-iroda
Sajtótájékoztató
Tőkés László európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke aktuális politikai-közösségi témák kapcsán tájékoztatta a média képviselőit, lásd erről szóló közleményünket *Nyilvánvalóan korrupt jelöltekre szavazni senki sem kényszeríthet bennünket* címmel, illetve nyilatkozatot bocsájtott ki a Románia Csillaga Nemzeti Érdemrend visszavonása ügyében.

November 18. • Kolozsvár, EMNT-székház
Az EMNT Választmányának ülése
Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács soros választmányi ülésén jelen volt Tőkés László, az EMNT elnöke, az Országos Elnökség tagjai, valamint a megyei és széki elnökök, akik áttekintették az elmúlt időszak főbb eseményeit, valamint meghatározták a szervezet következő időszakra vonatkozó cselekvési tervét.
• Kolozsvár, Agapé Szálloda
Román–magyar szakmai konferencia
Sepsiszentgyörgy, Marosvásárhely, Brassó után Kolozsváron is megszervezte az Erdélyi Magyar Nemzeti

Tanács és a Reconstructio Egyesület a román–magyar eszmecserét *Nemzeti jelképek vs. nemzetbiztonság? Perek, jelentések és civil mozgalmak a román-magyar kapcsolatok tükrében* **címmel újságírók, egyetemi oktatók, jogászok és politikusok részvételével. Tőkés László,** az EMNT elnöke, európai parlamenti képviselő köszöntőbeszédében kifejtette: a román–magyar viszonyt a reprezentatív román és magyar tényezők párbeszéde útján kell rendezni, nem pedig titkos paktumok által. „Szót kell értenünk egymással, ahogy 1989 decemberében is összefogás jöhetett létre a diktatúra megdöntéséért" – mondta, hozzátéve: számos kényes kérdés vár tisztázásra, ám olyan párbeszédre van szükség, mely túlmutat a pártvitákon.

November 19. • Nagyvárad, PKE, Bartók-terem, díszterem

Konferencia az 1956-os forradalomról és szabadságharcról – Találkozó Wittner Mária forradalmárral

A szabadság éve Nagyváradon címmel rendeztek konferenciát Nagyváradon az 1956-os forradalomról és a forradalom hatására a Partiumban és Nagyváradon alakult csoportokról, a kirakatperekről, az ismert és kevésbé ismert elítéltekről. Az **56-os emlékév** keretében a Magyar Polgári Egyesület és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács szervezte meg a 60. évfordulón az emléknapot, amely este a forradalom és szabadságharc legendás alakjának, **Wittner Máriának** az előadásával és a közönséggel való találkozójával zárult. *(Tőkés László konferencianyitó beszéde kiadványunkban olvasható.)*

November 21–24. • Strasbourg
Európai parlamenti munkahét

November 25. • Nagyvárad, EP-iroda
Fogadónap
Munkamegbeszélés
• **Nagyvárad,** elnöki hivatal
PKE-munkamegbeszélés

November 28–30. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

„EGY SZOLGA SEM SZOLGÁLHAT KÉT ÚRNAK"

Tőkés László, az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** elnöke, európai parlamenti képviselő 2016. november 3-án sajtótájékoztatót tartott nagyváradi parlamenti irodájában a lezajlott **egyházkerületi** és a közelgő **törvényhozási választások** tárgyában. Mindkét vonatkozásban leszögezte: a múlttal való őszinte szembenézés imperatívusza vezérli akkor, amikor az 1989-es rendszerváltozás be nem teljesüléséről beszél minden lehetséges fórumon és alkalommal. Az elmaradt teljes átvilágítás, szembesítés, számonkérés mindmáig akadályát képezi társadalmunk gyökeres átalakításának, öntisztulásának, demokratizálásának. Kísért a kommunista diktatúra, átkos örökségét hordozzuk mindmáig – ez Romániára különösen érvényes, s azon belül a magyar nemzeti közösség is alaposan megszenvedi a régi praktikák továbbélést és a magukat átmentett fennforgók ügyködését.

A **Királyhágómelléki Református Egyházkerületben** lezajlott tisztújításról szólva a KREK korábbi püspöke csupán nyugtázta az utódja újraválasztásával kialakult végeredményt: „bár nem érthetek egyet vele, meghajlok a választók demokratikusnak minősülő akaratnyilvánítása előtt, és azt kívánom, hogy Csűry István tekintse az isteni kegyelem különleges megnyilvánulásának megválasztatását, ezáltal pedig terhes múltja jóvátételének eme lehetőségét". Elmondta, hogy azért sem lepte meg a tisztújítás kimenetele, mert Romániában negyedszázados gyakorlat, hogy a nem kellően tájékozott és tájékoztatott választók folyton újraválasztják a múlt azon embereit is a különböző tisztségekbe, akik különféle vonatkozásokban kompromittálódtak az évek során.

Éppen emiatt a jövő havi polgári választásokhoz sem fűzhetünk vérmes reményeket – utalt az EMNT elnöke a posztkommunista erők győzelmét körvonalazó felmérésekre. Nem várható valódi tisztulás **az erdélyi magyar közösség politikai képviseletében** sem az üdvösnek tartott nemzetpolitika mértéke alatt. Meg-

szűnőben a demokratikus pluralizmus, miközben az autonómia ügyét az „egypárti" RMDSZ csak a választási kampányok idején veszi elő a sutból. A magyar nemzetiségű választópolgárt arra akarják késztetni minden oldalról, hogy csukott szemmel voksoljon, sokszor korrupcióval gyanúsított figurákra – mondta Tőkés László, néhány konkrét példát is említve.

Nagy József Barna, az EMNT Bihar megyei ügyvezetője is rámutatott: bizonytalanság és tanácstalanság uralkodott el a polgárok soraiban, mert az összefogás örve alatt olyan politikusok próbálnak parlamenti bársonyszékekhez jutni, akik már bizonyították alkalmatlanságukat, ám ismét köztiszteletben álló polgárokkal tolatják előre saját szekerüket. Kijelentette: az RMDSZ még mindig **megtisztíthatná a jelöltlistáit** a nemkívánatos elemektől, s akkor talán számíthatna szélesebb népi támogatásra. Erre vonatkozik Tőkés László ez alkalommal kiadott **Nyilatkozatának** megállapítása is: „Ebből a szempontból a romániai magyar választópolgárok s velük együtt egyházaink igen nehéz, már-már feloldhatatlan helyzetbe kerültek, mivel **az RMDSZ** pártlistáin kívül semmilyen más magyar politikai párt jelöltjeire nem áll módjukban leadni szavazatukat. (…) A mögöttünk álló, több mint két és fél évtized alatt reánk kényszerített, jelenlegi helyzetben **többszörös zavarodottság** nyomja reá bélyegét nemzeti és politikai közéletünkre. Az **RMDSZ** választási propagandakampánya »nemzeti egységként« próbálja eladni a pártegységet, és ezzel leplezi politikájának kudarcát."

Végezetül az EMNT elnöke emlékeztetett: az **Erdélyi Magyar Néppárt** – a választási megméretkezésből visszalépve – azokat a hiteles jelölteket támogatja, akiknek nincsenek korrupciós ügyeik és elkötelezett képviselői az erdélyi magyar önrendelkezésnek. A **Székely Nemzeti Tanács** pedig olyan képviselők megválasztására buzdít, akik elkötelezettek Székelyföld autonómiája iránt. A Szentírás megfelelő útmutató azok számára is, akik nem egyik vagy másik szervezet szavára kívánnak hallgatni – mondotta Tőkés László, az evangéliumot idézve: „Egy szolga sem szolgálhat két úrnak" – tanítja Jézus. „Nem szolgálhattok az Istennek és a mammonnak."

KÉPVISELŐNK KÖZÉLETI TEVÉKENYSÉGÉBŐL

A hatvan évvel ezelőtt, 1956 októberében, Budapesten békés tüntetéssel kezdődött, majd az egész országra kiterjedő forradalmat és annak erdélyi, illetve romániai vonatkozásait eleveníti fel a Kincses Kolozsvár Egyesület október 12. és november 21. között zajló, összesen 36 programja, csatlakozva a magyar kormány által meghirdetett **Magyar Szabadság Évéhez**. A rendezvénysorozatot egyik epizódja az egyesület kolozsvári, Szentegyháza utcai székhelyén zajlott le **november 3-án**, ahol is a **Forradalmár a forradalomról** című fórum keretében **Tőkés László** európai parlamenti képviselővel, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökével **Csinta Samu** újságíró beszélgetett az 1956 és 1989 közötti forradalmi ívről. A sajtó által „a ‚89-es temesvári események szikrájának" nevezett politikus ismert alakja helyett a meghívott „emberi arcának" előtérbe helyezésével próbálkozott a moderátor ezen a közönségtalálkozón. A román kommunista diktatúrával és az ehhez idomuló egyházi vezetéssel szembeszálló református lelkipásztor, aki a Királyhágómelléki Református Egyházkerület rendszerváltozás utáni első szabadon választott püspöke volt két évtizedig, már az elején leszögezte: nem érzi magát forradalmárnak, egyszerűen azt tette, amit tennie kellett abban a helyzetben, legjobb tudása és lelkiismerete szerint. Lelkészként, püspökként, politikusként is elsődleges volt számára a közösségszolgálat és közéleti szerepvállalás. Ezt tartja szem előtt mind a mai napig.

November 4-én este a nagyváradi Magyar Polgári Egyesület szervezésében tartottak rövid, bensőséges megemlékezést a Partiumi Keresztény Egyetem belső udvarában, az itt található 56-os emléktáblánál. Csatlakozva magyarországi testvéreikhez, a megemlékezők ezen a nemzeti gyásznapon gyertyákat gyújtottak a magyar forradalom és a szabadságharc áldozataira, hőseire, mártírjaira emlékezve. **Nagy József Barna** egyesületi elnök mondott bevezetőt, **Szomor Abigél**

egyetemi lelkész tartott rövid áhítatot, **Tőkés László** EP-képviselő és társai pedig megkoszorúzták az emléktáblát.

A világhírű Kossuth-díjas zongoraművész, **Bogányi Gergely** a világ hangversenytermeinek egyik legkedveltebb művésze, aki rendszeresen ellátogat Erdélybe is. Legutóbb négy helyszínen szólaltatta meg azt a saját fejlesztésű zongorát, amit a szakma csodazongoraként emleget. Ingyenes hangversenykörútján **Kolozsvár, Székelyudvarhely, Csíkszereda** és **Nagyvárad** zenekedvelő polgári közönsége hallgathatta meg előadását. A koncerteken a részvétel ingyenes volt, de a helyi szervezők csatlakoztak a Kincses Kolozsvár Egyesület által meghirdetett adománygyűjtő akcióhoz, melynek kedvezményezettje a Küküllő-menti falvakban élő magyar gyermekek legfontosabb bentlakásos oktatási központja, a **Magyarlapádi Szórványkollégium**. A turné **november 5-i** zárókoncertjét a Nagyváradi Filharmónia hangversenytermében, telt ház előtt mutatta be

a zongoraművész, Beethoven- és Liszt-művekből álló műsora a publikum ovációi közepette ért véget.

Elöljáróban **Tőkés László** európai parlamenti képviselő szólt a közönséghez, az esemény történelmi-politikai kontextusát vázolva, az előadóművészet, a zenetudomány és a nemzetszolgálat összefüggésében. Üdvözölte azt, hogy a szervezők és támogatók

– **Kincses Kolozsvár Egyesület, Kolozsvári Magyar Főkonzulátus, Szent László Egyesület, Partitipatio Alapítvány** – ilyen rangos kulturális rendezvénnyel adóznak 1956 emlékének. Kiemelte a rendezvénysorozat karitatív jellegét, méltatta a kiváló előadóművészt és a „csodazongorát" hét év alatt megalkotó csapatot, emlékeztetve: az újfajta hangzásideált megvalósító, formailag is azt szolgáló magyar hangszerrel végsőkig letisztult zongorajáték válik lehetővé, kristálytiszta, egyenletes hangminőség, melyet sem a levegő magas páratartalma, sem szárazsága nem befolyásol. A püspök a magyar szellem teremtő és megújuló erejét kidomborítva, a Szentírásból vett példázatokkal élve, hitünk és nemzetünk hőseit méltatva, népünk és szabadságharcaink elárulóit is felemlegetve vont ívet 1956 és 1989, illetve a magyarországi és erdélyi múlt és jelen között. „Szabadságharc és árulás kettősségében élünk hatvan éve, Magyarország újkori szabadságharcát vívja, Itt, Erdélyben idegen, elnyomó hatalommal szemben kell kivívnunk jogainkat, szabadságunkat, túlélésünket" – mondotta az EMNT elnöke, aki a számos pozitív jel és fejlemény által megelőlegezett, remélt és várt **„magyar feltámadást"** úgy látja bekövetkezni, ha „elejét vesszük mindenféle árulásnak, és véghezvisszük szabadságharcunkat".

LEFOLYTATTÁK A TŐKÉS LÁSZLÓ ROMÁN ÉRDEMRENDJE VISSZAVONÁSA ELLEN INDÍTOTT PERT

Letárgyalták november 9-én a **Bukaresti Ítélőtáblán** azt a közigazgatási pert, amelyben **Tőkés László** püspök, európai parlamenti képviselő a román állami kitüntetését visszavonó elnöki rendelet megsemmisítését kérte – tájékoztatta a közvéleményt **Kincses Előd,** az EP-képviselő ügyvédje.

A felperes bizonyítási indítványai közül csak azt a hangfelvételt nem fogadta el a bíróság, amely a 2013-es Bálványos Nyári Szabadegyetemen készült, amikor Tőkés László felvetette, hogy Magyarország vállaljon „védhatalmi státust" Erdély érdekében, ahogyan Ausztria tette Dél-Tirol esetében.

A **Klaus Iohannis** államfő és – az érdemrend visszavonási rendeletét ellenjegyző – **Dacian Cioloș** miniszterelnök ellen indított perbe beavatkozott a România Csillaga érdemrend becsületbírósága is, amely a szabadegyetemen elhangzott kijelentése miatt méltatlannak nyilvánította Tőkés Lászlót a román állami kitüntetésre, és annak visszavonását javasolta az államfőnek.

Kincses Előd kifejtette, a törvény szerint két esetben lehet a kitüntetést visszavonni: ha viselőjét jogerősen börtönbüntetésre ítélik, vagy ha olyan tetteket követ el, amelyekkel méltatlanná válik a kitüntetésre. Ehhez képest Tőkés Lászlót nem tettei, hanem egy **véleménynyilvánítása miatt büntetik**, amelynek szabadságát az alkotmány garantálja –mutatott rá.

Az EP-képviselő ügyvédje emlékeztetett: Tőkés László azért kapta meg **România Csillagát**, mert az életét kockáztatva történelmi érdemeket szerzett az 1989-es temesvári népfelkelés kirobbantásában, amely a Ceaușescu-diktatúra bukásához vezetett. Rámutatott: az EP-képviselő azért pereskedik érdemrendje visszaszerzéséért, mert annak visszavonásával a temesvári népfelkelés történelmi érdemeit próbálják megsemmisíteni. „Meg kell védeni a temesvári népfelkelés történelmi szerepét, és ne lehessen semmivé tenni az egykori, 1989. decemberi román–magyar történelmi összefogás jelentőségét" – nyilatkozta a neves jogász.

Romániában tucatnyi olyan embernek – köztük a korrupcióért több ízben bebörtönzött **Adrian Năstase** volt miniszterelnöknek – van a birtokában a România Csillaga, akiket szabadságvesztésre ítéltek, és akiktől a törvény szerint vissza kellett volna vonni a kitüntetést.

A román igazságszolgáltatási portálon november 15-én közzétett végzés szerint a bukaresti táblabíróság „megalapozatlannak" találta Tőkés László keresetét, amelyben a kitüntetését visszavonó elnöki rendelet eltörlését kérte. Az ítélet nem jogerős, ellene a legfelsőbb bírósághoz lehet fellebbezni a felek kiértesítésétől és az indoklás közzétételétől számított 15 napon belül. (Az indoklás 2017. januári lapzártánkig sem érkezett meg a felpereshez.)

A KRÍMI TATÁROK HELYZETÉT RENDEZNI KELL!

A **krími tatárok** helyzetére és sorsára vonatkozó európai parlamenti sürgősségi határozatok nyomon követésével foglalkozott 2016. november 9-i ülésén az Emberi Jogi Albizottság (DROI). Az ukrajnai válság egyik legsúlyosabb következményeként tartjuk számon a **Krím-félsziget** Oroszországhoz való csatlakozását, ami tovább súlyosbította az ott élő őshonos tatár közösség amúgy is tragikus helyzetét. Az Európai Külügyi Szolgálat képviselője a 2016 februárjában és májusában elfogadott EP-határozatok óta eltelt időszak fejleményeit vette számba, majd az ügy bizottsági megvitatására került sor.

Hozzászólásában **Tőkés László** képviselő, a DROI alelnöke az európai őshonos kisebbségek mostoha sorsára mutatott rá, mely iránt a Külügyi Szolgálat nagyobb odafigyelésére volna szükség. A volt kommunista országokban a kisebbségek helyzete mindenkor nagyon nehéz volt – és sajnos ennek visszahúzó örökségét kell továbbra is megszenvedniük a krími tatároknak, akik az **ukrán** alól **orosz** fennhatóság alá kerülve, mintegy cseberből vederbe estek – mondotta. Ugyanakkor sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy az idei **Szaharov-díjat** végül is nem **Musztafa Dzsemilev**, a krími tatár közösség karizmatikus vezetője nyerte el, hiszen az ő kitüntetése komoly erkölcsi és politikai támogatást jelenthetett volna a megsemmisülés határán lévő, sorsüldözött népe számára. A krími tatárokkal együtt Tőkés László az ukrán-orosz térség őshonos kisebbségeinek – köztük a magyaroknak és a románoknak – a fokozott támogatására szólította fel a Parlamentet és a Külügyi Szolgálatot, hiszen a kisebbségi kérdés rendezése egyik előfeltétele az ukrajnai válság megoldásának.

Musztafa Dzsemilev

PRIORITÁSOK AZ EMBERI JOGOK ÉRVÉNYESÍTÉSE TERÉN

Stavrosz Lambrinídisz

Az Európai Parlament néppárti frakciójának külügyi munkacsoportja november 15-én **Stavrosz Lambrinídisz** volt EP-alelnököt, az Európai Unió emberi jogokért felelős különleges képviselőjét látta vendégül, és folytatott vele eszmecserét. A görög politikus bevezető előterjesztésében az EU-nak **az emberi jogok** védelme és érvényesítése terén vállalt élenjáró szerepét méltatta, és azokat a kihívásokat összegezte, melyek világszerte megoldásra várnak. Rámutatott, hogy az emberi jogok ügye központi szerepet játszik az Unió külpolitikájában, példának okáért a demokratikus értékek védelme, a konfliktusos helyzetek vagy éppen a háborús viszonyok kezelése és a terrorizmus elleni küzdelem területén. Kiterjedt diplomáciai programjának ismertetésekor külön kitért azokra az általa felkeresett

országokra, amelyek a legtöbb gondot okozzák az emberi jogok megsértése tekintetében.

A hozzászóló képviselők hangsúlyos módon vetették fel **a vallásszabadság** biztosításának kérdését, továbbá az olyan, az emberi jogokat lábbal tipró országokban fennálló helyzetet, mint Irán, Oroszország és Kína.

Tőkés László felszólalásában azt szorgalmazta, hogy ne csak nagy általánosságban beszéljünk az emberi jogokról és jogsérelmekről, hanem az Unió és a különleges képviselő ezen belül is emeljen ki olyan **prioritásokat**, mint amilyenek az üldözött **kisebbségek** és a népirtásnak kitett **keresztények** ügye. Mint egy volt kommunista ország kettős – etnikai és vallási – kisebbségi elnyomást szenvedett polgára, az erdélyi képviselő külön is felhívta a figyelmet a világ jelentős részén még ma is fennálló **kommunista rezsimekben** érvényesülő emberi és közösségi jogfosztás gyakorlatára, mint például Kínában, Észak-Koreában és Kubában. Az európai antikommunista hagyományok szellemében az Uniónak jobban oda kellene figyelnie erre, és – példának okáért – miközben **Oroszországgal** szemben különleges szigorúsággal lép fel, a kommunista **Kína** iránt sem kellene fölösleges engedékenységet tanúsítania – mondotta képviselőnk.

Stavrosz Lambrinídisz a hozzászólásokra adott válaszában maga is kiemelt fontosságot tulajdonított a vallásszabadság, illetve az üldözött keresztények védelmének, konkrét módon említve mega közel-keleti és a Kínában élő vallási kisebbségek, illetve keresztények tarthatatlan helyzetét.

„NYILVÁNVALÓAN KORRUPT JELÖLTEKRE SZAVAZNI SENKI SEM KÉNYSZERÍTHET BENNÜNKET”

November 17-i sajtótájékoztatóján **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke elsőként az **1987-es brassói antikommunista demonstrációt** idézte föl annak évfordulóján, mondván: „A brassói munkáslázadás mostani és a temesvári népfelkelés küszöbön álló évfordulója az országos választások közeledtén szembenézésre késztet múltunkkal és jelenünkkel.”

Rosszallását fejezte ki a máris nagy dérre-dúrral zajló, harsány és agresszív választási kampánnyal szemben, aminek negatívumait csak súlyosbítja, hogy a politikai kínálat szinte semminemű megújulással vagy gyökeres reformmal nem kecsegtet a posztkommunista Romániában. De a többségi nemzet fiai legalább választhatnak a különféle pártok és különféle listák közül. Viszont a romániai magyarság számára visszaállt az az **egypártrendszer**, ami ellen – egyebek mellett – Temesvár és az ország népe 1989-ben föllázadt. Tőkés László keserűen állapította meg, hogy magas rangú magyarországi politikusok is annak az **RMDSZ-nek** az egyeduralmát és kizárólagosságát hirdetik, amelyik a Magyar Polgári Pártot is magába olvasztva kétes hírű és képességű, korrupcióval és egyéb törvénytelenségekkel gyanúsított politikusokkal megtűzdelt listáira kéri az erdélyi magyarok szavazatait. A Fidesz frakcióvezetője például legutóbb az RMDSZ azon jelöltjeiről áradozott Nagyváradon, akik a parlamenti mentelmi jog meghosszabbítása reményében szeretnének minden áron visszakerülni a bukaresti törvényhozásba.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület korábbi püspöke aggodalommal követi **egyháza vezetőségének** irányvesztését is, tekintve, hogy a minap már attól sem rettentek vissza, hogy a magyar forradalom és szabadságharc emlékét megszentségtelenítve RMDSZ-politikusok egész hadával vegyenek részt közös kampányrendezvényen az ’56-os emlékév ürügyén. Olyan politikusokkal, akik csak egyetlen dolgot várnak el a magyar egyházaktól: mozgósítást, hogy minél többen elmenjenek szavazni, mert ezzel úgymond „szent szolgálatot végeznek, és istentiszteletet követnek el” (sic!).

Tőkés László a közelgő választások tárgyában kiadott nyilatkozatában így fogalmaz: „Ennek ellenére, a mesterségesen kialakított mostani viszonyok között, lévén hogy nincsen más választásunk, mi, magyar választópolgárok kénytelenek leszünk szavazatainkkal az RMDSZ-t támogatni, azokkal a feltételekkel, melyeket a **Székely Nemzeti Tanács**, majd az **Erdélyi Magyar Néppárt** támasztott vele szemben, vagyis, hogy: jelöltjei híven képviseljék Bukarestben a nemzeti önrendelkezés ügyét, és ne legyenek korruptak.” Majd példákat hoz fel arra, hogy mennyire problematikus ez a „szavazási kényszer”. Az RMDSZ-listák tele vannak olyanok neveivel, akikre nyugodt lelkiismerettel az ember aligha voksolhat. „Ne feledjük: a választás és a szavazás minden választópolgár számára **lelkiismereti kérdés**. Senkinek nincs joga a mások lelkiismeretén erőszakot tenni. A tisztességtelen választási propaganda csúcsra járatása helyett a **személyi** és **elvi feltételeit** kellene biztosítani annak, hogy kiszolgáltatott és sokszor becsapott magyar testvéreink a közelgő parlamenti választásokon jó lelkiismerettel szavazhassanak” – zárul a nyilatkozat.

Egy szintén ma kiadott nyilatkozat a **România Csillaga** érdemrend ügyét taglalja a Bukaresti Ítélőtábla friss döntése nyomán. Mint ismeretes, 2013-ban a România Csillaga Nemzeti Érdemrend Becsületbírósága ama kitüntetésnek a visszavonását kezdeményezte az államelnöknél, amit Tőkés László, érdemeire való tekintettel, 2009-ben, a temesvári népfölkelés huszadik évfordulóján kapott az akkori államfőtől. Idén tavasszal fajult odáig a kezdeményezés, ami mögött **Victor Ponta** és több szocialista politikustársa állt, hogy **Klaus Iohannis** államelnök eleget tegyen a nacionálkommunisták megrendelésének. A püspök a fővárosi táblabírósághoz benyújtott keresetben a teljességgel megalapozatlan, törvény- és alkotmányellenes, valamint diszkriminatív elnöki rendelet megsemmisítését kérte. 2016. november 15-i határozatában az ítélőszék megalapozatlannak ítélte és visszautasította a folyamodványt. Tőkés László újságírói kérdésre megerősítette: a döntést a legfelsőbb bíróságon fogja megfellebbezni, mihelyst megérkezik a szabályos, írásos ítélőtáblai kiértesítés és részletes indoklás. Nem hajlandó elfogadni azt, hogy egy demokratikus jogállamban azért büntetik, mert élt „a **szólásszabadság** és a politikai **véleménynyilvánítás** európai és alkotmányos jogával". Nyilatkozatában így fogalmaz: „România Alkotmánya a forradalom eszményeinek tiszteletben tartását is előírja. Ennek összefüggésében az elnöki döntés a temesvári forradalom megcsúfolását is jelenti. **Kísért a nacionalista** és **kommunista múlt**. Az analógia kézenfekvő. A mostani rendszer ugyanazért zaklat és büntet, amiért a Ceauşescu-diktatúra üldözött: vallásomért és magyarságomért, valamint azért, mert a szólás szabadságával élve »a hallgatás falát« áttörtem. Szintén paradoxonja a helyzetnek, hogy ugyanazért fosztanak meg a România Csillaga Érdemrendtől, amiért 2009-ben kitüntettek vele, vagyis: szabad politikai állásfoglalásom miatt."

A híreszteléseket cáfolandó Tőkés László elmondta még, hogy a magas román állami kitüntetéssel semmilyen anyagi vagy más természetű előny nem járt. Ugyanakkor méltatta **Kincses Előd** ügyvéd és emberi jogi harcos több évtizedes munkáját, aki már a diktatúra idején is a hatósági önkénnyel szemben védelmezte őt.

A SZABADSÁG ÉVE NAGYVÁRADON

Ezzel a címmel rendeztek **konferenciát** november 19-én Nagyváradon az 1956-os forradalomról és a forradalom hatására a Partiumban és Nagyváradon alakult csoportokról, a kirakatperekről, az ismert és kevésbé ismert elítéltekről. Az '56-os emlékév keretében a Magyar Polgári Egyesület és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács szervezte meg a 60. évfordulón az egész napos eseményt, amely este a forradalom és szabadságharc legendás alakjának, **Wittner Máriának** az előadásával és a közönséggel való találkozójával zárult.

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület székházának Bartók-termében **Nagy József Barna** MPE-elnöknek a köszöntőjével kezdődött az emlékkonferencia délelőtt. Megnyitó beszédet **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, az EMNT elnöke mondott, aki elöljáróban tiszteletét kifejezve üdvözölte azt a féltucatnyi egykori elítéltet, akiket a magyar '56-tal való közösségvállalásuk miatt Romániában büntettek meg és üldöztek hosszú éveken át. Párhuzammal élve kijelentette: míg Magyarországon idegen erők bevetésével verték le hat évtizeddel ezelőtt az antikommunista forradalmat, addig Romániában az 1989-es népfölkelést diverziókkal fordították hatalomátmentésre a reformkommunisták. A kettőben viszont az a közös, hogy az ebben érdekelt visszahúzó erők itt is, ott is igyekeztek és mindmáig igyekeznek ellopni, meghamisítani,:eltorzítani a dicsőséges történelmi eseményeknek még az emlékét is. Mindkét esetben **a posztkommunista visszarendeződés történelemhamisító emlékezetpolitikája és visszahúzó öröksége** áll a machinációk mögött – fogalmazott Tőkés László, hozzátéve, hogy a szabadságharc a múlt feltárása és „igazságharc" formájában folytatódik, hiszen hazugságra nem lehet jövőt építeni.

A püspök kitért arra, hogy Romániában milyen nehézkesen halad a feltárás és számonkérés. Huszonhét

évvel a temesvári események után is büntetlenül ágálnak a közéletben azok, akik annak idején emberéletek árán változtatták államcsínnyé a diktatúra elleni lázadást. Közhely ugyan, hogy mindig a győztesek írják a történelmet, de nem szabad engedni sem Magyarországon, sem Romániában, hogy saját politikájuknak rendeljék alá a történelmi igazságot ezek a „győztesek", illetve hogy azok váljanak győztesekké, akik meghamisítják a történelmet. „A szabadságharc részeként folytatnunk kell igazságharcunkat. Ilyen értelemben az egész kelet-európai kommunistaellenes történelem nem a lezárt múlt körébe tartozik, hanem nagyon is időszerű politikai kérdés" – állapította meg az erdélyi EP-képviselő, nem rejtve véka alá, hogy Nyugat-Európában erről nagyrészt másként gondolkodnak.

A konferencia további részében **M. Kiss Sándor** történész, a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum főigazgató-helyettese az 1956-os forradalom világtörténelmi jelentőségét és összefüggéseit

vázolta, míg **Tófalvi Zoltán** közíró, az erdélyi és partiumi '56 kutatója a romániai koncepciós perekről és megtorlásokról beszélt, továbbá ismertette és méltatta a kommunista siralomházat megjárt Balaskó Vilmos néhai érolaszi lelkész Élet a föld alatt című memoárját. Ezután **Balázsné Kiss Csilla** érmihályfalvi lelkész tartott vetített képes előadást Sass Kálmán mártír lelkipásztorról, majd **Halzl József**, a Rákóczi Szövetség elnöke olvasott fel az 1956-os forradalom és szabadságharc időszakában kelt naplójegyzeteiből.

Délután a nagyváradi **Szabadságra Vágyó Ifjak Szervezeténe**k több egykori tagja számolt be hat évtizeddel ezelőtti lelkesedésükről, szervezkedésükről, aminek aránytalanul súlyos megtorlása mérhetetlen szenvedéseknek tette ki őket. Csak ebben az ügyben 250 letartóztatást eszközölt a rezsim, 58 személyt el is ítéltek, teljesen kívülállókat, vétleneket is. Az, amit a SZVISZ ürügyén a váradi fiatalokkal és egy-két hivatástudó tanárukkal műveltek, tulajdonképpen az egész erdélyi magyarság ellen irányuló, átfogó megfélemlítő hadjáratnak képezte a részét. Az estébe nyúló emlékezés a nagyváradi és Bihar megyei túlélők hozzászólásaival, múltidézéssel és tanúságtételével zárult.

Ezt követően az egyházkerületi székház dísztermében találkozhattak az érdeklődők Wittner Mária egykori szabadságharcossal és halálraítélttel, akivel Tófalvi Zoltán készített hangos interjút. Tőkés László EP-képviselő köszöntő szavaiban **a határok feletti nemzetegyesítés** szellemében kapcsolta össze egymással a váradi „szabadságra vágyó ifjak" példáját és annak a szintén fiatal egykori szabadságharcos nőnek a tanúságtételét, aki az '56-os budapesti forradalomban és a védelmi harcokban cselekvő módon vett részt. „Boldogok vagyunk, hogy túlélték a forradalmat és a megtorlást, hogy ma élő tanúként itt lehetnek és mesélhetnek. Wittner Mária túlélte a halálos ítéletet, a siralomház kétszáz napját, a végül évtizedes börtönbüntetéssé »enyhült« életfogytiglanit, és hivatás gyanánt vállalta annak szent kötelezettségét, hogy tanúbizonyságot tegyen a szabadságról és azokról, akik életüket áldozták érte" – mondotta a püspök, méltatva a vendég töretlen helytállását és megköszönve neki a kortársak és a nyomában járók nevében hiteles nemzetszolgálatát.

Visszatekintő-emlékező előadásában Wittner Mária felidézte a forradalom több körülményét és egykori harcostársainak alakját, nagy hangsúlyt fektetve a **helyes emlékezés** követelményére, mert e téren még ma is sok a javítanivaló. „A már megholtak nem tudnak védekezni, az ő védelmükben az élőknek kell szólaniuk" – mondotta annak kapcsán, hogy manapság is sok egykori forradalmárnak és szabadságharcosnak próbálják meg besározni az emlékét azok, akik most sem a magyar nemzet és Magyarország tartják szem előtt.

TŐKÉS LÁSZLÓ KONFERENCIANYITÓ BESZÉDE

A közhelytől elvonatkoztatva valóban nagy megtiszteltetés számomra, hogy ezt az értekezletet megnyithatom, és olyan jeles előadók, valamint egykori részvevők és tanúk társaságában lehetek együtt, mint akik itt a Bartók-teremben összegyűltek. Elismerésre méltó, hogy a magyar kormány '56-os emlékévnek nyilvánította ezt az esztendőt, és az esemény méltó megünneplése céljából emlékbizottságot nevezett ki, amelynek elnöke Schmidt Mária, a Terror Háza Múzeum főigazgatója, és tagjai között van a körükben lévő M. Kiss Sándor is.

Az a mondás járja mifelénk, hogy Romániában ellopták a forradalmat. Nos, 1956-ban nem ellopták, hanem brutális módon leverték a forradalmat. Mégis van egy hasonlóság a kettő között, éspedig az, hogy Magyarországon a forradalom emlékezetét, emlékét akarták ellopni a Gyurcsány-kormány idején, az ötvenedik évfordulón, és úgy ítélem, hogy a hatvanadik évforduló arra szolgál, hogy ezt az ellopott forradalmi emlékezetet visszaszerezzük, és amit nem sikerült megtennünk tíz évvel ezelőtt, arra ebben az évben kerül sor. Mi akkor még jobb reménnyel készültünk az ötvenedik évfordulóra – példának okáért kiadtuk ezt a tartalmas kötetet, Pomogáts Béla szerkesztésében, A szabadságról és a zsarnokságról című, aminek Az '56-os forradalom a magyar irodalomban az alcíme. Sajnos már kifogyott a készletünk, de nagyszerű keresztmetszetét nyújtja a forradalom és szabadságharc megjelenítésének a magyar irodalomban.

Nos, akár az ellopott román forradalomra, akár a magyar forradalom emlékezetének az ellopására gondolunk, a szándék mindkét esetben ugyanaz volt. A posztkommunista visszarendeződés történelemhamisító emlékezetpolitikája és visszahúzó öröksége áll mögötte. Ezen tolvajlások mögött egyértelműen a posztkommunista rendszerek félelmei is megbújnak, ha tetszik: a hatalom féltése. Félelmeik a demokráciától, az igazi demokráciától, saját múltjuktól. Magyar vonatkozásban '56 értékeitől, a népakarattól, a szabadságtól. Még mindig ott tartunk, hogy van olyan szocialista politikus, aki lefasisztázza nyilvánosan az orosz televízióban a magyar szabadságharcosokat. Valahol ez húzódik meg a Magyar Szocialista Párt tudatalattijában, a régi rendszer maradványaiban ez a gondolat húzódik meg.

Éppen ezért örvendetes, hogy az igazi, mélyreható, hiteles rendszerváltozás útján járó nemzeti kormányunk teljes egészében vállalja '56 szellemét és politikai örökségét, és helyére teszi a dolgokat, a tényeket, az ese-

ményeket, a személyi vonatkozásokat. Ebben élen jár a RETÖRKI, melynek képviselője, igazgatóhelyettese itt van, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága, vagy éppen az előbb említett Terror Háza Múzeum. Köszönet a meghívottainknak, jeles előadóinknak. Köztük is M. Kiss Sándornak, aki a történelem, a művelődés és az oktatás, valamint a politika terén kifejtett egész életművével, múlt- és valóságfeltáró munkásságával járul hozzá ehhez a folyamathoz. Tófalvi Zoltán történésznek, aki szinte egyszemélyes intézményként vette vállára az elfeledett, elhazudott, már-már eltemetett erdélyi '56 feltárását, és e tárgyban sorjázó kötetei páratlanul gazdag életművé terebélyesednek. Halzl Józsefnek is köszönetet mondok a konferencia keretében, aki a Rákóczi Szövetség elnökeként, az MDF egyik alapítójaként a rendszerváltozás cselekvő harcosa volt, aki különösképpen az ifjúság történelmi tudatának alakításában jeleskedik. És egykori műegyetemi hallgatóként a hagyományos műegyetemi emlékünnepélyek szellemi atyja, szervezője. Jóérzés megint együtt lenni velük. Az ősszel Prágában voltunk előadói egy ottani konferenciának M. Kiss Sándorral, tavaly pedig ő mondta a laudációt Tófalvi Zoltán kitüntetése alkalmával. Az eszmei közösségük és munkásságuk közösségének a jegyében.

A kiemelten üdvözölt előadók között különösképpen, különleges szeretettel köszönthetjük, köszöntöm a Szabadságra Vágyó Ifjak Szervezetének volt és élő tagjait, lánglelkű harcosit, valamint a hely szellemében, a Partium szellemében emlékezem meg azokról – Sass Kálmánról, Balaskó Vilmosról –, akiknek emlékét az ittlévő többi előadó is felidézi a mai napon, és délutánra Wittner Mária is meg fog érkezni. Valamennyien nemzeti, történelmi missziót végeznek, közvetlen vagy közvetett módon tanúságtévői egy olyan korszaknak – a forradalomnak és a szabadságharcnak –, amely nélkül nincsen magyar élet s jövő. És egyben részesei és munkásai ők a rendszerváltozásnak, a magyar nemzet talpra állásának, a határok fölötti nemzetegyesítésnek, a magyar szabadság kivívásának. Folytatva a gondolatmenetet azt emelném ki, hogy ez a munka, ez az emlékezés, ez a múlttal való szembenézés, a múlt feltárása, a történelemírás szervesen kapcsolódik a szabadságharchoz – olyan értelemben, hogy a szabadságharc az igazság harca formájában, alakjában folytatódik. Ugyanis hazugságra nem lehet jövőt építeni. Szükség van a szabadságharcot folytató igazságharcra.

Egykor ellenforradalomnak nevezték a magyar szabadságharcot. Szükség van arra, hogy kimondjuk, hogy forradalom volt ez a javából és szabadságharc.

Jó hírként vehettük tudomásul az elmúlt napokban, hetekben, hogy Romániában az emberiesség elleni bűncselekmények gyanújával eljárást indított a Katonai Ügyészség az 1989-es forradalom ügyében. Éspedig abban a vonatkozásban, hogy '89-es forradalom államcsínnyé alakult át, és egy polgárháború látszatát keltő hatalomátvétel történt Romániában, az Iliescu Ion vezette reformkommunisták szervezésében. A másik hír is ide kapcsolódik, hogy a főügyész Augustin Lazăr indítványozta, kezdeményezte az 1989-re vonatkozó dokumentumok titkosításának a feltárását, a forradalom eseményeinek a tisztázása végett. A harmadik ide vágó hír pedig az, hogy a bányászjárások dossziéjának a felnyitását is elrendelte a főügyész, és 2016 végéig le akarják zárni az ide vonatkozó vizsgálatot. Nos, 27 évvel a temesvári események után és a romániai kommunizmus bukása után lám, tovább folyik a küzdelem az igazságfeltárás, az emlékezetpolitika szintjén.

Ugyanezt mondhatjuk el, párhuzamba állítva a romániai folyamattal, másmilyen módon, hatvan évvel az 1956-os forradalom és szabadságharc után ugyanez a történet: az igazságfeltárás folytatódik. Persze Magyarországon jóval előbbre állunk, immár történelmi távlatban zajlik ez a folyamat, és mi, kedves emlékezők elmondhatjuk ezen alkalommal: csak úgy válhatunk méltó örököseivé a forradalomnak és a szabadságharcnak, hogyha továbbvisszük az igazságnak a feltárását. Ebbe a folyamatba illenek bele azok a megemlékezések, azok az alkalmak, melyekre sor kerül ebben az esztendőben. Hogy csak egyet mondjak: M. Kiss Sándor leányával, M. Kiss Rékával együtt tartottunk egy konferenciát Brüsszelben a nyáron, vagy az előbbi prágai megemlékezést említettem, rangos helyen – a cseh szenátusban – került sor rá, de itt, Váradon is – őszinte elismerésem

a szervezőknek – tartottunk ünnepi megemlékezést a Filharmóniában. Egész sorozatára kerül sor ezeknek a megemlékezéseknek, Kolozsváron hasonlóképpen zajlanak az évfordulói rendezvények. Mindezek az igazságharcnak a sorába illeszkednek. Ennek a fontos folyamatnak a kapcsán méltó dolog megemlékeznünk Pozsgay Imréről – aki éppen az idén távozott el a minden élők útján –, aki 1989 februárjában egy bizottságnak az élén végre-valahára kimondta, hogy nem ellenforradalom volt az '56-os felkelés, népfelkelésnek nevezte, és ezáltal áttörést sikerült elérni a magyar történetírás, emlékezetpolitika szintjén.

Szokás azt mondani, és immár közhelyé vált, hogy a történelmet mindig a győztesek írják. Évtizedekig a „magyar forradalmi munkás-paraszt kormány" és annak pártja írta a történelmet, Kádár Jánossal az élen. Íme, a győztesek írták a történelmet, és tudjuk, miképpen hamisították meg azt. Évtizedekig a Román Kommunista Párt írta a történelmet itt, és ennek a nyűgét viseljük mi magunk is, romániai magyarok. Aztán egy álságos fordulat következett be 1989 után, a volt kommunisták és reformkommunistáknak nevezett ellenforradalmi politikusok beálltak az ünneplők és koszorúzók közzé. Ennek

legsiralmasabb példája a hamis forradalmári igazolványok ügye – erről is olvasunk és hallunk napjainkban –, egy adott pillanatban már húszezerre rúgott a romániai forradalmárok jól dotált serege, anyagi előnyökkel járó csapata…

Nyilvánvaló, hogy a Gyurcsány-rendszer is nem véletlenül hiúsította meg az ötvenedik évforduló méltó megünneplését. Már-már az is véres megtorlásba torkollott. Nem véletlen, hogy az Iliescu-rezsim is lekenyerezte az álforradalmárokat, és újrahasznosította, továbbéltette a Securitatét. Hogy a történelmet ne kelljen átírni, íme, itt is, ebben az esetben is, a posztkommunizmus korában is a győztesek megpróbálták azt a hazugságpolitikát folytatni, amelyet a kommunisták gyakoroltak, és azért is olyan fontos ez a forradalmi emlékév és ennek a rendezvényei, eseményei. Itt már a történelem és a politika összefüggéséről beszélünk. A politika mindent átitat, nem szabad hagyni, hogy a politikának alárendeljék a történelmi igazságot. Nem szabad hagyni, hogy csak a győztesek írják a történelmet, illetve azok váljanak győztessé, akik meghamisítják a történelmet. Tehát nem szabad engednünk, hogy újból legyőzzenek bennünket azok a győztesek, akik írják a történelmet. Folytatnunk kell a szabadságharc szerves részeként az igazságharcunkat. Ilyen értelemben '56, vagy ha tetszik '89, vagy ha tetszik az egész kelet-közép-európai kommunizmusellenes történelem nem a lezárt múlt körébe tartozik, hanem nagyon is húsbavágó, időszerű politikai kérdés.

Ezért nem mindegy, hogy hogyan politizálunk, hogyan politizál például az RMDSZ, hogyan politizálnak a szociáldemokraták és kik vannak Románia parlamentjében. Ezért háborgunk azon, hogy nehogy az uralkodó politikai osztály újraválasztassa magát a decemberi választásokon. Mert akkor folytatódik ez az álságos, a rendszerváltoztatást meggátló és eltérítő aktuálpolitika. Ezért főbenjáró nemzeti ügy és erdélyi ügy, amiben járunk, amiről szólunk, '56 emlékének az idézése, de mondhatom, hogy főbenjáró európai kérdés is, mert még mindig nem világos a világ előtt, Európa nyugati részén, hogy mi is történt itt, és milyen irányban haladjon az Európai Unió. Ugyan hangzatos nevű intézményt alakítottak, az Európai Történelem Házát – ez megvalósulóban van –, de gondoljuk arra, hogy 2009-ig, tehát húsz évet kellett várni, amíg az Európai Parlament egyértelműen elítélte, azonos mércével mérve, a nemzeti-szocialista és kommunista totalitárius rendszereket. De még ez sem elég, mert rendre ott is visszarendeződik a helyzet. Én magam is ott voltam a kezdeményezők között, én magam is leadtam a szavazatomat ebben az ügyben annak idején. Magam is részese vagyok az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformjának, amely intézményes módon hivatott európai uniós szinten szembenézni a történelemmel, feltárni a múltat, az igazságtételt, a jóvátételt előmozdítani. Nagyon viszontagságos ennek a platformnak a sorsa. Miközben például rengeteg pénzt költ az Európai Unió a náci múlt feltárására annyi évtized után még mindig – ami egyébként önmagában helyes –, ezzel egy időben nem hajlandó finanszírozni a kommunista múltat kutató Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformját. Tehát tovább tart ennek a kettős mércének az alkalmazása.

Ronald Reagan „a gonosz birodalmának" nevezte a kommunizmust, és hogyha valaki elnéző volna egyik vagy másik ideológiával szemben, akkor én azt mondom, hogy akkor ne az ideológiát nézzük, hanem ezt a gonoszságot, és erkölcsi szempontból ítéljük meg a múltat. Azt a gonoszságot, amit elkövetett a kommunista diktatúra, amit elkövettek a nácik is a másik oldalon, vagy amit Tom Lantos harmadik totalitárius rendszerként említett, a muzulmán fundamentalizmust. Az is egy diktatórikus rendszer, egy totalitárius diktatórikus rendszer, mondta 2008-ban Washingtonba, amikor felavattuk a kommunizmus áldozatainak a washingtoni emlékművét. Nos, „a gonosz birodalmával" szembe kell szállnunk, és itt, aki hisz Istenben, az nem is mondhat mást – keresztény erkölcsi alapon –, minthogy a gonosszal fel kell vennünk a küzdelmet.

Hát ezekkel a gondolatokkal fogadom a vendégeinket, üdvözlöm a részvevőket, és végezetül szintén Ronald Reagan elnököt idézem, aki II. János Pál pápával együtt világszinten oroszlánrészt vállalt a kommunizmus megdöntésében. Aki a magyar forradalmat ekképpen üdvözölte egyik üzenetében: „Az 1956-os események is újra csak arra emlékeztetnek, hogy a szabadság iránti olthatatlan vágy mennyire él a magyar lelkekben, és érette életük feláldozására is készek voltak."

NYILATKOZAT:
ROMÁNIÁNAK SZEMBE KELL NÉZNIE SAJÁT TITKOSSZOLGÁLATI ÉS FORRADALMI MÚLTJÁVAL

November 19-én este a Realitatea nevű bukaresti kereskedelmi televízióban **Octavian Hoandră** vezényletével valóságos **Securitate–SRI** (Serviciul Român de Informaţii – Román Hírszerző Szolgálat) **kerekasztalnak** lehettünk tanúi, többek mellett **Radu Tinu**, a kommunista politikai rendőrség, a Securitate volt Temes megyei helyettes vezetőjének, valamint **Costin Georgescunak**, a SRI volt vezérigazgatójának részvételével. Összeállt, ami összetartozik – mondhatni annak kapcsán, hogy az előbbi az 1980-as években Temesváron az ún. Tőkés-ügy főrangú felelőse volt, az utóbbi pedig annak a becsületbíróságnak a jelenlegi elnöke, melynek javaslata alapján **Klaus Iohannis** államelnök ez év márciusában visszavonta tőlem a România Csillaga Nemzeti Érdemrendet, amivel forradalmi érdemeimért tüntettek ki. A nacionálkommunista időket idéző kerekasztal – egyebek mellett – fizetett titkos ügynöknek nyilvánította szerény személyemet, aki „nem Ceauşescunak, hanem Romániának voltam – és vagyok – az esküdt ellensége". Ugyanakkor sajnálkozásukat fejezték ki amiatt, hogy a temesvári eseményeket megelőzendő kellő időben nem tartóztattak le.

Mindezt akár személyi szintre korlátozódó, becsületbeli sérelemnek foghatnánk fel, hogyha egyúttal az **1989-es temesvári népfelkelés** történelmet hamisító átértelmezésére is nem történt volna kísérlet. A „szenzációs leleplezések" szándékával megszólaló titokszolgák és beszélgetőpartnereik ugyanis nem kevesebbet állítottak, mint azt, hogy a romániai forradalom **külföldi** – nevezetesen a szovjet és a magyar – **titkosszolgálatok** műve volt, és valójában nem a forradalmárok hősiessége, hanem amazok mesterkedése, egy valóságos România-ellenes puccs buktatta meg a Ceauşescu-diktatúrát.

Az elhangzott és más hasonló, titkosszolgálati főszereplők részvételével zajló műsorok nyilvánvaló szándéka a román forradalom politikai célzattal történő átpozicionálása és diszkreditálása – ami egyet jelent **Temesvár** történelmi szerepének a meghamisításával, a forradalom hőseinek és áldozatainak a meggyalázásával.

Ezzel együtt a régi-új román titkosszolgálat a példamutató temesvári **román–magyar összefogást** is hitelteleníteni próbálja, irredenta románellenes „összeesküvésnek" igyekezvén beállítani az ott történteket. A magyarellenes Securitate-propaganda attól sem riad vissza, hogy a soknemzetiségű Temesvártól elvitatva, a moldvai **Iaşi** városának tulajdonítsa a népfelkelés kirobbantásának elsőbbségét.

Tiltakozom az ellen, hogy a demokratikus România nyilvánossága előtt, a média szabadságával durván visszaélve, a bukott kommunista diktatúra titkosszolgálatának volt hivatalosai és szószólói lejárassák az antikommunista forradalmat, valamint azokat, akik hősiesen harcoltak és életüket áldozták a szabadságért. Radu Tinunak és hírhedt társainak nem a televízió képernyőjén, hanem a börtönben volna a helyük, hiszen cselekvő módon vették ki részüket a szabadságharcosok elleni erőszakos cselekményekben és tömeges gyilkosságokban.

Temesvár szellemében **tiltakozom** ugyanakkor a forradalom hitelét romboló magyarellenes társadalmi közhangulat gerjesztése és minden fajta nacionalista uszítás ellen, ami nem más, mint a csausizmus és a szekurizmus posztkommunista megnyilvánulása.

Tiltakozásomnak a mai napon az Európai Parlament nyilvánossága előtt is hangot adtam. (Felszólalásomat mellékelem.)

Az elmondottak vonatkozásában óvatos bizakodásra adnak okot azok a fejlemények, hogy idén júniusban – az események után közel harminc esztendővel (!) – a **legfelsőbb b**íróság elrendelte az 1989-es forradalom aktáinak az újranyitását, legutóbb pedig a **katonai ügyészség** emberiesség elleni bűncselekmények gyanújával indított vizsgálatot a forradalom ügyében.

Az igazság- és a jóvátétel jegyében, az „ellopott forradalom" helyreállítása érdekében elkerülhetetlen, hogy România szembe ne nézzen saját titkosszolgálati és forradalmi múltjával.

Strasbourg, 2016. november 21.

Tőkés László
volt temesvári lelkipásztor
európai képviselő

FELSZÓLALÁS

AZ 1989-ES ROMÁN FORRADALOM KÖZELGŐ ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

Az 1989-es temesvári népfelkelés decemberi évfordulója közeledtén az egykori és az új román titkosszolgálat volt magas rangú vezetői a televízió széles nyilvánossága előtt próbálják hiteltelenné tenni az antikommunista és Securitate-ellenes **román forradalmat**, egy Erdély elszakítására irányuló, szovjet és magyar hátterű szubverziónak és államcsínynek állítva be azt.

Ezúton hívom fel az Unió és a Parlament figyelmét arra, hogy **Románia** demokratikus átalakulására nézve a legnagyobb veszélyt mind a mai napig a hatalmát és befolyását átmentett volt **Securitate,** a régi-új titkosszolgálat jelenti, mely **Ceaușescu** nacionálkommunista politikájának folytatójaként a soviniszta **magyarellenesség** eszközének bevetésével fejti ki ellenforradalmi tevékenységét.

Védjük meg a román forradalmat és a román-magyar történelmi szolidaritást!

Strasbourg, 2016. november 21.

Tőkés László
EP-képviselő

A SZÍRIAI HELYZETRŐL AZ EURÓPAI PARLAMENTBEN

Röviddel azután, hogy az Európai Parlament a lesújtó iraki helyzettel kapcsolatban fogadott el válságkezelő határozatot, a november utolsó előtti hetében Strasbourgban ülésező törvényhozás a hasonlóképpen drámai **szíriai háború** kérdésében tartotta szükségesnek sürgősen fellépni. A vonatkozó határozati javaslat adatai szerint a hat éve tartó szíriai polgárháború halálos áldozatainak száma mintegy 400 ezer, az ország területén belül 8,7 millióan voltak kénytelenek lakóhelyükről elmenekülni, 4,8 millióan pedig a kivándorlás útját választották. Más adatok szerint az egykor 25 milliós ország lakossága mára alig 18 millióra apadt, akiknek nagy része, mintegy 13,5 millióan állandó humanitárius segélyre szorulnak.

A tovább súlyosbodó helyzet és a háborús viszonyok eszkalációja láttán akaratlanul is az **1956-os szabadságharc** erőszakos eltiprása juthat eszünkbe, amit annak idején a nagyvilág éppen olyan tehetetlenül szemlélt, mint a Szíriában fennálló mostani infernális állapotokat.

Az EP november 22-i plenáris vitájában a képviselők alig találtak szót a tarthatatlan szíriai események borzalmainak kifejezésére. Politikai beállítottságuktól függően egyesek a kegyetlen **orosz beavatkozást** és az aleppói légitámadásokat, vagy az Aszad-rezsim saját ellenzékével és polgáraival szembeni kíméletlen fellépését ostorozták, mások viszont a nyugati nagyhatalmak, köztük is elsősorban az **Amerikai Egyesült Államok** felelősségét firtatták.

Hozzászólásában **Tőkés László** képviselő arra mutatott rá, hogy a II. világháború óta a szemünk előtt zajló szíriai háború a legnagyobb humanitárius válságot jelenti. Az **Iszlám Állam** emberiesség elleni és háborús bűnei, valamint a védtelen polgári lakosság, különösképpen pedig a puszta létükben fenyegetett keresztényekkel és a jeziditákkal szembeni népirtás ellenében csakis teljes körű nemzetközi összefogással volna lehetséges eredménnyel fellépni – mondotta erdélyi képviselőnk, az **Európai Unió** fokozott szerepvállalását sürgetve a szíriai válság megoldása, utóbb pedig a menekültek hazatérése és az ország újjáépítése érdekében.

Federica Mogherini külügyi főképviselő teljes elkötelezettségét fejezte ki a szíriai helyzet rendezése és a további humanitárius segélyek biztosítása tekintetében. Említésre méltó, hogy az Európai Unió ez ideig – szinte erején felül – közel 7 milliárd eurót fordított a szíriai rászorulók megsegítésére.

A szavazásra előkészített határozattervezet – egyebek mellett – egy közös uniós **Szíria-stratégia** kidolgozását irányozza elő a válság politikai megoldása céljából.

HOZZÁSZÓLÁS

A SZÍRIAI HELYZETRŐL SZÓLÓ VITÁHOZ

Joggal állíthatjuk, hogy a szemünk előtt zajló **szíriai háború** a legnagyobb humanitárius válságot jelenti a II. világháború óta. A nemzetközi erőfeszítések ellenére, az országban a háborúskodások nem szűnnek, a polgári lakossággal szembeni kegyetlen bánásmód tovább tart, s ennek szenvedő alanyai között ott találhatót a nők, a gyermekek és az öregek.

Aleppó helyzete különösképpen tragikus. Szíria egykori gazdasági központja romokban hever, az ellene irányuló totális légitámadások a védtelen lakosságot, sőt az egészségügyi intézményeket sem kímélik. Ezzel egy időben az **Iszlám Állam** is országszerte garázdálkodik, és emberiesség elleni, illetve háborús bűnöknek minősülő sorozatos tömeggyilkosságokat követ el az őshonos keresztény és jezidi kisebbségek ellen.

A tarthatatlan helyzet végső soron csakis teljes körű nemzetközi összefogással volna rendezhető. E nélkül a válság tovább mélyül, és esély sem nyílik a tartós béke megteremtésére. Az **Európai Uniónak** az eddiginél is nagyobb szerepet kell vállalnia a szíriai válság megoldásában, utóbb pedig a menekültek hazatérésében, a társadalom, a szemben álló felek megbékítésében és az ország újjáépítésében.

Strasbourg, 2016. november 22.

Tőkés László
EP-képviselő

VESZÉLYBEN A KISEBBSÉGI NYELVHASZNÁLAT UKRAJNÁBAN

Az Európai Parlament **Külügyi Bizottságának** november 29-i rendes ülésén – egyebek mellett – szavazásra került sor az Európai Unió és Kanada közötti Átfogó Gazdasági és Kereskedelmi Megállapodás (CETA) tárgyában, valamint az ENSZ magas beosztású képviselőinek részvételével vitatták meg a mélyülő válság jellemezte szíriai helyzetet.

Napirenden kívül, váratlan eszmecserére került sor **Arszenyij Jacenyuk** volt ukrán miniszterelnökkel, aki éppen Brüsszelben tartózkodott. Bevezetésképpen az előző kormányfő országa jelenlegi helyzetéről és kormánya válságkezelő erőfeszítéseiről nyújtott általános tájékoztatást, megállapítva – többek között –, hogy a többszörösen kedvezőtlen körülmények ellenére **Ukrajna** jó úton halad a stabilizáció irányába, kormánya pedig következetesen meghozza azokat az – amúgy népszerűtlen – intézkedéseket, amelyek a válság leküzdéséhez szükségesek. Kérdésekre válaszolva külön is kitért a korrupció ellenében foganatosított törvényi szabályozásokra, az igazságszolgáltatás reformjára és a kormány népjóléti intézkedéseire. Ugyanakkor az ehhez szükséges feltételek teljesítésére hivatkozva határozottan síkra szállt az EU által már jó ideje előirányzott vízumliberalizáció mellett.

Hozzászólásában **Tőkés László** európai képviselő ismételten a magyar kormány támogatásáról biztosította Ukrajnát, és kellő erőt kívánt a kormánynak rendkívüli feladatai teljesítéséhez. Erdélyi magyarként ugyanakkor szolidaritását fejezte ki **a kárpátaljai magyar közösség** iránt, ezzel együtt felvilágosítást kérve azon előkészületben lévő ukrán oktatásügyi törvénymódosítás ügyében, mely a nemzeti kisebbségek anyanyelvi jogait alkotmányellenes módon korlátozná.

Emlékezetes, hogy egy nemrégiben tartott külügyi közmeghallgatás alkalmával **Bocskor Andrea** kárpátaljai illetőségű európai képviselő idevágó kérdésére adott válaszában **Ivanna Klimpus-Cincadze** integrációs ügyekért felelős ukrán miniszterelnök-helyettes gyakorlatilag letagadta a probléma létezését, és az ügyet az ellenséges orosz propaganda irányába vitte el.

Az ukrán exminiszterelnök erdélyi képviselőnknek adott válasza szintén kitérő, illetve semmitmondó volt. Arszenyij Jacenyuk ugyanis kétséget kizáró magabiztossággal jelentette ki, hogy Ukrajna minden szinten és valamennyi kisebbség – közöttük a magyarok – számára is maradéktalan módon biztosította és biztosítja **az anyanyelvű oktatás jogát**.

Zárszavában **Elmar Brok** német néppárti bizottsági elnök a korrupció elleni harcra és a gazdasági stabilizációra való hivatkozással diplomatikus formában fejezte ki biztatását az integráció útján járó Ukrajnának.

DECEMBERI ESEMÉNYNAPTÁR

December 1. • Budapest, Várkert Bazár
A Magyar Állandó Értekezlet ülése

A XV. alkalommal megrendezett tanácskozást **Orbán Viktor** miniszterelnök nyitotta meg, aki köszönetet mondott a határon túli magyar vezetőknek, hogy az elmúlt években az ellenszél dacára is bátran és tiszta szívvel kiálltak a magyar kormány politikája mellett. Az elmúlt hat év legnagyobb sikerének nevezte a nemzetegyesítést, amit a külhoni magyarsággal közösen valósítottak meg. A tanácskozáson az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács képviseletében **Tőkés László** elnök és **Sándor Krisztina** ügyvezető elnök volt jelen. *(Tőkés László EMNT-elnök felszólalása kiadványunkban megtalálható.)*

December 4. • Budapest, Vörösmarty tér
Karácsonyi vásár – Adventi gyertyagyújtás

A magyar főváros legnagyobb vásárán, a **Budapesti Adventi és Karácsonyi Vásáron** minden vasárnap ünnepélyes és jelképes formában gyújtják meg a Vörösmarty téri adventi óriáskoszorú gyertyáit. A második gyertya meggyújtására Tőkés László európai parlamenti képviselő, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület előző püspöke a Károli-biblia jubileumi újranyomtatásának fővédnökeként kapott felkérést a **Vizsolyi Biblianyomtató Műhelytől.** *(Lásd az erről szóló közleményünket.)*

December 5–6. • Brüsszel
Európai parlamenti munkahét

December 7. • Nagyvárad, EP-iroda
EMNT-sajtóértekezlet

Tőkés László európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke a küszöbön álló romániai parlamenti választások tárgyában tartott sajtótájékoztatót.

• Nagyvárad, LEK, PKE
Gulag-Gupvi-emlékkonferencia

Nagyváradon december 7-én a Magyar Polgári Egyesület, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, valamint a Partiumi Keresztény Egyetem és a Partiumi Magyar Művelődési Céh szervezésében tartalmas emléknapot tartottak. Előbb a Lorántffy Zsuzsanna Református Egyházi Központ múzeumtermében tartottak **konferenciát**, amelyet Tőkés László is köszöntött, majd a PKE aulájában nyitottak meg egy történelmi témájú **tárlatot**, végül a Bartók-teremben mutattak be egy **pódiumműsort**. *(Lásd tudósításunkat.)*

December 10. • Sepsiszentgyörgy
A 25 éves RMPSZ köszöntése

Az idén negyedszázados Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségét köszöntötték a Székely Mikó Református Kollégiumban. Az ünnepségen **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke üzenetét **Sándor Krisztina**, az EMNT ügyvezető elnöke tolmácsolta.

December 11. • Nagyvárad, olaszi református templom
Adventi istentisztelet. Igehirdetés

• Nagyvárad
Parlamenti választások Romániában. Szavazás

Tőkés László EP-képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke román állampolgárként és nagyváradi lakosként a bejelentett állandó lakhelye szerinti szavazókörben adta le voksát a romániai törvényhozási választások rendjén. A szavazás után elmondta: „Andrei Pleşu volt román külügyminiszter nem kevés szarkazmussal jelentette ki: románok vagyunk, nem tudjuk, kire szavazzunk. Az erdélyi magyarok még a románoknál is lehetetlenebb helyzetbe kerültek, hiszen számukra az egyetlen választási kínálat a régi egypártrendszer korszakát megtestesítő RMDSZ volt. Következésképpen az erdélyi magyar nem választhatott, hanem legfeljebb – kommunista módon – szavazhatott. Én magam bihari magyarként nem adhattam szavazatomat a megyei listák korrupt jelöltjeire. Sem a magyar nemzeti önrendelkezés árulóira. A Ceauşescu-diktatúra bukásának évfordulójához közeledve a demokratikus rendszerváltozás lehetséges folytatására szavaztam."

December 12–15. • Strasbourg
Európai parlamenti munkahét

December 16. • Temesvár
Évfordulói koszorúzás és kerekasztal
In memoriam Temesvár 1989 jeligével zajlott az idei emlékezés a 27 évvel ezelőtti eseményekre. Délután a belvárosi református templomnál tartottak koszorúzással egybekötött főhajtást, este az Új Ezredév Református Központban rendeztek kerekasztal-beszélgetést és fórumot *1989. Forradalom! Ellenforradalom? Párbeszéd. Szabadság. Demokrácia* címmel. Másnap a Temesvár Társaság rendezvényei zajlottak az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformja képviselőinek részvételével. *(Lásd a részletes beszámolót kiadványunkban.)*

December 17. • Debrecen, egyetemi díszudvar
A Debreceni Egyetem téli diplomaosztó ünnepsége
A rangos ünnepség díszvendégeként szólt az egybegyűltekhez **Tőkés László,** a Partiumi Keresztény Egyetem elnöke, aki méltatta a két felsőoktatási intézmény együttműködését, amely a határok fölötti nemzetegyesítés, valamint a határ menti regionális együttműködés szellemében fejlődik.

December 18. • Nagyvárad, Városháza díszterme
Az EMNP Bihar megyei szervezetének év végi fogadása. Adventi gyertyagyújtás
Tőkés László EP-képviselő az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, az Erdélyi Magyar Néppárt védnöke a mintegy kétszázharminc, Bihar megye minden sarkából érkezett jelenlévő előtt kijelentette: nemcsak **óévbúcsúztatót** tartanak, hanem **újévköszöntőt** is, mert nemcsak a múlt értékelése, hanem a jövő reménysége jegyében gyülekeztek egybe. Az erdélyi magyarság útkeresését a bibliai pusztai vándorlás történetével állította párhuzamba, mely szerint az erdélyi magyarság útkeresése 27. esztendejébe lépett, és így jelképesen még 13 év áll a közösség előtt a Kánaán földjére való megérkezésig. „Legnagyobb ellenségünk, mely gátol az előrejutásban, kishitűségünk. Legnagyobb erőnk a hi-

tünk" – mondta arra utalva, hogy az erdélyi magyar érdekvédelem és közképviselet sokszor a „merjünk kicsik lenni" szellemében politizált az elmúlt negyedszázadban. Figyelmeztetett: aki nem a pillanatnyi politikai érdek, hanem valós értékek mentén halad, annak nem szabad letérnie arról az útról, melyen 1989-ben elindult. „Hosszú távon nem kamatozik az önfeladás és az önmegtagadás. Ragaszkodjunk a rendszerváltozás elindulásakor vallott értékekhez, és azok szellemiségében haladjunk tovább és készüljünk karácsony ünnepére" – biztatott a Néppárt védnöke.
• **Nagyvárad,** Szent László tér
A **Városháza előtti téren álló adventi koszorú** negyedik gyertyáját Tőkés László gyújtotta meg az EMNP fogadásán részt vevők és más **ünnepváró hívek körében, az alkalomhoz illő igei köszöntés**t és közös imádkozást-éneklést k**övető**en.

December 21. • **Bélfenyér, óvoda**-iskola
Karácsonyi **ünnepköszöntés a szórványban**
Tőkés László EP-képviselő, az EMNT elnöke idén is felkeresett és megajándékozott egy partiumi gyermekközösséget a karácsonyvárás jegyében, az előző évek hagyományát folytatva. Most egy dél-bihari magyar falu, Bélfenyér óvodásait, kisiskolásait kereste fel. *(Lásd tudósításunkat.)*

December 24. • **Nagyvárad,** olaszi református templom
Karácsonyi templomi ünnepély. Igehirdetés

December 25. • Nagyvárad, olaszi református templom
Ünnepi istentisztelet. Igehirdetés
• **Nagyvárad,** Szent László tér
Karácsonyi kántálás a főtéren

December 27. • Szilágycseh, Silvania rendezvényterem
1989-es forradalmi megemlékezés a Szilágyságban
A Ceauşescu-diktatúra **végnapjaiban a kommunista karhatalom a** Szilágycseh melletti Menyőbe deportálta Temesvár református lelkészét és családját. **Tőkés Lászlóék** 1989. december 17-én érkeztek a településre, ahol közel egy héten át álltak katonai-ren-

dőri felügyelet alatt, egészen a rezsim összeomlásáig. A csehi évfordulós megemlékez**és**ről kiadott közleményünk lapunkban olvasható.

December 28. • Gyöngyös, Start Műhely rendezvényterme

Hanuka-ünnepség

Többéves hagyománynak megfelelően a gyöngyösi (Heves megye) **Status Quo Ante Zsidó Hitközség** ökumenikus keretben ünnepelte a hanukát. A nyolc napig tartó „fény ünnepén" a zsidók minden nap a menóra egy-egy újabb gyertyájának a meggyújtásával idézik fel Isten egykori szabadításának csodáját. Idén az ünnep 5. napján **Kiss-Rigó László** szeged-csanádi megyéspüspök, **Tőkés László** volt királyhágómelléki református püspök, európai parlamenti képviselő, **Kunos Péter**, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének **ügyvezető igazgatója, Szunai Miklós**, az Emberi Méltóság Tanácsának főtitkára, valamint **Assani Omar**, a gyöngyösi kórház szíriai eredetű, muzulmán vallású orvos igazgatója gyújtották meg a nyolcágú gyertyatartó megfelelő lángjait. Alkalmi beszédében képviselőnk – p**árhuzamot vonva Izráel fogsága és elnyomatása, valamint a** Ceaușescu-diktatúra villanyoltó sötétsége között – Temesvár 1989-béli szabadító karácsonyát a választott nép egykori szabadulásához hasonlította, amikor is a kommunista-nacionalista-ateista uralom sötétségét a Világ Világossága oszlatta széjjel.

December 29. • Nagyvárad, EMNT-EMNP-székház

Székházavató. Óévbúcsúztató

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács és az Erdélyi Magyar Néppárt Bihar megyei szervezetei óévbúcsúztató koccintással egybekötött közös irodaavató fogadást tartottak a munkatársak **és** Tőkés László EP-képviselő, az EMNT elnöke, a Néppárt védnöke részvételével.

TŐKÉS LÁSZLÓ BESZÉDE A MÁÉRT-EN

Gyászos évforduló napja a mai. Az erdélyi románok 98 évvel ezelőtt, a gyulafehérvári nemzetgyűlésükön mondották ki egyoldalúan Erdély ún. egyesülését a román királysággal. A Magyar Állandó Értekezlet történetesen erre a napra esik. Ez a körülmény szolgáljon **mentő** gyanánt az idegen országokhoz csatolt nemzetrészek számára. A legnagyobb, területileg magát a mai Magyarországot is meghaladó **Erdély** képviselőjeként tisztelettel és szeretettel köszöntöm a többi utódállamba szakadt nemzeti közösségeink, valamint a diaszpórában élő magyarságunk, nem utolsó sorban pedig Anyaországunk itt megjelent képviselőit – élükön „a nemzet Miniszterelnökével", **Orbán Viktor** kormányfővel.

„Előttünk egy nemzet sorsa áll" – mondom a mostani próbás időkben a Költővel. Előttem pedig egy nemzetrész, erdélyi magyarságunk sorsa áll – ennek helyzetéről vagyok hivatott szólni. Teszem ezt annak a bibliai igének a szellemében, amelyet Krisztus Urunk intézett hozzánk a **hegyi beszédben**: „Hanem legyen a ti beszédetek: Úgy úgy; nem nem; a mi pedig ezeken felül vagyon, a gonosztól vagyon" (Mt 5,37).

A szűkös időkeretben nincsen mód részletes elemzésre. Ehelyett néhány jellegzetes adattal, idézettel, vonással jellemezném helyzetünket.

„Románok vagyunk. Nem tudjuk, kire szavazzunk" – jelenti ki **Andrei Pleșu**, a jeles közéleti személyiség a közelgő romániai parlamenti választásokra tekintve. Az államnacionalizmus szintjén űzött magyarellenességével is kitűnő **posztkommunista Romániában** a megválasztásra esélyes **746** jelölt között **352** olyan személy van, aki büntetőjogi szempontból vagy valamely inkompatibilitás miatt, „a jogállamiság ellenségeként" nem alkalmas a demokratikus választásokon való indulásra. Ez a negatív arány a demokrata liberálisoknál (ALDE) a legnagyobb: 72 a 101-ből, vagyis 71%-a a jelölteknek. A további sorrend pedig a következő: Băsescu volt államelnök pártjában (PMP) 65 jelölt a 96-ból (68%), a szocialistáknál (PSD) 115 a 220-ból (52%), az RMDSZ esetében 16 a 37-ből (43%), a nemzeti liberálisoknál (PNL) pedig 73 a 188-ból (39%) – olvassuk a vonatkozó kimutatásban.

A szinte vigasztalan romániai helyzet összefüggésében az **RMDSZ-re** nézve **Kövér László** házelnök néhány évvel ezelőtt mondott szavait idézem, melyeket azóta sem kíván visszavonni: ennek „a bolsevik gyökerekből táplálkozó pártnak, (…) azaz az RMDSZ-nek a román politikai elithez sikeresen integrálódott »főtisztjei« felelősök az erdélyi magyarság drámai fogyásáért, gazdasági és társadalmi elsúlytalanodásáért és politikai jogainak folyamatos kétségbe vonásáért, megnyirbálásáért, az autonómia célkitűzésének elsikkasztásáért." Vagyis mondhatnánk mai megfogalmazásban: a vészesen megroppant erdélyi magyar nemzeti közösség számára az RMDSZ nem a megoldás, hanem tévútra jutott, zsákutcás helyzetének éppenséggel a legfőbb okozója.

Miniszterelnök úr! Tisztelt Értekezlet!

Őszintén szólva a többszörösen visszaeső, jelenlegi romániai politikai helyzetből a küszöbön álló választások nyomán sem látok kiutat vagy kiútra vezető, reális politikai alternatívát. Magyar vonatkozásban pedig – lássuk be – a sokat emlegetett „magyar összefogás" sokkal inkább jelenti a nemzeti oldal szándékos megosztását az **MPP** segédletével.

Jómagam ott voltam a rendszerváltozás élvonalában. Az RMDSZ-nek is egyik alapítója és tiszteletbeli elnöke voltam. Azóta is kitartok a demokratikus rendszerváltozás, illetve a kisebbségpolitikai rendszerváltoztatás ügye mellett. Ha tetszik: a **Fidesz** korszakalkotó példáját követem, amely számtalan buktatón, csalódáson és kudarcon áthaladva, egyetlen pillanatig sem hátrált meg a továbbélő kommunizmussal szemben, és 2010-ben végre sikerre vitte a teljes rendszerváltozást. A magyar forradalom és szabadságharc idei, 60. évfordulóján méltó büszkeséggel mondhatjuk el ezt.

A nemzetpolitika terén, a nemzet ügyében még ennél is kevésbé lehet helye a megalkuvásnak. Híven példázza ezt a magyar kormány migránspolitikája, az a nemzeti és egyben európai **önvédelmi küzdelem**, amelynek a Miniszterelnök úr az élére állott. Már csak ennek érdekében is tovább kell folytatnunk jó úton haladó közös nemzetpolitikánkat, de legalább annyira szükséges ennek felülvizsgálása. Önrendelkezésünk kivívásában számítunk a Hazára!

Budapest, 2016. december 1.

A MÁSODIK ADVENTI GYERTYA MEGGYÚJTÁSA A BUDAPESTI VÖRÖSMARTY TÉREN

A magyar főváros legnagyobb vásárán, a **Budapesti Adventi és Karácsonyi Vásáron** 160 kulturális és családi program várja a közönséget november 11. és január 1. között a Vörösmarty téren. Az Európa tíz legszebb vására között jegyzett rendezvény évente 3-400 ezer turistát vonz, jellegzetessége a kézműves és gasztronómiai termékek gazdag kínálata.

Ugyanakkor az is a hagyománytisztelet jele, hogy a vásárt szakrális és karitatív jellegű rendezvények övezik. Az adventi időszakban angyali kórus és gyertyagyújtás várja a látogatókat vasárnaponként az óriás **adventi koszorúnál.** A szervező Budapesti Fesztivál- és Turisztikai Központ könyvgyűjtést hirdetett a rászoruló fővárosi szociális intézmények részére, de ebédosztást is tart a nehéz sorsúaknak. Az idén hat héten át tartó kézművesvásárra nyolc karitatív szervezetet hívtak meg a szervezők. Hetente egy-egy segélyszervezet mutatkozik be és gyűjthet adományokat. A felkért intézmények: Magyar Református Egyház Szeretetszolgálati Iroda, Baptista Szeretetszolgálat, Zonta Club Budapest City Közhasznú Egyesület, Katolikus Karitász, Rotary Club Budapest, Oltalom Karitatív Egyesület, Vizsolyi Biblianyomató Műhely és az Összefogás a Magyar Családokért Országos Egyesület.

Advent első vasárnapján a Katolikus Karitász képviselője gyújtotta meg a Vörösmarty téri adventi koszorú első gyertyáját, december 4-én pedig **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület előző püspöke, aki a vizsolyi biblia jubileumi újranyomtatásának fővédnökeként kapott erre felkérést a **Vizsolyi Biblianyomtató Műhely** részéről. A **Daruka Mihály** vezette műhely felállította a téren utazó nyomdáját, amelyben bemutatták az újranyomtatott Károli-bibliát, az érdeklődők pedig ki is nyomtathatták János evangéliumának első két oldalát.

A második adventi gyertyagyújtás ünnepélyes menete délután négy órakor érkezett a térre, ahol a fanfárok jelére Tőkés László elmondta ünnepi beszédét, a gyertyagyújtás után pedig a Magyar Vöröskereszt Kórusa adott elő alkalomhoz illő dalokat. A szónok igei alapú beszédében egyebek mellett arra emlékeztetett, hogy adventkor Istennek tetsző fények gyúlnak ország- és világszerte. „A határon túli **Erdélyben,** nemzetünk **határtalan** közösségében gyújtott gyertyát múlt vasárnap a Szent László Egyesület **Nagyvárad** főterén, és ökumenikus kórustalálkozó keretében dicsérték az Urat történelmi egyházaink" – említette meg, hangsúlyozva ugyanakkor, hogy a **gyertya**, melyet meggyújtunk, a fáklya, a lámpás nem több mint **jelkép**: Krisztus Urunk eljövetele ünnepének igazi fénye és világossága tulajdonképpen maga az **isteni szeretet**.

TARTHATATLAN AZ EMBERJOGI HELYZET TIBETBEN

Az Európai Parlament képviselőcsoporti ülésekre szánt munkahetének december 5-i kezdőnapján néppárti, szocialista, liberális és zöld frakciókhoz tartozó képviselők közös szervezésében került sor arra a filmvetítésre, mely **a tibeti nép** tarthatatlan helyzetének a

bemutatásával kíván hozzájárulni a jogfosztott állapotok megszüntetéséhez és a kínai elnyomás alóli felszabadításukhoz. A németországi illetőségű **Marvin Litwak** által rendezett **Pawo** (am. A hős, A bátor szívű harcos) című, nemzetközi fesztiválokon is díjazott, nagyhatású film valóságos történeten alapul. **Jamphel Yeshi** tibeti fiatalember hatalommal szembeni lázadását, Nepálon, a hatalmas hegyeken át való kalandos menekülését és Delhiben véghezvitt önégető áldozatát mutatja be.

A zöldek képviseletében **Molly Scott Cato** brit képviselő méltatta magát a filmalkotást, valamint a tibeti népközösség elnyomóival szemben viselt hősies harcát. Az időszerűség jegyében – egyebek mellett – arra hívta fel a figyelmet, hogy január elsejével kezdődően egy olyan új jogkorlátozó törvény lép életbe **Kínában**, mely az eddigieknél is szigorúbb hatósági ellenőrzés alá vonja a külföldi nem kormányzati szervezetek (NGO) tevékenységét.

Bevezető beszédében **Tőkés László** néppárti képviselő mindenekelőtt kereszténységünk hitbeli szolidaritásával emelte fel a szavát a Kínában élő, országnyi népességű kisebbségi közösségek – köztük a tibetiek és az ujgurok – emberi jogai és vallásszabadsága mellett. Ez az érzés és szellemiség jellemzi a **dalai láma** erőszakmentességen alapuló jog- és szabadságvédő küzdelmét is – mutatott rá erdélyi képviselőnk, a szovjet kommunizmus gyakorlatából szerzett tapasztalatait osztva meg a részvevőkkel. Ennek összefüggésében **Ceaușescu román diktátor** ördögi falurombolási tervére emlékeztetett annak kapcsán, hogy a kínai hatóságok 2006 óta mintegy kétmillió földművest és pásztorembert telepítettek át szülőföldjükről ún. új szocialista közösségekbe. Az önmagukat tűzhalálban feláldozó tibeti szerzetesek vonatkozásában **Jan Palach** prágai tűzáldozatát idézte fel az 1968-as szovjet megszállás elleni tiltakozásképpen, vele együtt pedig **Breuer Sándor** és **Moyzes Márton** tragikus esetét, akik Budapesten, illetve Brassóban gyújtották fel magukat, „világító" példaként a kommunista önkényuralommal szembeni ellenállásban. Elkeseredett önfeláldozásuk arra figyelmeztessen bennünket, hogy a világ sok részén mindmáig tovább uralkodik az isten- és embertelen kommunizmus, mely ellen folytatnunk kell a küzdelmet – zárta beszédét Tőkés László.

Tashi Phuntsok, a dalai láma brüsszeli képviselője meghatódással mondott köszönetet a rendezvény európai parlamenti védnökeinek, köztük is a **Thomas Mann** német néppárti képviselő vezette tibeti munkacsoport tagjainak, akik következetesen és kitartóan kiállnak a tibeti nép ügye mellett. Az újan megválasztott **Donald Trump** tajvani esetével vagy a dalai láma szlovákiai látogatásával szembeni ellenséges reakciók is beszédesen példázzák a kínai rezsim hajthatatlanságát, melynek következtében idén az **EU** és **Kína** közötti, évenkénti rendszerességgel sorra kerülő párbeszéd és csúcstalálkozó is elmaradt. De még ennél is sokatmondóbb annak a közel százötven tibetinek az önkéntes halála, akik népük szabadságáért áldozták életüket – fejezte be a filmnézést felvezető beszédét Tibet képviselője.

NEM ÍGÉRNEK POZITÍV VÁLTOZÁSOKAT A ROMÁNIAI PARLAMENTI VÁLASZTÁSOK

Tőkés László európai parlamenti képviselő, az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** elnöke a küszöbön álló romániai parlamenti választások tárgyában tartott sajtótájékoztatót a nagyváradi EP-irodában december 7-én.

Elöljáróban **mélységes csalódását** fejezte ki az iránt, hogy a magyarországi politika több jeles képviselője – az RMDSZ által félrevezetve – óvatlanul és kritikátlanul a teljesnek nem mondható „magyar összefogás" mellett korteskedik ezekben a napokban, átvéve és visszhangozva azokat a fél- és részigazságokat, amelyekre a Verestóy-párt és az általa bekebelezett Magyar Polgári Párt a kampányát felépítette. **Kövér László** országgyűlési elnök például korábbi önmagát cáfolva közösködött erdélyi kortesútján az RMDSZ és az MPP kétes hírű vezéreivel, **Semjén Zsolt** miniszterelnök-helyettes pedig fölöslegesen riogatja az erdélyi magyarságot, hiszen a sajátos román választási törvénynek köszönhetően ezúttal nincs veszélyben a parlamenti jelenlétünk.

Kiadott nyilatkozatában az EMNT elnöke így fogalmaz: „Az RMDSZ nem más, mint a romániai MSZP. Választási hazugságkampánya posztkommunista politikai módszertanára vall. Az erdélyi **nemzeti oldalt megosztva** – az MPP-t bekebelezve és az Erdélyi Magyar Néppártot kitaszítva – román állami segédlettel és finanszírozással él és uralkodik. Elszabadult korteshadjáratában a »magyar képviselet« sorsdöntő fontosságával és elvesztésének a veszélyével riogat, miközben a »Lex UDMR« alternatív választási küszöbje által parlamenti tagsága eleve biztosított. Közhelyes megállapítás, hogy a választások alkalmával a román fél minden esetben notórius módon előhúzza a »magyar kártyát«. Ez esetben viszont legalább enynyire igaz, hogy pártpolitikai céljai elérése végett az RMDSZ a »román kártyát" alkalmazza. Minden valóságtartalmuk ellenére erről szól a magyar sérelmek intenzív bevetése. Ezzel kapcsolatban egy román kommentátor joggal állapítja meg, hogy »a magyar politikusok tökéletesen elrománosodtak«".

Ami az általános politikai helyzetet illeti, Tőkés László kifejtette: „Az Európai Unió meghatározó fontosságú országaiban, valamint az Egyesült Államokban egyre erősödő lázadás van kibontakozóban a hatalmat jó ideje birtokló, önmagát lejáratott balliberális és opportunista politikai elittel szemben. A Colectiv-tűzeset alkalmával kirobbant népharag az egész romániai politikai osztály és posztkommunista berendezkedés azonnali leváltását követelte. Furcsa fintora a sorsnak, hogy a felfokozott nemzetközi és hazai elégedetlenség körülményei között a többszörösen levizsgázott román politikai elit a küszöbön álló parlamenti választásokon ismét újrázásra készül, a közvélemény-kutatások pedig egyenesen a csontja velejéig korrupt utódkommunista **Szociáldemokrata Párt** választási győzelmét jósolják. A választáson induló román pártok jelöltlistáinak személyi összetétele

is híven jelzi a bukott rezsim áldatlan folytonosságát. A Központikai Intézet (JPP) frissen közzétett jelentése szerint a jelenleg hivatalban lévő parlamenti képviselőknek csaknem a fele újrázna: 55% a szociáldemokraták (PSD, 47% a nemzeti liberálisok (PNL), 78% a liberális demokraták (ALDE) és 60% az RMDSZ színeiben. Üdítő kivételt jelent ebben a tekintetben a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) újdonsült pártja."

Az EMNT elnöke ismételten kiemelte: a **visszarendeződési** jelenség alól az RMDSZ sem képez kivételt. „Nem igaz tehát, hogy egy egyeduralmi pozícióban lévő magyar párt jelöltlistáinak kínálata érdemben a megújulás irányában mutatna. A hetedik mandátumukat követően is újrázni készülő Verestóy Attila szenátor és Márton Árpád képviselő lejáratódott személye állításunkat jól példázza. Mint ahogyan a bihari Szabó Ödön és Biró Rozália újraindítása is a régi korrupt irányvonal túlélési szándékát tanúsítja, félve őrzött mentelmi joguk biztosításával" – emlékeztetett Tőkés László, kiemelve: „A romániai népfelkelés közelgő évfordulóján, abban játszott élenjáró szerepe okán erdélyi magyarságunknak ragaszkodnia kell a **szabadság** és a **demokrácia** értékeihez. Az elmúlt két és fél évtizedben az RMDSZ gyakorlatilag elárulta a saját programjában meghirdetett **közösségi önrendelkezés** ügyét – ezért a hisztérikusan hangoztatott »románveszélyen« alapuló választási kampánya teljességgel hiteltelen."

Újságírói kérdésre válaszolva Tőkés László újfent a december 11-i választásokat illető dilemmáit öntötte szavakba. Bár csak egy magyar párt vesz részt a megmérettetésen, ez a párt már sokszor mérettetett meg és találtatott könnyűnek. Az erdélyi magyarság mostanra kialakult helyzete és a magyar képviselet végletes meggyengülése miatt elsősorban az RMDSZ-t terheli a felelősség – vélte, rámutatva: „egyházaink és magyar közösségünk még csak hallgatólagosan sem engedheti meg, hogy a **templom** és **iskola** Reményik Sándor-i eszményét az RMDSZ-párt olcsó

szavazatszerző céljai szolgálatába alacsonyítsa". Ő maga elmegy ugyan szavazni vasárnap, hiszen a jelenléti aránnyal erőt lehet felmutatni, ugyanakkor azt tanácsolja, hogy ki-ki **szavazzon meggyőződése, lelkiismerete** szerint. De jó lelkiismerettel aligha lehet a Maros, a Bihar vagy pedig a Hargita megyei „magyar" listára szavazni annak tudatában, ahogy azt az opportunista, megújulásra és megigazulásra képtelen RMDSZ összeállította.

Az EMNT elnöke végezetül rámutatott: az 1989-ben elkezdett, de megbicsaklott rendszerváltást és államreformot folytatni kell, a kiteljesedésig. „Ahogy Magyarországon a Fidesz-KDNP példásan következetes a demokratikus rendszerváltozás folytatásában, vagy éppen az MSZP és a Jobbik iránti viszonyulásában, hasonló következetességet kell nekünk is tanúsítanunk az RMDSZ és az MPP, illetve kettőjük politikai paktuma irányában" – szögezte le.

GULAG-GUPVI-EMLÉKNAPOT TARTOTTAK NAGYVÁRADON

Magyarország kormánya a 2015. évet a hetven évvel ezelőtt a Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok és kényszermunkások emlékévévé nyilvánította, majd a **Gulag-Gupvi Emlékévet** 2017. február 25-ig meghosszabbította. Ennek kapcsán számos rendezvény került és kerül megszervezésre szerte a Kárpát-medencében.

Nagyváradon december 7-én a Magyar Polgári Egyesület, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, valamint a Partiumi Keresztény Egyetem és a Partiumi Magyar Művelődési Céh szervezésében tartalmas emléknapot tartottak.

Délután a Lorántffy Zsuzsanna Református Egyházi Központ múzeumtermében **Nagy József Barna**, a Magyar Polgári Egyesület elnöke, a konferencia szervezője köszöntötte a megjelenteket. **Tőkés László** európai parlamenti képviselő, az EMNT elnöke rövid köszöntőbeszédében kiemelte, hogy nagy szükség van ezekre az emlékévekre, hiszen a kommunista múlttal őszintén szembe kell nézni és bűneit a leghitelesebben feltárni. A rendezvényekkel, a fiataloknak és idősebbeknek szóló programokkal az 1956-os emlékév és a Gulag-emlékév is nagyon fontos szolgálatot végez. Tőkés László a Szentírást idézte: „És ne féljetek azoktól, a kik a testet ölik meg, a lelket pedig meg nem ölhetik; hanem attól féljetek inkább, a ki mind a lelket, mind a testet elveszteti."

Marinovich Endre, a Veritas Történetkutató Intézet tudományos főigazgató-helyettese *Magyarok a Gulagon* címmel tartott rendkívül érdekes és tartalmas előadást, bemutatva a sztálini birodalom egészét behálózó munkatáborrendszert (a Gulag a Javítómunka-táborok Főigazgatósága, míg a Gupvi a Hadifogoly- és Internálótáborok Igazgatósága orosz nevének mozaikszava), a szovjet megszállás és megtorlás történetét.

Murádin János Kristóf erdélyi történész, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem oktatója *Az erdélyi magyar és német polgári lakosság szovjet fogságba hurcolása 1944-1945-ben* címmel értekezett. Bemutatta azokat a főleg saját kutatási eredményeket, amelyek ezt a nagyon elhallgatott témát immár mindenki számára elérhetővé és közérthetővé teszi.

Fodor Gusztáv tiszaderzsi református lelkipásztor szülőhazájáról értekezett *Élő egyház a halál völgyében: a Kárpátaljai Református Egyház élete a sztálini terror árnyékában* címmel. A rendezvényen megtekinthetők voltak azok a szovjet fogságból származó emléktárgyak, amelyeket Murádin János Kristóf gyűjtött össze.

Este a PKE aulájában nyitották meg a *Magyarok a Szovjetunió táboraiban (1944–1956)* című vándorkiállítást. Köszöntőt mondott **Pálfi József** rektor, **Csibi Krisztina**, a Magyarság Háza igazgatója, Marinovich Endre Veritas-vezető, valamint Fodor Gusztáv tiszteletes és Murádin János Kristóf történész, aki ide is elhozta a lágerekből származó emléktárgyakat.

Ezt követően az egyetem Bartók-termében *„Én a szabadságot választottam" – Egy szovjet tisztviselő politikai- és magánélete* címmel a Viktor Kravcsenko azonos című regényéből készült egyszemélyes pódiumműsort tekinthették meg az érdeklődők **Balázs Zoltán** színész-rendező előadásában.

VITA AZ EP-BEN AZ EMBERI JOGOK ÉS A DEMOKRÁCIA GLOBÁLIS HELYZETÉRŐL

Az évenkénti gyakorlatnak megfelelően az esztendő utolsó strasbourgi ülésszakán fogadta el az Európai Parlament Az emberi jogok és a demokrácia globális helyzetéről és az EU ezzel kapcsolatos politikájáról szóló 2015. évi jelentését, amelynek **Josef Weidenholzer** osztrák szocialista képviselő volt a raportőre. A decemberi ülésszak utolsó, 15-i napján vitatta meg és fogadta el a parlament azt a sürgősségi határozatot is, amely a tibeti Larung Gar buddhista kolostorváros és akadémia tarthatatlan helyzetével, valamint a börtönbe vetett Ilham Tohti ujgur polgárjogi vezető esetével kapcsolatban foglal állást, s amelynek néppárti kezdeményezője **Tőkés László** erdélyi fideszes képviselő volt.

A 2015. évi jelentés **az emberi jogok** helyzetének és **a demokrácia** mértékének alakulását követi nyomon az Európai Unión kívüli, ún. harmadik országokban, valamint az EU-nak ezen a téren tett vállalásait és erőfeszítéseit veszi számba, illetve az ezek viszonylatában reá váró feladatokat és tennivalókat rögzíti. Az átfogó dokumentum súlyos aggodalomnak ad hangot amiatt, hogy az emberi jogok ügye világszerte egyre nagyobb fenyegetettségnek van kitéve, a civil társadalomnak és az emberi jogi védelmezőinek a mozgástere egyre szűkül, és a világ több országában, például Oroszországban, Törökországban és Kínában egyre több, a civil társadalmat elnyomó jogszabályt fogadnak el a terrorizmus elleni küzdelem ürügyén.

A jelentés részletesen foglalkozik – többek között – a nők és a gyermekek, a fogyatékos személyek, a nemzeti kisebbségek jogaival, illetve a gondolat-, a lelkiismereti és a vallásszabadsággal. Mindemellett, az Európát sújtó **migráció** kérdését egyoldalú módon, csupán emberi jogi kérdésként közelíti meg, figyelmen kívül hagyva annak olyan más, fontos vonatkozásait, mint amilyenek az Unió külső határainak védelme vagy a határátlépés törvényességének a követelménye. Erre való tekintettel erdélyi képviselőnk és fideszes kollégái tartózkodtak a tegnapi zárószavazáskor.

Mindazáltal a jelentés plenáris vitáján képviselőnk támogatta az Uniónak az emberi jogok előmozdítása érdekében tett erőfeszítéseit, különösképpen a **keresztények** védelme érdekében, tekintettel arra, hogy világszerte a leginkább üldözött közösségnek számítanak, példának okáért Irakban, Szíriában és Pakisztánban. Felszólalásában külön is kiemelte **Kína** esetét, ahol Hszi Csin-Ping elnök hatalomra lépése óta a vezető kommunista nomenklatúra egyre durvábban lép fel az egyébként alapvető jogaikkal élni akaró jogvédő harcosokkal, aktivistákkal és újságírókkal szemben. Több éve tartó rendőri zaklatást és kihallgatást követően – többekkel együtt – **Csang Tien-jung** ügyvéd is sanyarú sorsra jutott, hiszen novemberben eltűnt, és azóta sincs semmi hír róla, mutatott rá képviselőnk. Hasonlóképpen **Ilham Tohtit,** az ujgur közösség jogaiért küzdő egyetemi tanárt és aktivistát – akit egyébként képviselőnk idén az Európai Parlament által a gondolatszabadságért adományozott **Szaharov-díjra** terjesztett elő – szeparatizmus vádjával életfogytig tartó börtönbüntetésre ítélték.

A Néppárt részéről kezdeményezett **sürgősségi határozat** is a kínai kommunista hatóságok által a **tibetiek** és az **ujgurok elleni** jogsértéseket tárgyalja, pontosabban a **Larung Gar** buddhista akadémia, valamint Ilham Tohti eseteit. A 4000 méter magasságban elterülő, 1980-ban alapított híres kolostorváros és akadémia mintegy tízezer szerzetes otthona, és a világ legnagyobb buddhista lakóközösségének számít. „Településrendezési" indokokra hivatkozva a kínai kormány azonban elrendelte, hogy a kolostorvárost 2017 szeptemberére a felére kell csökkenteni. Nemzetközi szervezetek jelzése szerint a telephely felszámolása már elkezdődött.

A határozat néppárti társszerzőjeként a mai plenáris vita keretében Tőkés László arra emlékeztetett, hogy huszonhét esztendeje a temesvári magyar református templom előtt ezen a napon vette kezdetét az a tiltakozás, amely a romániai kommunista diktatúra bukásához vezetett. Említésre méltó, hogy amint arra a 2007-ben elfogadott **Tismăneanu**-jelentés rámutat, **Ceaușescu diktátor** a Kínában és Észak-Koreában tett látogatásait követően, 1971-ben radikális resztalinizációs folyamatot indított el, amely a magyar kisebbségre nézve különösképpen drámai következményekkel járt. A **kínai modellt** követő román asszimilációs programnak fontos elemét képezte a magyar nyelvű oktatási intézmények elsorvasztása, a magyar többségű erdélyi városok etnikai összetételének megváltoztatása, valamint a települési rendszer ún. szisztematizálási terve – olvasható a jelentésben. „A **Larung Gar** tibeti buddhista központ lebontására és megsemmisítésére irányuló kínai merényletkísérlet a román nacionálkommunista diktátor hírhedt **falurombolási tervére** emlékeztet. Mai sürgősségi határozatunk arra figyelmeztet, hogy az Uniónak és a Parlamentnek folytatnia kell a küzdelmet a továbbélő totalitárius kommunista rezsimek isten- és embertelen uralma ellen" – vonta le a végkövetkeztetést erdélyi képviselőnk.

Az emberi jogi jelentést az Európai Parlament viszonylag jelentős számú ellenszavazat és tartózkodás mellett fogadta el. A sürgősségi határozat viszont elnyerte a képviselők szavazatainak elsöprő többségét.

HOZZÁSZÓLÁS

AZ EMBERI JOGOK ÉS A DEMOKRÁCIA 2015-BÉLI EGYETEMES HELYZETÉRŐL SZÓLÓ JELENTÉSHEZ

2016-ra szóló **Globális stratégiájában** az Európai Unió arra kötelezte el magát, hogy „globális szinten gyökeres módon fellép a konfliktusos helyzetek és a nyomor felszámolása, valamint az emberi jogok érvényesítése érdekében". Ezzel egybehangzóan a 2015-ről szóló évi jelentés továbbra is külpolitikánk első számú prioritásának tekinti az emberi jogok ügyét, annál is inkább, mivel világszerte állandó fenyegetettségnek van kitéve. Az autoritárius rezsimek fennhatósága alatt a civil társadalom mozgástere egyre szűkül, a jogvédőkkel szembeni erőszak pedig erősödőben van. Embereket üldöznek hitük miatt, a **keresztények** pedig az üldözésnek leginkább kitett közösségnek számítanak a világon – egyebek mellett Irakban, Szíriában és Pakisztánban.

Kínában, a rettegés légkörében jeles jogvédő harcosok szenvednek zaklatást és kínzást, vagy tűnnek el. **Ilham Tohti** ujgur tudós továbbra is börtönben ül. A tibetiek állandó létveszélyben élnek. A széleskörű letartóztatások rendjén **Csang Tien-jung** kiemelkedő kínai emberjogi aktivistának is nyoma veszett.

Tekintettel a jelenlegi **migrációs helyzetre**, említésre méltó, hogy a dokumentum – a hatályban lévő

jogszabályoknak megfelelően – különbséget tesz a migránsok és a menekültek között.

Egyébiránt a jelentés híven tükrözi az Unió európai értékeink és az egyetemes emberi jogok iránti elkötelezettségét.

Strasbourg, 2016. december 13.

Tőkés László
EP képviselő

HOZZÁSZÓLÁS

A SÜRGŐSSÉGI HATÁROZATHOZ

1989. december 15-én, éppen a mai napon vette kezdetét a temesvári magyar református templom előtt az a tiltakozás, mely a románok és a nemzeti kisebbségek összefogásával **a romániai forradalom** kirobbanásához, a kommunista diktatúra bukásához vezetett.

Milyen érdekes, hogy **Ceaușescu** diktátor ottani látogatása nyomán a **kínai modellt** honosította meg Romániában, amikor is kisebbségellenes homogenizációs politikájával oly módon igyekezett megtörni az erdélyi magyarokat és Székelyföldet, mint a kínai kommunista rezsim a tibetieket!

Azóta közel három évtized telt el. A **Larung Gar** tibeti buddhista központ lebontására és megsemmisítésére irányuló kínai merényletkísérlet a román nacionálkommunista diktátor hírhedt **falurombolási tervére** emlékeztet. Mai sürgősségi határozatunk arra figyelmeztet, hogy az Uniónak és a Parlamentnek folytatnia kell a küzdelmet a továbbélő totalitárius kommunista rezsimek isten- és embertelen uralma ellen. Ez alkalommal külön is felemelem a szavam a Szaharov-díjra javasolt **Ilham Tohti** szabadon bocsátása érdekében.

Strasbourg, 2016. december 15.

Tőkés László
EP-képviselő

„NE LEGYEN HIÁBAVALÓ HŐSEINK, VÉRTANÚINK ÁLDOZATA!”

Bár számos forrás 1989. december 16-át adja meg a romániai forradalom kezdőnapjának, valójában egy nappal korábban, **december 15-én** zajlott le a **temesvár-belvárosi református templom** előtt az a szimpátiatüntetés, amely élőlánccal próbálta megakadályozni **Tőkés László** lelkipásztor és családja erőszakos kilakoltatását és deportálását. A spontán védő-tiltakozó akció idején az egyházközség magyar tagjaihoz más nemzetiségű és felekezetű helybéliek is csatlakoztak. A békés demonstráció másnap szélesedett az egész Temesvárt átfogó rendszerellenes lázadássá, amikor a kommunista karhatalom erőszakkal próbálta megfékezni a kitörő népharagot.

A Mária téri református palotán álló emléktáblák a történeti hűség jegyében, tárgyilagos rövidséggel, négy nyelven jelzik: **„Innen indult a diktatúrát megdöntő forradalom. 1989. XII. 15.”** Az erről megfeledkezni nem hajlandók az idei, immár 27. évfordulón is elhelyezték koszorúikat az épület falán, az akkori főszereplő, a volt temesvári református lelkipásztor jelenlétében. Tőkés László európai parlamenti elfoglaltsága miatt nem december 15-én, hanem egy nappal később, 16-án gyűlt össze a maroknyi emlékező az emléktábláknál, hogy felidézzék az egykori bátrak kiállását, a hősök és áldozatok – sajnos egyre halványuló – alakját. A püspök szóvá is tette itt a forradalom mai hivatalos értelmezésének **kettőségét**, a román állami intézmények és a temesvári önkormányzat álságos viszonyulását az akkor történtekhez. Nemcsak az események alattomos „magyartalanítása” fölháborító, hanem az is, hogy a forradalomban való részvételük okán olyan személyek is díszpolgári címet kaphattak Temesváron, akik 1989 előtt együttműködtek a kommunista politikai rendőrséggel, a hírhedt Securitatéval. Tőkés László azt is fájlalta, hogy ma már szinte nyoma sincs annak az etnikai és felekezeti **összhangnak** és **egyetértésnek**,

ami 1989 decemberében Temesvárott, majd pedig az egész Romániában megnyilvánult a nyomorító hatalom ellenében. Az emlékezés és tisztelgés koszorúinak elhelyezése, a közös fohászkodás és zsoltáréneklés előtt annak a reményüknek adtak hangot a fejet hajtók, hogy mégsem lesz hiábavaló a néhai forradalmárok kiállása és a lázadók vértanúsága.

A belvárosi templomtól az Új Ezredév Református Központba vonultak az emlékezők, ahol közösségi fórumra és kerekasztal-beszélgetésre került sor „1989. Forradalom! Ellenforradalom? Párbeszéd. Szabadság. Demokrácia” címmel. **Gazda István** lelkipásztor igei köszöntője és az énekkar szolgálata után a rendezvényt – amelynek a temesvári „Baráti esték” idei utolsó alkalma nyújtott keretet – **Bodó Barna,** a Szórvány Alapítvány elnöke nyitotta meg, köszöntve a szép számban egybegyűlteket, majd átadta a szót **Szilágyi Zsoltnak**, aki az egykori forradalmi közösség tagjaként és Tőkés László mellett mindmáig kitartó munkatársként moderálta a fórumot. Mind Bodó, mind Szilágyi kiemelték bevezető mondataikban, hogy az 1989-es sorsfordító események két főszereplőjét köszönthetik a két előadó, Borbély Imre és Tőkés László személyében.

A bukaresti parlament volt tagja, a Magyarok Világszövetségének sok éven át egyik vezetője, Tőkés László egyik harcostársa és stratégája, **Borbély Imre** a tisztázás szándékával igyekezett rövid áttekintését adni annak, ami 1989-ben és azután történt a rendszerváltás vonatkozásában. Úgy vélte, Romániában mintegy másfél évtizede a történelem arcátlan átírása zajlik, melynek az a célja, hogy feledtessék az 1989-es temesvári események magyar komponensét és Tőkés László szerepét. Ehhez különféle ügynökelméleteket és hamis forgatókönyveket gyártanak, amelyeket a hazai

és a külföldi média segítségével hint el és nagyít fel a román nemzetállami propagandagépezet. Borbély szerint a Tőkés László ellenállásából kibontakozott temesvári népfelkelés és az ezzel szembeni fegyveres fellépés érlelte meg a Temesvárra rendet teremteni küldött katonai vezetőkben azt a meggyőződést, hogy innen már nincs visszaút. Ezért a hadvezetés és a titkosszolgálat egy része megszervezte azt az államcsínyt, amely Moszkva kiválasztottját, **Ion Iliescut** emelte pajzsra. A puccsisták a televízióban közvetített, terroristákra vonatkozó álhírekkel teremtették meg a forradalmi hangulatot, és sulykolták a köztudatba Iliescu és cinkosai forradalmi szerepét.

Borbély Imre szerint az államcsíny kitervelőinek volt szükségük Tőkés Lászlóra a puccs külföldi legitimációjához. Ennek fényében 1990-ben még esély lett volna a **magyar autonómia** elfogadtatására, de a magyarság önszerveződésében az autonómiától rettegő, Iliescuék által **Király Károly** ellenében preferált **Domokos Géza** nézetei érvényesültek. A most vasárnap tartott romániai választásokon kirajzolódott erőviszonyok, az „ország térképének bevörösödése" pedig tovább gátolja majd a magyar autonómiatörekvéseket.

A fórumot moderáló Szilágyi Zsolt, aki egyben az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke, azzal a kérdéssel adta át a szót Tőkés Lászlónak, hogy vajon **27 évvel a forradalom után** milyen érzésekkel tér vissza Temesvárra az, akinek a kommunista rendszerrel szembeni ellenállása vezetett el 1989 decemberében a Ceaușescu-rezsim bukásához. „Elindultunk akkor az ígéret földje felé. Huszonhét év telt el a negyven évi pusztai vándorlásból. Most az eltévelyedés állapotában vagyunk" – élt a bibliai párhuzammal az egykori temesvári lelkész, aki az **Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács** nevében, annak elnökeként is üdvözölte az egybegyűlteket, köztük több egykori hívét és védelmezőjét. Sajnálatosnak nevezte, hogy akkor nem sikerült gyors és egyenes úton elindulni a közösség céljai felé. „Kár, hogy nem tudtuk kamatoztatni Románia szempontjából is, magyar szempontból is azt az óriási politikai tőkét, amit Temesvár jelentett" – mondotta. Ezzel a politikai tőkével az autonómia ügyét is elő lehetett volna mozdítani – utalt Borbély Imre megállapítására. Ám oly hosszú ideje tart az erdélyi magyarság útkeresése, hogy felemás érzésekkel jön Temesvárra a forradalmi évfordulóra, mert azt tapasztalja, hogy a **Securitate** túlélte a rendszerváltozást. A forradalomban betöltött szerepéért kapott **România Csillaga** érdemrend megvonása mögött is az egykori kommunista politikai rendőrség erőit sejtette Tőkés László, aki egyetértett az előtte szóló elemzésével, amely a titkosszolgálatok háttérhatalmi, állam- és társadalomszervezési szerepét domborította ki. Egyúttal aggodalmának is hangot adott, amiért gáttalanul és büntetlenül rágalmazzák az egykori rendszerváltókat, minden lehetséges fórumon és alkalommal. Lépten-nyomon hazaárulónak és a román nép ellenségének kiáltják ki őt magát is. „Maholnap jön értem a fekete autó" – jegyezte meg keserű iróniával erdélyi EP-képviselőnk.

Tőkés László a továbbiakban méltatta a **Temesvár Társaságot** mint az egyik fehér foltot a román posztkommunista feketeségben, de másokat is, akik máig küzdenek a múlt maradéktalan feltárásáért és a bűnösök elszámoltatásáért. Kitért az **Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformjának** áldásos tevékenységére – amelynek egyik védnöke ő maga, míg Szilágyi Zsolt a vezetőségi tagja –, a prágai székhelyű szervezet nemzetközi szinten képviseli a kommunista múlttal való szembenézés és a törvényes igazságtétel programját. Egyúttal köszöntötte is a repülőtérről időközben megérkező **Neela Winkelmanovát**, a platform igazgatóját, aki a hozzászólások rendjén a szervezet törekvéseiről és eredményeiről tartott rövid beszámolót.

A hallgatóság soraiból jövő kérdések és megállapítások után válaszokra és konklúziókra került sor. Tőkés László például azt mondta: „Magyarországon a kádári ellenforradalom a forradalmat kiáltotta ki ellenforradalomnak. A kommunisták úgymond átpozicionálták magukat. Nagyjából itt is ugyanez ment végbe az átrendeződéskor, csak itt nem fojtották vérbe a forradalmat, hanem az élére álltak, és magukat forradalmároknak kiáltották ki." Közel három évtizeddel a diktatúrától való megszabadulás után a **rágalmazás** és a **történelemhamisítás szabadsága** valósult meg Romániában, a szabad szólásért pedig továbbra is büntetés jár, lásd a püspök román állami kitüntetésének megvonását – állapította meg Szilágyi Zsolt.

December 17-én a Temesvár Társaság rendezvényeivel folytatódtak a „nem hivatalos" forradalmi megemlékezések a Béga-parti városban. Délben kerekasztalnak volt helyszíne a civil szervezet Teréz bástyabeli szalonja, ahol a kommunizmus bűneiről való megemlékezés Romániában, valamint a kommunizmus utóhatásainak megszüntetése a román társadalomban, beleértve az Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformjának munkáját volt a fő téma. Délután a Securitate dossziéinak kutatásáról szóló tényfeltáró kiadványt mutattak be egy Dóm téri könyvesboltban, majd ugyanebben a témában folytattak eszmecserét a Temesvár Társaságnál. Kényszerű távollétében Tőkés László témába vágó üzenete intézett az emlékkonferencia szervezőihez és részvevőihez, amelyet Szilágyi Zsolt tolmácsolt.

ÜZENET A TEMESVÁR TÁRSASÁG EMLÉKKONFERENCIÁJÁHOZ

Tisztelt Elnök Úr!
Kedves Részvevők!

Kényszerű távollétemben ezúton tartom fontosnak üdvözölni a **Temesvár Társaságnak** az 1989-es temesvári népfelkelés évfordulója alkalmából megrendezett tematikus konferenciáját, mely a totalitárius kommunista rendszer által elkövetett bűncselekmények ügyében szükséges igazságtétel kérdését tűzte napirendjére. Huszonhét év után Romániában még mindig frissek azok a sebek, melyeket ún. ismeretlen tettesek ejtettek a forradalom idején, s melyek alapos felderítésére mindmáig nem került sor.

Kegyelettel adózom a most eltávozott **Lorin Fortună** forradalmi vezető, valamint az 1989-es felkelés hősei és áldozatai, illetve az időközben eltávozott egykori harcosainak emléke előtt. Az ő áldozatuk is **mementó** gyanánt indítson bennünket az igazság maradéktalan feltárására, az egykori bűncselekmények elkövetőinek a törvény elé állítására.

Ebben az ügyben jelent számunkra hathatós támogatást az **Európai Emlékezet és Lelkiismeret Platformjának** jelenléte, mely az Európai Parlament 2009. áprilisi határozati állásfoglalásának szellemében nemzetközi szinten képviseli a kommunista múlttal való szembenézés és a törvényes igazságtétel programját. Ezen a téren jelentős előrelépésnek számít az Unió mintegy tíz országának az igazságügy-miniszterei által elfogadott, azon **Tallini Nyilatkozat**, mely a kommunizmus bűneinek nemzeti és nemzetközi szinten való elbírálását irányozta elő (2014).

A forradalom 20. évfordulóján, 2009-ben én magam is a kommunista bűnök nemzetközi büntetőbíróságának a felállítását kezdeményeztem. Néhány évvel ezelőtt az **Európai Platform** intézményes módon foglalta határozatába ezt az elképzelést, a **Justice 2.0** projektje keretében rendszeres és módszeres formában, nemzetközi részvétellel indítva útjára a kommunizmus bűntetteinek az országonkénti felkutatását és dokumentálását.

Az utóbbi hónapokban Romániában is biztató fejlemények történtek a múltfeltárás és az igazságkeresés terén. Mindenekelőtt őszinte elismerésemet fejezem ki az **1989 December 21 Egyesület**, személy szerint pedig **Teodor Mărieș** elnök úr iránt azért a sürgősségi törvénykezdeményezésért, mely a Legfőbb Ügyészség keretében egy önálló igazgatóság létrehozását irányozta elő a kommunizmus bűneinek és az emberiség ellen elkövetett bűncselekményeknek a kivizsgálása céljából. Ebben a törekvésében az Egyesület komoly szövetségesére talált a Temesvár Társaságban.

Hasonlóképpen örvendetesnek tarthatjuk, hogy október hónap folyamán **Augustin Lazăr** országos főügyész bejelentette a **bányászjárás dossziéjának** az év végéig történő véglegesítését. Novemberben viszont a **forradalom dossziéjának** ügyében történt előrelépés, amikor is a Katonai Ügyészség emberiség ellen elkövetett bűncselekmények megalapozott gyanújával

Szilágyi Zsolt, Neela Winkelmanova, Tőkés László, Borbély Imre

indított vizsgálatot az 1989-es erőszakos cselekmények felderítésére. Ennek vonatkozásában a Legfőbb Ügyészség a '89-es eseményekkel kapcsolatos iratok titkosításának a feloldását is elrendelte. Emlékeztetek rá, hogy tavaly mi magunk is ugyanezzel a kéréssel fordultunk Klaus Iohannis államelnökhöz – akkor még eredmény nélkül.

Szintén októberben került sor arra, hogy a Parlament képviselőházában hallgatólagosan átment a **szekusdossziék** titkosításának feloldását célzó törvénytervezet. Hogyha a szenátus végül is megszavazza, ez fontos lépést jelenten a régi titkosszolgálat elszámoltatása és továbbra is érvényesülő befolyásának a korlátozása irányába.

Most, amikor a **parlamenti választások** alkalmával országunk térképe újból bevörösödött, és ki tudja hányadszorra, ismét a volt kommunista párt utódpártja veheti kezébe a kormányzást, csak remélni merem, hogy a régi-új hatalom nem a forradalmárigazolvány-biznisz „fejlesztésére" fogja fordítani erejét, hanem a bemutatott kedvező fejleményeknek szabad utat engedve nem fogja útját állni a tényfeltárásnak és az igazságtételnek.

Végül, de nem utolsósorban, az elmondottak összefüggésében, a következőket ajánlom a szíves figyelmükbe.

- Úgy gondolom, a kommunista múlt feltárására irányuló igyekezetünk nem volna teljes, hogyha nem foglalkoznánk ennek kisebbségi vonatkozásaival. A **Temesvári Kiáltvány** 4. pontja szellemében, valamint a **Tismăneanu-jelentés** irányvonalán haladva, mindenképpen ki kellene terjesztenünk a figyelmünket az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc okán vagy ürügyén elkövetett azon megtorlásokra, melyek mind a románokat, mind a magyarokat egyaránt sújtották, köztük is különösképpen a magyar értelmiséget és egyházakat.
- Ebben a kategóriában külön is felhívom a figyelmüket a néhai érmihályfalvi református lelkipásztor,

Sass Kálmán és csoportja kirakatperére. 1958-ban törvénytelenül halálraítélt és kivégzett lelkipásztorunknak mindmáig még a sírhelyét sem ismerjük, a Bărăganra kitelepített népes családja pedig 1989 óta is eredménytelenül pereskedik rehabilitációja érdekében.

● Időbeli sorrendben Újvárossy Ernő volt egyházi építészünk ügyét vetem fel. Talán nem tévedek, ha azt mondom, hogy a temesvári ellenállásnak ő lett az első hősi halottja. A rejtélyes körülmények között elhunyt gyülekezeti vezetőnket feltételezhetően a Securitate tette el láb alól, a törvényhatóság azonban öngyilkosságnak állította be halálát. Keresetünket azzal utasították el, hogy ügyében kizárólag családtagjai kérésére indíthatna eljárás, ők viszont vagy kihaltak, vagy nem vállalják a jogi eljárással járó terheket.

● Nem utolsósorban az 1990-es márciusi, marosvásárhelyi véres eseményeknek a kivizsgálását szorgalmazom – egyetértésben a **Pro Europa Liga** meghiúsult indítványával. Marosvásárhely „**fekete márciusa**" a forradalom 1989 decemberi, valamint a bukaresti bányászjárás 1990 júniusi erőszakos cselekményeinek a sorába illik, hátterükben ugyanazzal a „főszereplővel": Ceauşescu hírhedt titkosszolgálatával, a Securitatéval. A forradalom és a bányászjárás dossziéi mellett mindenképpen ott a helye a **marosvásárhelyi dossziénak**.

„**Temesvár** egy román és európai város, melynek nemzeti közösségei visszautasították és visszautasítják a nacionalizmust" – olvassuk a Temesvári Kiáltványban. Ennek szellemében kívánom, hogy közös európai erőfeszítéseink eredményre vezessenek, és amint az Ige tanítja: „És lesz az igazság műve békesség, és az igazság gyümölcse nyugalom és biztonság mindörökké." (Ézs 32,17)

Temesvár, 2016. december 17.

Tőkés László

KARÁCSONYVÁRÁS A MAGYAR SZÓRVÁNYBAN

Tőkés László európai parlamenti képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke idén is felkeresett és megajándékozott egy **partiumi gyermekközösséget** a karácsonyvárás jegyében, az előző évek hagyományát folytatva. Tavaly decemberben a nagyszalontai Arany János Iskolaközpont elemistáihoz látogatott el, 2016. december 21-én egy sokkal hátrányosabb helyzetben lévő szórványközösséget keresett fel a Fekete-Körös völgyi Tenke községhez tartozó **Bélfenyéren**.

A Béli-hegyek nyugati lábánál, de már a nagy magyar síkságon található helység azzal vonult be a történelemkönyvekbe, hogy 1703. szeptember 1-jén Bóné András ezereskapitány és kurucai itt verték meg az aradi vár ellenük küldött rác katonáit. Az ősi magyar településen alig egy évszázada még másfélezer nemzettársunk élt, ma már négyszázan sincsenek. Bélfenyér története is tipikus poszttrianoni történet. Az egykor színmagyar, virágzó, pezsgő közösségi életet élő falura nemcsak az impériumváltás hatott negatívan, hanem az a tény is, hogy a második bécsi döntéssel Dél-Erdélyben ragadt, a kommunista diktatúrában pedig az elszegényedés és elvándorlás,

az elöregedés és erőszakos asszimiláció hagyott rajta kitörölhetetlen nyomokat. Napjainkban csupán egy kis létszámú óvodai csoport**ra** és egy összevont elemi osztályra való gyermeket sikerül verbuválni a helybéli anyanyelvű oktatás számára, a kevés gimnazista már a községközpontban, illetve a közelebbi-távolabbi városokban kénytelen iskolába járni.

Bélfenyéren **Zahari Jakab**, az Erdélyi Magyar Néppárt helyi vezetője fogadta Tőkés Lászlót és kíséretét, akik előbb **Jámbor Andrea** óvónő tanítványait keresték fel. A megilletődött óvodások egy betlehemest mutattak be, amit a püspök egy adventi énekkel viszonzott a jelképes jászol köré gyűlt kicsinyek körében.

Az ajándékcsomagok szétosztása után a vendégek átvonultak az iskolai tanterembe, ahol **Ilyés Ibolya** tanítónő elemistái mellett az alsó tagozatos gimnazisták és néhány felnőtt hozzátartozó hallgatta meg EP-képviselőnk köszöntőbeszédét. Tőkés László a Szentírásból vett példázatokat és aktuális, hétköznapi vonatkozásokat ötvözve, egymás mellé vagy épp egy-

mással szembe állítva vont párhuzamot a **2016** évvel ezelőtt, illetve az **1989** decemberében történtek között. Isten elküldte közénk szent Fiát, hogy határtalan szeretetével megszabadítson és megváltson minket, ezért is kell minden karácsonyt a szabadulás és megbékélés csodájaként megélnünk úgy, ahogy megélhettük ezt 27 évvel ezelőtt. A mai ifjúságnak már nincsenek közvetlen élményei a Gonosz 1989 előtti uralkodásáról, a nem is oly távoli „heródesi" gonosztettekről, ma más természetű veszélyek leselkednek rá. Különösen szórványhelyzetben kell **nemzetféltő szeretettel és gondoskodással** fordulnunk felebarátaink, testvéreink felé, ezért is jöttünk jó szóval és áldáskívánással közétek – mondotta a püspök, majd egy bajai népi karácsonyi éneket adott elő, amit a kisdiákok versmondással, énekszóval viszonoztak.

A Magyar Polgári Egyesület és a Dél-Bihari Gazdák Egyesülete által összeállított ajándékcsomagok szétosztásában **Nagy József Barna**, a MEP elnöke, az EMNT nagyváradi irodavezetője segédkezett Tőkés Lászlónak, aki végezetül áldott ünnepeket kívánt a jelenlévőknek és Bélfenyér egész népének, katolikusoknak és reformátusoknak, magyaroknak, románoknak és cigányoknak egyaránt.

AZ 1989-ES FORRADALOM EMLÉKÜNNEPE A SZILÁGYSÁGBAN

December 27-én **Szilágycsehben,** a történelmi Szilágyságnak egykor a Partiumhoz tartozó észak-keleti fertályában, az ún. Tövisháton található kisvárosban tartottak évfordulós **megemlékező** ünnep**séget** a 27 évvel ezelőtti romániai eseményeket felidézendő. Mint köztudott, a Ceaușescu-diktatúra végnapjaiban a kommunista karhatalom a Szilágycseh melletti kis eldugott faluba, a Szilágyszeg községhez tartozó **Menyőbe** deportálta Temesvár református lelkészét és családját. **Tőkés Lászlóék** 1989. december 17-én érkeztek a településre, ahol közel egy hétig álltak katonai-rendőri felügyelet alatt, egészen a diktátor házaspár elmeneküléséig, a rezsim – akkor még teljesnek és véglegesnek hitt-remélt – összeomlásáig. Hivatalosan a kollaboráns egyházkerületi vezetőség helyezte át a lázadó lelkipásztort Menyőbe, minekutána Temesváron népi összefogás, majd polgári ellenállás bontakozott ki a hívei, nemzet- és polgártársai szabadságáért síkra szálló Tőkés László körül.

Kui Attila Zsolt, a megemlékezést szervező Wesselényi Miklós Egyesület elnöke köszöntötte karácsony harmadnapján az egybegyűlteket a szilágycsehi Silvania teremben, köztük a meghívott Tőkés László EP-képviselőt, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnökét, **Molnár Kálmán** nyugalmazott zilahi református esperest és **Méhes Kati** szatmárnémeti színművészt. Előbb a

Poór Lili-díjas színművésznő verses-prózai összeállítása hangzott el a '89-es eseményekről *Szilágycsehi szabadító karácsony* címmel, amelynek forrásául Molnár Kálmán „Szilágysági szabadító karácsony (Tövisháti emlékezések 1989–2014)" című, két kiadást is megért emlékkötete szolgált. Majd **Baksai Károlynak**, az Erdélyi Magyar Néppárt szilágycsehi elnökének üdvözlő szavai nyomán Molnár esperes köszöntője és a bő negyedszázada történtekről szóló élménybeszámolója hangzott el.

A Nagyváradról érkezett Tőkés László köszöntőbeszédében utalt rá, hogy egyházi hagyomány szerint a Szilágyságban karácsony harmadnapja is ünnepnap. Éppen ezért a püspök a *Szerencsés óra, boldog éjszaka!* című karácsonyi énekkel köszöntötte az erre az alkalomra összegyűlteket, azzal a népi énekkel, melyet annak idején a temesvári és a menyői gyermekeknek is megtanított. Ezután felidézte, hogy ott és akkor kezdődik minden változás, ahol és amikor **legyőzzük a félelmet** – erről szólt idei karácsonyi prédikációja is saját egyházközségében, Nagyvárad-Olasziban. A „ne féljetek!" igei intést megszívlelve akár az árral szembeni úszást is vállalni kell. Összevetve a 89'-es forradalmi lelkesedést a mostani közhangulattal, eléggé elszomorító a helyzet. Beigazolódik, hogy „gyáva népnek nincs hazája". Le kell bontani a sok hazugság és a félelem falát, addig nem lesz változás – mondotta Tőkés László, hozzátéve: egyetlen út és cselekvés van, ami előre visz, éspedig ha kiteljesítjük az 1989-es események idején elindított folyamatokat. Vissza kell menni a gyökerekhez, a kez-

detekhez, és ahol eltértünk, ott kell **korrigálni a pályát**.

Európai képviselőnk felhívta a figyelmet: a kommunisták és utódaik nem akarnak változást, mert ők nem a népért, hanem csak a saját zsebükre dolgoznak. Nem engedhetünk '89-ből ugyanúgy, ahogy nem engedünk '56-ból. Magyarországon vérbe fojtották a forradalmat, Romániában viszont ellopták azt, s akik megtették, azóta is félrevezetik az embereket. Folytatni kell hát az **igazságharcot**, s változatlanul ragaszkodni kell az igazságtételhez. A képmutató erők lenyomnak minket – utalt erdélyi képviselőnk az RMDSZ álságos kampányígéreteire és sikerpropagandájára. 1989-ben nem ért véget Temesvár – jelképes – ostroma, csak most módszeresebben és rafináltabban csinálják. Nagyon nehéz helyzetben vagyunk, mivel már nincs meg bennünk a 89'-es lendület. De nem szabad félnünk és meghátrálnunk, akár a túlerővel szemben is tovább kell vívnunk küzdelmünket – mondotta végül Tőkés László, emlékeztetve arra, hogy most, a bibliai pusztai vándorlás 27. évében azon kell lennünk, hogy a hátralévő út és idő lerövidüljön.

Molnár Kálmán egy Ady Endre-idézettel zárta a szilágycsehi megemlékezést, Tőkés László történelmi szerepét méltatva: „Hályogot tépett a magyar szemen". A találkozó kötetlen beszélgetéssel, esztendőértékeléssel és újévköszöntéssel zárult.

AZ EU AGGÓDIK A KÍNAI EMBERJOGI HELYZET MIATT, DE...

Tőkés László magyar és **Cristian Dan Preda** román néppárti képviselők írásbeli választ igénylő kérdést nyújtottak be 2016. május 12-én a Kínában idén tavasszal elfogadott NGO-törvényről az Európai Bizottsághoz, illetve az Unió külügyi szolgálatához a következő tartalommal: „2016. április 28-án Kína elfogadta a külföldi nem kormányzati szervezetek Kínában folytatott tevékenységének igazgatásáról szóló (NGO-törvényként is ismert), rendkívül vitatott jogszabályát. Ez a 2017. január 1-én hatályba lépő jogszabály előírja, hogy a külföldi nonprofit szervezetek kizárólag valamely kínai kormányzati szervezet patronálása mellett működhetnek, és kiterjedt nyomozati és bűnüldözési jogosítványokkal ruházza fel a rendőrséget. Az emberi jogi csoportok szerint ez egy olyan drákói törvény, amely súlyos következményekkel fog járni a véleménynyilvánítás szabadságára, valamint a békés gyülekezésre és egyesülésre nézve, ami Kínában már most is jelentősen korlátozott. Az EU és Kína közötti kapcsolatokról szóló 2015. december 16-i állásfoglalásában az Európai Parlament aggodalmát fejezte ki a törvénytervezet küszöbön álló elfogadásával kapcsolatban. Az EU kínai képviseletének az elfogadott jogszabállyal kapcsolatos május 4-én tett érdemi észrevételei mellett tervezi-e Federica Mogherini, a Bizottság alelnöke, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, hogy hivatalos álláspontot foglaljon el erről a kérdésről? Szerepelni fog-e a külföldi nem kormányzati szervezetek Kínában folytatott tevékenységének igazgatásáról szóló törvény az EU és Kína közötti következő emberi jogi párbeszéd napirendjén?

Federica Mogherini külügyi főképviselő, az Európai Bizottság alelnöke az unió kormánya nevében a következő választ juttatta el 2016. október 21-én a két interpelláló EP-képviselőhöz: „Az Európai Külügyi Szolgálat osztja az Európai Parlament aggodalmait a külföldi nem kormányzati szervezetek Kínában folytatott tevékenységének igazgatásáról szóló törvény elfogadása tekintetében, amelyet a Parlament az EU és Kína közötti kapcsolatokról szóló 2015. december 16-i állásfoglalásában fejtett ki. Az említett törvényt a 12. Országos Népi Gyűlés Állandó Bizottságának 20. ülésén fogadták el 2016. április 28-án. Sztavrosz Lambrinídisz, az EU emberi jogi különleges képviselője 2015 novemberében, második kínai látogatása alkalmával részletesen kifejtette azokat az aggodalmakat, amelyek szerint a törvény kedvezőtlen hatást gyakorolhat a kínai civil társadalomra, valamint az EU és Kína közötti lakossági párbeszédre. Az EU és Kína közötti, az emberi jogokról folytatott párbeszéd 2015. november 31. és december 1. között Pekingben tartott legutóbbi fordulóján az EU ismételten hangot adott az említett aggodalmaknak, és hangsúlyozta az Európai Unió kínai küldöttsége által 2016. május 4-én a törvény elfogadásával kapcsolatban tett érdemi észrevételeket. Az EU több alkalommal is jelezte, hogy készen áll arra, hogy az intézkedések végrehajtása tekintetében együttműködjön Kínával, hogy megkíséreljék enyhíteni a szóban forgó kedvezőtlen hatásokat. A 2016. július 12–13-án Pekingben tartott 18. EU–Kína csúcstalálkozó során a két fél megállapodott arról, hogy az emberi jogi párbeszéd következő fordulójára az év vége előtt Brüsszelben kerül sor. Az EU megragadja majd ezt a lehetőséget és az egyéb alkalmakat, hogy folyamatosan felhívja a kínai tárgyalópartnerek figyelmét erre az ügyre."

A 2016-os év lejárta előttre ígért emberjogi párbeszéd végül nem jött létre, mert a feleknek nem sikerült megegyezni annak dátumában, legfőképpen Peking halogató taktikája miatt.

TALÁLKOZÁS TIBETI KÉPVISELŐKKEL

Október 18-án az Európai Parlament brüsszeli székhelyén ülésezett a **Thomas Mann** néppárti német képviselő által vezetett **Tibeti Baráti Kör**. Vendégek voltak: **Tashi Phuntsok**, Tibet szellemi vezetőjének, őszentsége Tendzin Gyacónak, a 14. dalai lámának újonnan kinevezett brüsszeli képviselője, valamint munkatársa, **Rigzin Choedon Genkhang**. A képviseleti iroda vezetője köszönetet mondott a kommunista Kína által 1950-ben megszállt tartomány őshonos népe és száműzöttei érdekében tett kezdeményezéseikért és támogatásukért, főként azért, hogy idén szeptemberben lehetővé tették a dalai lámának a parlament strasbourgi székhelyén tett látogatását. „Feladatom népem nyelvét, kultúráját és hagyományait életben tartani, és Tibet ügyét nemzetközi szinten képviselni" – mondotta.

Tőkés László, Thomas Mann, Tashi Phuntsok, Sógor Csaba (RMDSZ)

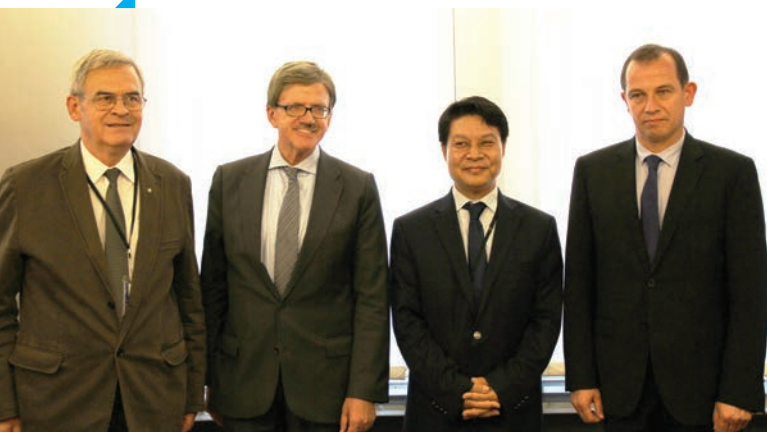

Tőkés László, az Európai Parlament Emberi Jogi Bizottságának (DROI) alelnöki minőségében köszöntötte a megbeszélés vendégét, és beszámolt az említett szeptemberi látogatásról. Őszentségét a parlament Külügyi Bizottsága (AFET) látta vendégül, valamint **Martin Schulz** házelnök is fogadta. Az AFET ülésen a buddhista vezető – többek között – Tibet kulturális identitásáról, a környezetvédelemről, Kína regionális szerepéről, valamint az EU–Kína kapcsolatokról is beszélt. „Az Európai Unió szellemisége számunkra példaértékű" – idézte Őszentsége szavait erdélyi képviselőnk. Végezetül ebben a szellemben Tőkés László affelől biztosította Tashi Phuntsok irodavezetőt, hogy amint a dalai lámának a meghívása és látogatása kapcsán is, támogatásukra továbbra is számíthat.

TŐKÉS LÁSZLÓ: A MAGYAR UTAT JELENTI 1956

Az 1956 Around Europe című, a magyar néppárti delegáció által kiadott angol nyelvű '56-os interjúkötetben egy Tőkés Lászlóval folytatott beszélgetés is megjelent. A Rajcsányi Gellért által készített interjút magyar nyelven a Mandiner.hu adta közre 2016. október 25-én, alább olvasható.

– Püspök úr, ön négyéves kisgyermek volt 1956-ban: vannak emlékei kisgyermekkorából az ,56-os magyarországi forradalom híréről, illetve az azt követő romániai eseményekről?

– Életem legelső emlékei között tartom számon 1956-ot. Lelki szemeim előtt felragyog Édesapám jókedvű arca és Édesanyám gondterhelt izgatottsága. Napokra, hetekre felbolydult egész népes családom. (Akkor még én voltam a legkisebb gyermek, a hetedik.) A felzaklató eseményekhez egy tárgyi emlék is társul. A forradalom kirobbanásakor – mint utóbb megtudtam: kölcsön felvételével – Édesapám megvásárolta életünk első rádióját. Akarva-akaratlanul mi gyermekek is naphosszakat a budapesti fejleményekről szóló híreket hallgattuk. Ettől fogva 1956 a „konyhai", családi „folklórba" is bevonult. Anyám az „egri nők" hősies lelkületével állította elénk a pesti srácok példáját, mesélte el Nagy Imre esetét, Maléter Pál tőrbe csalatását vagy éppenséggel azt, hogy a vidék népe miként segítette a várost, a forradalmárokat, és

hogy a betört kirakatokban érintetlenül állott az áru, mert a felkelt becsületes nép semmihez sem nyúlt hozzá. A többnyire minden alapot nélkülöző erdélyi megtorlásokat a rettenet némasága övezte. Csak évtizedek múltán szereztem tudomást a bebörtönzésekről, az üldöztetésekről, a kivégzésekről s az egész erdélyi magyar élet '56 utáni módszeres letöréséről. Az egymással csak sugdolózva beszélő félelem időszaka volt ez.

Szilágymenyő, 1989 decembere

– A kommunizmusban és Ceaușescu egyre fokozódó diktatúrájában nőtt fel magyarként: mik voltak a legerősebb első személyes élmények, amik a közélet és az elnyomással szembeni ellenállás felé terelték Önt?

– Már említést tettem ama bizonyos „családi folklórról". Az egyre sötétebbé váló román nacionálkommunista diktatúrában – magyarként és papgyermekként – a „béke szigete", magyar voltunk és élő hitünk szabad megélésének bizalmas és biztonságot nyújtó helyszíne volt az otthonunk. És ezen a ponton eléggé élesen elvált egymástól a család és a külvilág. Az iskolai tanítás és az otthoni nevelés. Ez utóbbira erősített rá a gyülekezeti élet, a templomjárás. Szüleim erős hitű, elkötelezett erdélyi hazafiak voltok. Tíztagú családunk – öt fiú és három leánygyermekkel – úgy működött, mint egy kis köztársaság. Manapság úgy mondanánk, hogy kiváló volt a kommunikáció. Édesanyám valóságos szabadegyetemmé varázsolta a konyhát, nemcsak ennünk adott, hanem lelki eledellel is táplált. Mindig verset mondott nekünk, máskor „történelemórákat" tartott vagy énekszavával gyönyörködtetett bennünket. A hitünk, magyarságunk és igazunk melletti kiállás egészen természetes volt nálunk – ami az iskolában is gyakran gondot okozott. Protestáns szellemben nevelődtünk, hiszen Erdély fénykorában protestáns fejedelemség volt. Vallásórákon ugyanez a szellem fogadott a gyülekezetben, apánk prédikációi is ugyanerre tereltek minket. Már iskolás koromtól fogva, majd teológiai hallgatóként is sok konfliktust vállaltam, és mindig minden igazságtalanság ellen lázadoztam. Egészében véve ugyanez mondható el a Testvéreimről.

– 1989-ben a történelem színpadára került, a Ceaușescu-rendszer elleni forradalom központi személyisége lett, tömegek ismerik akkori tetteit. De személyesen, belül mit érzett a legforróbb, legnehezebb pillanatokban, milyen érzelmek, gondolatok kavarogtak Önben?

– Mondanom sem kell, hogy nem akartam „forradalmár" lenni, sőt most sem tartom annak magamat. Egyszerűen tettem, amit tennem kellett, amit hitem, lelkiismeretem és meggyőződésem diktált. Volt egy olyan „bölcs" nézetem, hogy: nem létezik olyan nehéz vagy lehetetlen helyzet, amelyben nem lehetne valamit tenni, amelyen ne lehetne változtatni. Hitem is erre tanított. A Szentírás valóságos szöveggyűjteménye a cselekvő hitnek. Ezen felfogás mentén indultam el a lelkészi pályán, és igyekeztem hivatásomnak megfelelően, legjobb tudásom szerint szolgálni az embert, gyülekezeti közösségeimet – Brassóban, Désen, Temesvárott –, elnyomott kisebbségi magyar népemet. Nem szövögettem nagy álmokat, nem ötlöttem ki világmegváltó teóriákat vagy elméleti programokat, hanem mindig a mindennapi valóságból, jelesen a gyülekezetből, a közösségből indultam ki, amihez az is hozzátartozik, hogy pályám valamennyi helyszínén bekapcsolódtam a magyar életbe – ma úgy mondanánk, hogy a civil társadalom vérkeringésébe. A múló évek során, osztozva a hívek, népem sorsában – a fokozatosan romló helyzettel párhuzamosan – egyre inkább ráébredtem helyzetünk tarthatatlanságára. Sok munka és küzdelem nyomán – amire most nem térek ki – ez az életérzés hatalmasodott el bennem Temesváron. Tudatára ébredtem annak, hogy ha sorsunkon nem fordítunk, jövőnk egészen reménytelen, vagy egyáltalán nincsen jövőnk. Leszámítva a kifejezés mostani pejoratív értelmét: a Ceaușescu-éra utolsó, már-már elviselhetetlen éveiben gyors ütemben „radikalizálódtam". A mindenen eluralkodó román politikai rendőrséghez, a

Nagyvárad, 2016 decembere

Securitatéhoz és kollaboráns egyházi főhatóságaimhoz való viszonyomat is ez határozta meg, de igehirdetéseimet is ez jellemezte. A '80-as években már ún. illegális tevékenységekre is vállalkoztam (írások szamizdat lapokban, röpcédulázás, „lázító" megnyilvánulások az egyházban stb.). Mindez nyílt ellenállásba csapott át a Ceaușescu-féle falurombolási tervvel szemben, aminek következtében el akartak távolítani szolgálati helyemről – s ebből pattant ki, amit úgy nevez a világ, hogy: Temesvár – 1989.

– Magyarország és Románia, s köztük Erdély és magyarsága sűrű időket élt meg a rendszerváltás óta eltelt negyed évszázadban, Ön ennek az időszaknak is tevékeny részese volt. Egy kérdés: ment-e az erdélyi magyarság sorsa elébb 25 év alatt?

– A forradalomnak nevezett romániai népfelkelés nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Az Iliescu-féle puccsisták s maga a hírhedt Securitate ellenforradalmi pályára állította át az eseményeket, amit posztkommunista visszarendeződésnek is nevezhetünk. A román társadalomnak igen gyengék a demokratikus hagyományai, rendszerváltoztató politikai erőről, pártról negyed század után sem beszélhetünk. Csak a román értelmiség egy szűk rétege és egyes kiváló személyiségei látják át a helyzetet és kívánják a változást – ők azonban kevesen vannak és megfáradtak, vagy félreállították őket. Ezek között külön is említést érdemel a Temesvár Társaság (Societatea Timişoara), amely 1990 március óta töretlen tudatossággal és állhatatossággal folytatja kommunizmusellenes harcát, és hűen 1989 eszméihez, békés küzdelmet vív a demokráciáért. A rendszerváltozás – ha lehet – még kevésbé valósult meg kisebbségpolitikai téren. Olyannyira nem, hogy a kezdeti fellángolás és előretörés nyomán egyeduralomra jutott közösségi képviseletünk, az RMDSZ is a román politika által diktált posztkommunista pályára csúszott. Az erdélyi magyar politikai életben magam is háttérbe szorultam. Miként román oldalon, azonképpen mi, maroknyi magyar rendszerváltók sem vagyunk képesek fordítani a romániai magyar politikán. Az utóbbi huszonöt esztendőben olyan nagymérvű pusztulás, fogyatkozás és leépülés állott be erdélyi magyarságunk körében, hogy ezt a mindenkori román hatalom által biztosított, illetve az RMDSZ által kicsikart emberi jogok és az elért kisebb-nagyobb engedmények vagy eredmények nem képesek ellensúlyozni. Valóságos rendszerváltozásra, éppenséggel áttörésre van szükség a magyarok ügyében, a kisebbségpolitika terén. Ezért küzdenek – a maguk ereje mértékében – az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács, a Székely Nemzeti Tanács és az Erdélyi Magyar Néppárt. Egy szóban összefoglalva: a közösségi önrendelkezésért, az autonómiáért.

– Európai parlamenti politikus lett: milyennek látja ma Európa helyzetét? Mi az, amire büszkék lehetünk, és milyen válaszokat adjunk a meglévő nehéz kihívásokra?

– A forradalom: kegyelmi pillanat. Isten adta, hogy a Temesvárról útjára induló népfelkelés megbuktassa a román diktátorházaspárt. Ha akartuk volna, sem történhetett volna jobban. Az azóta eltelt időt olyan „kegyelmi időnek" fogom fel, mely lehetőséget teremtett és kínált a felszabadulásra, a rendszerváltozásra, egy igazságos és demokratikus rend kialakítására. Noha hálaadással gondolok minden áldásra, a jó irányú változásokra, az elért eredményekre és – netalán – sikerekre, mindazáltal úgy érzem, hogy nem voltunk képesek megragadni a kínálkozó kegyelmet, s a kegyelem idejét elszalasztottuk. És itt most nem általánosságokban beszélek, hanem annak tudatában

és felelősségével, amit éppen mi, az erdélyi magyarok és magyar egyházaink rontottak vagy mulasztottak el. Azt is az isteni kegyelemnek köszönöm, hogy a rettegés temesvári pincemélyéből másfél évtized után a fényesnek tűnő Európai Parlamentbe emelt, ahol éppen úgy, ugyanazzal a hivatástudattal próbálom megállani a helyem, mint egykori gyülekezeteim papjaként vagy a királyhágómelléki püspökség élén. Amiképpen a forradalom, azonképpen az Európai Unió sem váltotta be a hozzá fűzött reményeinket. A gazdasági válság, a migránsok népvándorlása és a polgárháborús állapotokat idéző terrorizmus viszonyai között az unió béke és biztonság helyett a tehetetlenség, a kontinentális válság és bizonytalanság viszonyai közé sodorja tagországait. Nem lenne szabad vele sodródnunk – ezt jól látja Magyarország. Kelet-közép-európai országainkat a 2008-ban kirobbant nemzetközi – és európai – válság ráadásaképpen a kommunizmusból örökölt válság is sújtja. Magyarországnak és Romániának is mindkettővel meg kell birkóznia. Csak egyetérteni lehet azzal, hogy az Unióval közösen kell a megoldást keresnünk. Ez azonban nem valósulhat meg úgy, hogyha Európa sorsunkra hagy, vagy éppenséggel akaratunk és jól felfogott érdekeink ellenére próbálja ránk kényszeríteni az általa egyedül üdvözítőnek tartott megoldást.

– Mi 1956 ma is érvényes öröksége Ön szerint?

– Az 1956-os forradalom és szabadságharc abban az időben a „magyar utat" jelentette, melyre brutális leverettetésünket követően csak 1989-ben térhettünk újra vissza. Erről az útról, mely utóbb igazi „európai útnak" bizonyult, a jövőben sem szabad letévednünk. Ez egyik lehetséges üzenete a magyar '56-nak.

PROCLAMAȚIA de la TIMIȘOARA 8
Societatea TIMIȘOARA

1956-RÓL AZ EURÓPAI PARLAMENTBEN

Fotókiállítás nyílt az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc hatvanadik évfordulója alkalmából az Európai Néppárt szervezésében 2016. október 18-án az Európai Parlamentben. A brüsszeli székház Yehudi Menuhin-termében rendezett kiállításon Szájer József, az EP néppárti frakciójának alelnöke olvasta fel a betegség miatt távol maradt Kövér László, az Országgyűlés elnöke üzenetét.

Elhangzott: az 1956-os forradalom „hitet, erőt és példát nyújt ma is a nagyvilág minden szabadságszerető közösségének, így az Európai Unió közösségének is, amely – több jel utal erre – a 21. században kénytelen lesz farkasszemet nézni a maga Góliátjával". Ma egyre többen vélik úgy, hogy az uniónak az előtte álló kihívások sikeres megválaszolása érdekében nem gyengítenie, hanem erősíteni kellene az erejét adó nemzeti identitásokat, a tagállamok polgárainak demokratikus akaratnyilvánítását kellene irányadónak tekintenie, valamint szakítania kellene a valóság fenyegető tényeit figyelmen kívül hagyó politikával és az ennek eszközéül szolgáló, a szólás és gondolkodás szabadságát korlátozó politikailag korrekt beszédmóddal.

Felszólalásában Joseph Daul, az Európai Néppárt elnöke azt hangsúlyozta, hogy fontos emlékezni az

1956-os magyar események ideáira, amelyekért a szabadságharcosok életüket adták. Mint mondta, ennek a forradalomnak az öröksége él mindenkiben, aki a zászlójára tűzte a szabadságot.

Az ünnepélyes tárlatnyitón részt vett Tőkés László erdélyi EP-képviselő is.

Deli Andor vajdasági, Tőkés László erdélyi, Bocskor Andrea kárpátaljai képviselők